

UDKAST

Forslag til Lov om medieombudsmanden

Kapitel 1 *Formål m.v.*

§ 1. Der oprettes en uafhængig offentlig Medieombudsmand. Medieombudsmanden har til formål at fremme almindelig retfærdighed i mediebildet.

Kapitel 2 *Udpegning, afskedigelse m.v. af medieombudsmanden*

§ 2. Der oprettes et udpegningsorgan, som ansætter medieombudsmanden.

Stk. 2. Udpegningsorganet består af følgende medlemmer:

- 1) En landsdommer udpeget af landsretterne.
- 2) En repræsentant udpeget af Danske Medier.
- 3) En repræsentant udpeget af Dansk Journalistforbund.
- 4) En repræsentant udpeget af Forbundet for Influenter og Bloggere i Dansk Journalistforbund.
- 5) Rigsadvokaten.
- 6) En advokat udpeget af Advokatrådet.
- 7) Forbrugerombudsmanden.
- 8) En jurist med særligt kendskab til medieområdet udpeget af Danske Universiteter.
- 9) En repræsentant for offentligheden udpeget af Digitalt Ansvar og Medierådet for Børn og Unge.

Stk. 3. Landsdommeren udpeget i medfør af stk. 2, nr. 1, er formand for udpegningsorganet.

Stk. 4. Udpegningsorganet offentliggør en beretning om ansættelsen.

Stk. 5. Radio- og tv-nævnets sekretariat sekretariatsbetjener udpegningsorganet.

Stk. 6. Radio- og tv-nævnets sekretariat udarbejder en forretningsorden for udpegningsorganet.

§ 3. Er der i udpegningsorganet ikke enighed om, hvem der skal ansættes som medieombudsmand, afgøres spørgsmålet ved afstemning med simpelt flertal. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

UDKAST

§ 4. Medieombudsmanden skal have bestået juridisk kandidateksamen. Medieombudsmanden skal desuden besidde de faglige og personlige kvalifikationer, som er nødvendige for at varetage hvervet som medieombudsmand.

§ 5. Medieombudsmanden ansættes for et tidsrum på op til 6 år uden mulighed for genansættelse.

§ 6. Medieombudsmanden kan kun afskediges af helbredsmæssige årsager, eller hvis den pågældende som følge af strafbart forhold, tjenesteforelse eller mislighed vurderes uegnet til at forblive i stillingen.

Stk. 2. Afskedigelse i medfør af stk. 1 forestås af udpegningsorganet.

§ 7. Medieombudsmanden kan fratræde sit hverv med 6 måneders varsel til udgangen af en måned.

Stk. 2. Fristen i stk. 1 kan fraviges efter aftale mellem medieombudsmanden og udpegningsorganet.

§ 8. Medieombudsmandens løn og øvrige ansættelsesvilkår fastsættes af udpegningsorganet i forbindelse med medieombudsmandens ansættelse.

Kapitel 3

Medieombudsmandens virksomhed

§ 9. Medieombudsmanden fastsætter sin forretningsorden for institutionens virke. Medieombudsmandens forretningsorden offentliggøres.

§ 10. Medieombudsmanden har over for større alternative medieaktører kompetence i sager om indhold, der udbredes til offentligheden, når indholdet

- 1) har karakter af nyhedsformidling eller anden formidling af faktuel karakter,
- 2) har en særlig relation her til landet og
- 3) udbredes af alternative medieaktører, der er mindst 15 år.

Stk. 2. Medieombudsmanden har endvidere under samme betingelser som nævnt i stk. 1 kompetence over for øvrige alternative medieaktører i sager om indhold, der udbredes til offentligheden, når indholdet

- 1) er af alvorlig eller principiel karakter og
- 2) er nået bredt ud.

Stk. 3. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om afgrænsningen af større alternative medieaktører.

§ 11. Medieombudsmanden bidrager til den offentlige debat om den danske medievirkelighed.

Stk. 2. Medieombudsmanden offentliggør årligt en beretning om sin virksomhed.

§ 12. Medieombudsmanden kan indbringe sager for Pressenævnet.

§ 13. Alternative medieaktører omfattet af § 10 skal handle i overensstemmelse med god offentliggørelsesskik.

Stk. 2. Medieombudsmanden træffer afgørelse om, hvorvidt en alternativ medieaktør har handlet i strid med god offentliggørelsesskik.

Stk. 3. Medieombudsmanden kan pålægge alternative medieaktører at offentliggøre medieombudsmandens afgørelser efter stk. 2. Medieombudsmanden kan endvidere pålægge alternative medieaktører at offentliggøre et genmæle. Offentliggørelse skal ske uden kommenterende tilføjelser.

Stk. 4. Medieombudsmanden kan fastsætte indhold, form og placering for offentliggørelser efter stk. 3.

Stk. 5. Medieombudsmanden offentliggør sine afgørelser efter stk. 2.

Stk. 6. Medieombudsmanden kan af egen drift optage en sag til behandling.

Stk. 7. Medieombudsmandens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 14. Rejses offentlig tiltale for overtrædelse af straffelovens 27. kapitel som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse eller for overtrædelse af denne lovs § 31, overlades udførelsen af tiltalen til medieombudsmanden, hvis denne begærer dette.

Stk. 2. Medieombudsmanden kan i sager om overtrædelse af straffelovens 27. kapitel som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse, der er undergivet privat påtale, træffe afgørelse om, at almene hensyn kræver offentlig påtale, jf. retsplejeloven § 727, stk. 2, 1. pkt.

§ 15. Medieombudsmanden kan efter reglerne i retsplejelovens §§ 252 og 254 c indtræde i og som grupperepræsentant føre sager, der anlægges som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelser. Medieombudsmanden kan desuden møde for en part i byretten og landsretten i retssager, der anlægges som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse, hvor

UDKAST

medieombudsmanden optræder som mandatar, jf. retsplejelovens § 260, stk. 8.

§ 16. Medieombudsmanden kan henstille, at der meddeles fri proces i anledning af forhold, der er omfattet af medieombudsmandens virksomhed.

Kapitel 4

Indgivelse af klage i sager om alternative medieaktører og sagens oplysning

§ 17. Klager over at alternative medieaktører har handlet i strid med god offentliggørelsesskik indgives til medieombudsmanden.

Stk. 2. En klage skal være navngivet.

§ 18. Medieombudsmanden afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Stk. 2. Medieombudsmanden afviser klager, som åbenbart ikke hører under medieombudsmandens virksomhed, jf. § 10, eller som er åbenbart grundløse.

§ 19. Medieombudsmanden indhenter en skriftlig udtalelse fra den alternative medieaktør, som en sag vedrører, og kan under sagens behandling indhente supplerende oplysninger hos parterne.

§ 20. Medieombudsmanden kan optage en sag af egen drift. Optages en sag til behandling af egen drift, indhentes en udtalelse fra den eller de forurettede. Forurettedes navn nævnes kun i afgørelsen, hvis tilladelse hertil foreligger.

§ 21. Medieombudsmanden kan sætte en frist for, hvornår udtalelser og oplysninger skal være modtaget af medieombudsmanden. Har medieombudsmanden ikke modtaget oplysninger og udtalelser inden for den fastsatte frist, behandles sagen på det foreliggende grundlag.

§ 22. Oplysninger, som kan identificere forurettede i en sag omfattet af § 13, stk. 2, er fortrolige.

Kapitel 5

Personale og habilitet m.v.

UDKAST

§ 23. Medieombudsmanden antager og afskediger selv sine medarbejdere.

§ 24. Medieombudsmanden kan bestemme, at en af medarbejderne midlertidigt skal udøve medieombudsmandens funktioner.

§ 25. Foreligger der i en sag omstændigheder, der er egnede til at vække tvivl om medieombudsmandens upartiskhed, offentliggøres dette.

Stk. 2. Medieombudsmanden må kun have hverv i offentlige eller private virksomheder, foretagender eller institutioner, som er forenelig med hvervet som medieombudsmand.

Kapitel 6 *Digital kommunikation*

§ 26. Medieombudsmanden kan beslutte, at skriftlig kommunikation til og fra medieombudsmanden om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Medieombudsmanden kan beslutte digital kommunikation, herunder anviser anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og identifikationsløsninger.

Kapitel 7 *Økonomi, regnskab og revision m.v.*

§ 27. Staten yder et årligt tilskud til drift af medieombudsmanden.

§ 28. Medieombudsmandens regnskabsår er kalenderåret. Overskud/underskud overføres til efterfølgende regnskabsår.

§ 29. Medieombudsmanden offentliggør et årsregnskab efter årsregnskabslovens principper.

Stk. 2. Årsregnskabet skal være underskrevet af medieombudsmanden.

§ 30. Medieombudsmanden er ikke omfattet af de statslige budget- og bevillingsregler, de statslige regnskabsregler, og de statslige regler for så vidt angår personale- og overenskomstvilkår.

Stk. 2. Medieombudsmanden skal følge rimelige lønniveauer svarende til de statslige overenskomster for tilsvarende arbejde, ligesom kilometergodtgørelse som udgangspunkt ydes efter statens laveste takst.

UDKAST

Kapitel 8

Straf m.v.

§ 31. Tilsidesættelse af påbud som medieombudsmanden har meddelt i henhold til § 13, stk. 3, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 32. I en dom, hvorved nogen findes skyldig til straf eller erstatning som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse, som er omfattet af § 10, kan retten bestemme, at indholdet af dommen snarest muligt skal offentliggøres i et af retten nærmere fastlagt omfang.

Stk. 2. Offentliggørelsen skal ske uden vederlag og på en så fremtrædende måde, som det med rimelighed kan forlanges.

§ 33. I sager om tilsidesættelse af påbud efter § 13, stk. 3, jf. § 31, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, kan medieombudsmanden i et bødeforelæg tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget. Fristen kan efter anmodning forlænges.

Stk. 2. Retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på bødeforelæg efter stk. 1.

Stk. 3. Vedtages bøden, bortfalder videre strafforfølgning. Vedtagelsen har samme gentagelsesvirkning som en dom.

Kapitel 9

Ikrafttræden

§ 34. Loven træder i kraft den 1. juli 2026.

Stk. 2. § 39 finder ikke anvendelse på anmodninger indgivet før lovens ikrafttræden. For sådanne anmodninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Kapitel 10

Ændringer i anden lovgivning

§ 35. I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1298 af 7. november 2025, foretages følgende ændringer:

UDKAST

1. I § 105 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Rigsadvokaten kan beskikke medieombudsmanden og ansatte hos medieombudsmanden til for byretten og landsretten at varetage udførelsen af straffesager, som er omfattet af § 14, stk. 1, i lov om medieombudsmanden.«

2. I § 259, *stk. 3*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Det gælder dog ikke i sager, der er omfattet af § 400, stk. 3, 2. *pkt.*«

3. I § 260 indsættes efter *stk. 7* som nyt stykke:

»*Stk. 8.* Justitsministeren kan tillade, at medieombudsmanden og dennes ansatte kan møde for en part i byretten og landsretten i retssager, der anlægges som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse, hvor medieombudsmanden optræder som mandatar. Det gælder dog ikke private straffesager. Det er en betingelse, at den ansatte har en dansk juridisk bachelor- og kandidatuddannelse, jf. dog § 135 a, stk. 2, og at den ansatte for at møde i landsretten eller Sø- og Handelsretten har opnået møderet for landsretten og for Sø- og Handelsretten efter bestemmelsen i § 133 eller møder med henblik på at opnå en sådan møderet.«

Stk. 8-11 bliver herefter stk. 9-12.

4. I § 260, *stk. 8*, der bliver *stk. 9* ændres »stk. 6 og 7« til: »stk. 6-8«

5. I § 400, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»I sager, der er omfattet af *stk. 3*, 2. *pkt.*, kan dette bestemmes af en af sagens parter.«

6. I § 400, *stk. 3*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Reglerne i dette kapitel gælder dog for de i kapitel 88 omhandlede sager, der angår overtrædelse af straffelovens 27. kapitel, hvor der ikke nedlægges påstand om fængselsstraf.«

7. I § 409, *stk. 1*, indsættes efter »§ 400, *stk. 2*,«: »1. *pkt.*«

8. I § 409, *stk. 1*, indsættes som 2. *pkt.*:

»1. *pkt.* finder tilsvarende anvendelse på en part, der ensidigt har bestemt, at en sag ikke skal behandles efter reglerne i dette kapitel, jf. § 400, *stk. 2*, 2. *pkt.*«

§ 36. I medieansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 914 af 11. august 2014, som ændret ved § 4 i lov nr. 1719 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, *stk. 1*, indsættes som *4. pkt.*:

»Massemedier som nævnt i § 1, nr. 3, der udgives af samme medieforetagende og under samme titel som et massemedie, der er omfattet af § 1, nr. 1 eller 2, er omfattet af loven, uanset om de har indgivet anmeldelse til Pressenævnet.«

2. I § 8, *stk. 2*, udgår »1. eller 2. pkt.,«.

3. I § 8, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

»For massemedier, der omfattes af loven efter stk. 1, 4. pkt., gælder § 5, stk. 1, og § 7 dog ikke.«

4. I § 43, *stk. 2, nr. 2*, indsættes efter »forhold«: », dog ikke sager indbragt af medieombudsmanden i medfør af § 12 i lov om medieombudsmanden«.

§ 37. I lov nr. 430 af 1. juni 1994 om massemediers informationsdatabaser, som ændret ved § 81 i lov nr. 429 af 31. maj 2000, § 22 i lov nr. 433 af 31. maj 2000 og § 7 i lov nr. 503 af 23. maj 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 6 udgår »ud over at« og »være anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet med angivelse af, hvem der er ansvarlig for informationsdatabasen«.

§ 38. I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1294 af 7. november 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 268, *nr. 2*, indsættes efter »massemedie«: »eller på en tilsvarende måde«.

§ 39. I lov nr. 425 af 16. marts 2021 om retsafgifter, som ændret ved § 5 i lov nr. 1793 af 28. december 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 35, *nr. 1*, udgår », § 41 f, stk. 5,«, og efter »§ 41 h« indsættes: », jf. dog stk. 2«.

2. I § 35 indsættes som *stk. 2*:

UDKAST

»Massemedier omfattet af medieansvarsloven betaler ikke afgift efter stk. 1.«

§ 40. I lov nr. 1531 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, som ændret ved § 2 i lov nr. 1548 af 18. december 2018 og § 25 i lov nr. 1747 af 29. december 2025, foretages følgende ændring:

1. § 1, stk. 6, affattes således:

»*Stk. 6.* Loven gælder ikke for Designskolen Kolding, DR, de regionale TV 2-virksomheder og medieombudsmanden«.

Kapitel 11

Territorialbestemmelse

§ 41. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Baggrund
2.1.	Medieansvarsudvalget
3.	Lovforslagets hovedpunkter
3.1.	Etablering af en dansk medieombudsmand
3.1.1.	Gældende ret
3.1.2.	Medieansvarsudvalgets anbefalinger
3.1.3.	Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.2.	Medieombudsmandens kompetencer over for alternative medieaktører
3.2.1.	Gældende ret
3.2.2.	Medansvarsudvalgets anbefalinger
3.2.3.	Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.3.	Medieombudsmandens kompetencer over for massemedier
3.3.1.	Gældende ret
3.3.2.	Medieansvarsudvalgets anbefalinger
3.3.3.	Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.4.	Medieombudsmandens organisering og administration
3.4.1.	Gældende ret
3.4.2.	Medieansvarsudvalgets anbefalinger

UDKAST

3.4.3.	Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.5.	Straf og administrative bødeforelæg
3.5.1.	Gældende ret
3.5.2.	Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.6.	Ens regulering af medier udgivet under samme titel
3.6.1.	Gældende ret
3.6.2.	Medieansvarsudvalgets anbefalinger
3.6.3.	Justitsministeriets overvejelser
3.6.4.	Den foreslåede ordning
3.7.	Afskaffelse af krav om anmeldelse af offentligt tilgængelige informationsdatabaser til Pressenævnet og Datatilsynet
3.7.1.	Gældende ret
3.7.2.	Medieansvarsudvalgets anbefalinger
3.7.3.	Justitsministeriets overvejelser
3.7.4.	Den foreslåede ordning
3.8.	Mulighed for at behandle visse private straffesager efter den forenklede proces
3.8.1.	Gældende ret
3.8.2.	Medieansvarsudvalgets anbefalinger
3.8.3.	Justitsministeriets overvejelser
3.8.4.	Den foreslåede ordning
3.9.	Udvidelse af straffelovens § 268
3.9.1.	Gældende ret
3.9.2.	Medieansvarsudvalgets anbefalinger

UDKAST

3.9.3.	Justitsministeriets overvejelser
3.9.4.	Den foreslåede ordning
3.10.	Afskaffelse af afgift for udlevering af visse kopier og udskrifter m.v. for massemedier
3.10.1.	Gældende ret
3.10.2.	Medieansvarsudvalgets anbefalinger
3.10.3.	Justitsministeriets overvejelser
3.10.4.	Den foreslåede ordning
4.	Forholdet til databeskyttelseslovgivningen
5.	Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser
6.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
7.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
8.	Administrative konsekvenser for borgerne
9.	Klimamæssige konsekvenser
10.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
11.	Forholdet til EU-retten
12.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
13.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget udmønter den aftale, som regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) indgik den 9. december 2025 med Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om opfølgning på Medieansvarsudvalgets anbefalinger fra januar 2025.

Aftalepartierne er enige om, at det er et demokratisk og samfundsmæssigt problem, at borgere i stort omfang bliver præsenteret for nyhedslignende indhold fra medieaktører, som ikke er underlagt et medieansvar.

Aftalepartierne anerkender det eksisterende ansvarssystem for massemedier omfattet af medieansvarsloven og Pressenævnets kompetence, og vil gøre op med, at der ikke er et tilsvarende organ med håndhævelsesmuligheder over for alternative medieaktører, som ikke er omfattet medieansvarsloven og underlagt Pressenævnets kompetence, men hvis indhold og udbredelse i øvrigt kan sammenlignes med massemediers. Det kan f.eks. være influenter, bloggere, netaviser og podcasts m.v.

Aftalepartierne er videre enige om, at der skal være en bedre beskyttelse af borgere, som kommer i klemme og bliver hængt ud i den hurtige nyhedsstrøm, og ønsker at give borgerne bedre og lettere mulighed for genoprejsning.

For at sikre et tidssvarende og øget medieansvar hos både de alternative medier og de traditionelle massemedier, og dermed en bedre beskyttelse af danskerne og demokratiet, er aftalepartierne derfor enige om følgende fem spor:

1. Etablering af en uafhængig dansk medieombudsmand, jf. lovforslagets pkt. 3.1.-3.6.
2. Ens regulering af medier udgivet under samme titel, jf. lovforslagets pkt. 3.7.
3. Ens regler om sletning af offentliggjort indhold, jf. lovforslagets pkt. 3.8.
4. Forenkling af genoprejsningsprocessen, jf. lovforslagets pkt. 3.9.
5. Skærpet strafansvar med betinget offentlig påtale for alternative medieaktører, jf. lovforslagets pkt. 3.10.

Det følger af den politiske aftale, at medieombudsmandens kompetencer skal evalueres efter fire år, og at evalueringen forestås af Kulturministeriet med inddragelse af relevante parter. I evalueringen skal der også indgå en vurdering af, om aftalen har haft en indvirkning på Pressenævnets sagsbehandlingstider. Det følger også af den politiske aftale, at bødestørrelserne

for manglende overholdelse af medieombudsmandens påbud til alternative medieaktører skal evalueres efter et år.

Kulturministeriet vil forestå evalueringerne i samarbejde med Justitsministeriet. Evalueringerne vil blive oversendt til Folketinget.

2. Baggrund

2.1. Medieansvarsudvalget

Medieansvarsudvalget blev nedsat den 25. august 2022 i medfør af *Medieaftale for 2022-2025 – Den demokratiske samtale skal styrkes* af 21. maj 2022, indgået af den daværende regering (Socialdemokratiet), Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Frie Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne.

Udvalget blev videreført med *Regeringsgrundlag: Ansvar for Danmark* af 20. december 2022 (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og med *Medieaftale for 2023-2026: Samling om frie medier og stærkt dansk indhold* af 14. juni 2023 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti.

I henhold til Medieansvarsudvalgets kommissorium skulle udvalget undersøge, hvordan rammerne omkring mediernes ansvar kan gøres mere tidssvarende med henblik på at styrke borgernes retssikkerhed i en digital virkelighed. Udvalget skulle nærmere undersøge mulige initiativer vedr. Presse-nævnets rammer og rolle, de presseetiske retningslinjer, bloggere og influenters ansvarsforhold samt hvordan, der kan sikres en lettere og mere smidig proces for genoprejsning for navnlig digitale ærekrænkelser. Udvalget skulle herudover nærmere undersøge, hvordan der kan etableres en dansk medieombudsmand, som kan undersøge sager på eget initiativ og har til opgave at bidrage til god publicistisk praksis gennem meningsdannelse, medieetisk debat og initiativer.

Medieansvarsudvalget overdrog den 28. januar 2025 sine i alt syv anbefalinger til kulturministeren:

1. Etablering af en dansk medieombudsmand
2. Ens regulering af medier udgivet under samme titel
3. Ens regler om sletning af offentliggjort indhold
4. Forenkling af genoprejsningsprocessen
5. Skærpet strafansvar med betinget offentlig påtale for nye medieaktører
6. Løfte udfordringer vedrørende digitale formidlingstjenester i EU
7. Certificeringsordning for massemedier med et særligt publicistisk ansvar (målrettet mediebranchen)

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Etablering af en dansk medieombudsmand

3.1.1. Gældende ret

Der findes ikke i dag en dansk medieombudsmandsinstitution til fremme af almindelig redelighed i mediebilledet.

Hvor massemedierne i dag er underlagt Pressenævnets kompetence og skal leve op til god presseskik, opererer alternative medieaktører i dag uden et lignende organ, der kan tage stilling til publiceringen af nyhedslignende indhold.

3.1.1.1. Pressenævnet

Pressenævnet er oprettet i medfør af medieansvarsloven § 41, og er et offentligt, uafhængigt nævn, der finansieres af mediebranchen. Nævnets medlemmer er fra medier og offentligheden. Formandskabet består af dommere og advokater.

Massemediernes indhold og handlemåde er underlagt et krav om at være i overensstemmelse med god presseskik, jf. medieansvarslovens § 34, ligesom massemedierne i visse tilfælde er forpligtede til at offentliggøre et genmæle, jf. medieansvarslovens kapitel 6. Spørgsmål herom falder inden for Pressenævnets kompetence.

Pressenævnet træffer afgørelse i tre typer af sager. For det første i sager om, hvorvidt der er sket en offentliggørelse, der er i strid med god presseskik, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 1, nr. 1. Retningslinjerne for god presseskik og Pressenævnets praksis er grundlaget for det nærmere indhold af begrebet ”god presseskik”.

Pressenævnet træffer for det andet afgørelse i sager om offentliggørelse af genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 1, nr. 2. En anmodning om genmæle skal altid først fremsættes til mediets redaktør. Afslår redaktøren at bringe genmælet, kan afslaget indbringes for nævnet.

Pressenævnet træffer for det tredje afgørelse i sager om sletning af informationer eller optagelse af et genmæle i offentligt tilgængelige informationsdatabaser, jf. lov om massemediers informationsdatabaser § 13, stk. 1 og 2. I disse sager finder en række af bestemmelserne i medieansvarsloven om Pressenævnet tilsvarende anvendelse, jf. lov om massemediers informationsdatabaser § 13, stk. 3.

Pressenævnet kan desuden i medfør af medieansvarslovens § 49 pålægge redaktøren for det indklagede massemedie snarest muligt at offentliggøre en

kendelse i et af nævnet nærmere fastlagt omfang. En sådan offentliggørelse skal ske uden kommenterende tilføjelser og på en så fremtrædende måde, som det med rimelighed kan forlanges.

Pålæg efter medieansvarslovens § 49 er forbeholdt fældende kendelser. Det er udgangspunktet, at nævnet træffer afgørelse om offentliggørelse af kendelser i sager, hvor klager får medhold, for at sikre klagerne en offentlig genoprejsning for krænkelser. Hvis klager ikke ønsker, at kendelsen offentliggøres i mediet, vil Pressenævnet typisk efterkomme ønsket. Nævnet kan også vælge ikke at pålægge offentliggørelse, hvis mediet selv har berigtiget det relevante forhold på behørig vis.

Mediet er forpligtet til at efterkomme pålæg om offentliggørelse af en kendelse fra nævnet. Gør mediet ikke det, kan nævnet anmelde manglende efterkommelse til politiet. Redaktøren kan på den baggrund idømmes bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. medieansvarslovens § 53, stk. 2. Praksis ses primært at vedrøre sager fra 1990'erne, hvor der er blevet idømt bøder i størrelsesordenen 3.000-5.000 kr.

Pressenævnet kan behandle sager enten på baggrund af klager over massemedier indbragt for nævnet eller af egen drift, når der er tale om sager af væsentlig eller principiel betydning. I praksis har nævnet kun taget få sager op af egen drift, hvorfor det klare udgangspunkt er, at sager behandles på baggrund af klager indbragt for nævnet.

3.1.2. Medieansvarsudvalgets anbefalinger

Medieansvarsudvalget har i sin rapport identificeret en række udfordringer, der er relateret til medieansvarssystemet i en kompleks digitaliseret medievirkelighed. Udvalget fremhæver i denne sammenhæng bl.a. fraværet af et særligt medieansvarssystem for nye medieaktører (f.eks. visse influenter og bloggere), der ikke er omfattet af medieansvarsloven og Pressenævnets kompetence. Derudover peger udvalget f.eks. på, at den digitale udvikling har medført, at nyhedshistorier og påstande kan spredes til mange personer via massemedier, nye medieaktører samt opslag og debattråde på digitale formidlingstjenester med potentielt stor skadevirkning til følge.

Flertallet i Medieansvarsudvalget anbefaler på den baggrund, at der etableres en dansk medieombudsmand med det hovedformål at fremme almindelig retfærdighed i mediebilledet.

Flertallet i Medieansvarsudvalget anbefaler, at en medieombudsmand tillægges både tværgående kompetencer samt kompetencer, som gælder særskilt for henholdsvis alternative medieaktører og massemedier.

Som tværgående kompetence anbefaler flertallet i Mediansvarsudvalget, at medieombudsmanden får en pligt til påtage sig en oplysende og debatfaciliterende rolle med henblik på bl.a. at præge normdannelsen i mediebilledet mere generelt samt drøfte spørgsmål eller enkeltsager af relevans for den danske medievirkelighed på tværs af formater og platforme.

For udvalgets anbefalinger om medieombudsmandens kompetencer over for alternative medieaktører henvises til lovforslagets pkt. 3.2. For udvalgets anbefalinger om medieombudsmandens kompetencer over for massemedier henvises til lovforslagets pkt. 3.3.

3.1.3. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i overensstemmelse med Mediansvarsudvalgets anbefaling og den politiske aftale etableres en uafhængig dansk medieombudsmand med det formål at fremme almindelige retfærdighed i mediebilledet.

Det fremgår af den politiske aftale, at medieombudsmanden skal have en tværgående kompetence og pligt til at bidrage til den offentlige debat om den danske medievirkelighed, som skal gælde på tværs af alternative medieaktører og traditionelle massemedier. Det foreslås på den baggrund at indføre lovforslagets § 11, hvorefter medieombudsmanden skal bidrage til den offentlige debat om den danske medievirkelighed og årligt offentliggøre en beretning om sin virksomhed.

Det fremgår også af den politiske aftale, at medieombudsmanden skal have kompetencer over for alternative medieaktører, jf. lovforslagets pkt. 3.2. og massemedier, jf. lovforslagets pkt. 3.3.

3.2. Medieombudsmandens kompetencer over for alternative medieaktører

3.2.1. Gældende ret

Afgrænsningen af medieansvarslovens anvendelsesområde indebærer, at nye medieaktører (f.eks. visse influenter og bloggere) ikke er omfattet af medieansvarsloven, og dermed ikke af Pressenævnets kompetence.

Hvor massemedierne i dag er underlagt Pressenævnets kompetence, opererer alternative medieaktører i dag uden et lignende organ, der kan tage stilling til publiceringen af nyhedslignende indhold.

Alternative medieaktører er på samme måde som privatpersoner underlagt almindelige regler om straf- og erstatningsansvar.

3.2.1.1. Straffesager om freds- og ærekrænkelser

Hvis en forurettet ønsker at drage en alternativ medieaktør til ansvar for freds- og ærekrænkelser, er det som udgangspunkt den forurettede selv, der skal anlægge og føre straffesagen. Det skyldes, at freds- og ærekrænkelser efter straffelovens 27. kapitel som udgangspunkt er undergivet privat påtale, jf. straffelovens § 275. Det gælder dog ikke overtrædelser af straffelovens § 266 (trusler), § 266 a (tilskyndelse til voldshandlinger eller hærværk) og § 266 b (racismeparagraffen), der er undergivet offentlig påtale.

At en forbrydelse er undergivet privat påtale indebærer, at den forurettede selv er ansvarlig for, at forholdet forfølges. Private straffesager behandles efter reglerne i den borgerlige retspleje. At en forbrydelse er undergivet offentlig påtale indebærer bl.a., at det er politiet, der efterforsker formodede strafbare forhold, og at det er anklagemyndigheden, der beslutter, om der skal rejses tiltale i en konkret sag. Strafforfølgningen varetages således som hovedregel af det offentlige.

Efter retsplejelovens § 727, stk. 2, gælder der en særlig adgang til offentlig påtale i sager undergivet privat påtale, hvis almene hensyn kræver det. Det gælder, uanset om den private påtaleberettigede ønsker det eller ej.

Baggrunden for den private påtale i sager om freds- og ærekrænkelser er dels hensynet til den forurettede, der efter omstændighederne kan være bedst tjent med, at krænkelsen forbigås i stilhed, dels at de almene hensyn, der begrunder strafforfølgning, kun gør sig gældende i mindre grad, idet overtrædelserne nærmer sig den nederste grænse for det strafbare område. Den private påtale tjener således til at give den forurettede ret til at beslutte, om denne ønsker, at der skal ske retsforfølgning, som f.eks. kan indebære, at krænkelsen bliver genstand for fornyet opmærksomhed og eventuel omtale.

En række freds- og ærekrænkelser er i tillæg til den private påtaleret undergivet betinget offentlig påtale. Betinget offentlig påtale indebærer, at anklagemyndigheden som udgangspunkt kun kan forfølge de pågældende forbrydelser, hvis den forurettede anmoder om det. Sager om freds- og ærekrænkelser kan således efter omstændighederne både føres som almindelige straffesager, som behandles efter reglerne i strafferetsplejen, og borgerlige straffesager, som behandles efter reglerne i den civile retspleje.

At private straffesager behandles efter reglerne i den borgerlige retspleje betyder bl.a., at reglerne om den sigtede og dennes forsvar i retsplejelovens kapitel 66, herunder retten til et få beskikket en forsvarer, ikke finder anvendelse. Beskikkelse af en forsvarer betyder, at udgifterne til forsvareren i første omgang afholdes af staten. Bliver den sigtede efterfølgende dømt, skal denne dog bl.a. betale statens udgifter til den beskikkede forsvarer.

Både sagsøgeren og den sagsøgte i private straffesager kan som udgangspunkt vælge at føre deres sager selv eller at lade sig repræsentere af f.eks. en advokat. Retten kan dog pålægge en part at lade sagen føre af en advokat, hvis retten ikke finder det muligt at behandle sagen på hensigtsmæssig måde, uden at parten har sådan bistand, jf. retsplejelovens § 259, stk. 2 (advokatpålæg). Et advokatpålæg medfører ikke, at udgifterne til advokaten i første omgang afholdes af staten.

Advokatbeskikkelse i civile sager, herunder private straffesager, sker alene, hvis en part meddeles fri proces. Dette forudsætter normalt, at partens indtægtsgrundlag ikke overstiger et vist beløb (f.eks. 371.000 kr. for enlige uden børn i 2024) og – uden for de sagstyper, der er nævnt i § 327 (bl.a. sager om forældremyndighed, samvær, skilsmisse og andre familieretssager) – at ansøgeren har en rimelig grund til at føre processen, jf. §§ 325 og 328. I vurderingen af, om ansøgeren har rimelig grund til at føre processen, indgår bl.a. sagens betydning for ansøgeren, udsigten til at ansøgeren vil få medhold i sagen, sagsgenstandens størrelse og størrelsen af de forventede omkostning

3.2.1.2. Indtræden i civile sager

Hvis en forurettet ønsker at opnå erstatning fra en alternativ medieaktør, kan den forurettede anlægge en civil sag ved domstolene.

Det er som udgangspunkt kun sagsøgeren og den sagsøgte, der kan deltage i en civil sag, mens det som udgangspunkt alene er advokater, der kan føre sager på vegne af en part. Tredjemand kan dog indtræde i en civil sag til støtte for en af parterne, hvis denne har retlig interesse i udfaldet af sagen (biintervention). Ved biintervention kan en tredjemand efter rettens bestemmelse f.eks. udtale sig under sagen og føre bevis. Derudover kan visse foreninger, interesseorganisationer og lignende som mandatar udføre retssager for deres medlemmer inden for foreningens interesseområde. Det betyder,

at foreningen, interesseorganisationen m.v. kan repræsentere medlemmet i en civil sag på samme måde, som en advokat kan.

3.2.1.3. Fri proces

Fri proces er en ordning, hvor statskassen betaler for en parts udgifter i forbindelse med en retssag. Det er en betingelse for, at der kan meddeles fri proces, at den pågældende opfylder de almindelige betingelser herfor i retsplejelovens kapitel 31.

3.2.2. Medieansvarsudvalgets anbefalinger

3.2.2.1. Afgrænsning af alternative medieaktører omfattet af medieombudsmandens kompetence

I Medieansvarsudvalgets afrapportering anvendes begrebet »nye medieaktører« for den aktørgruppe, som i dette lovforslag betegnes som »alternative medieaktører«. De to begreber skal forstås synonymt.

Medieansvarsudvalget finder, at alternative medieaktører bør forstås som medieaktører, der ikke er underlagt Pressenævnets kompetence, men hvis indhold og udbredelse i øvrigt kan sammenlignes med massemediers indhold og udbredelse. Det vil f.eks. kunne omfatte visse influenter og brugere på digitale formidlingstjenester og bloggere. Udvalget finder videre, at en medieombudsmands kompetence bør være uafhængig af indholdets format og den platform, som indholdet offentliggøres på, så ordningen fremtidssikres mod forandringer i medielandskabet.

Den nærmere afgrænsning af nye medieaktører vil efter Medieansvarsudvalgets opfattelse f.eks. kunne baseres på indhold, rækkevidde og alder. Det er i den forbindelse udvalgets opfattelse, at en medieombudsmands kompetence over for alternative medieaktører vil kunne afgrænses til offentliggørelser, hvor indholdet eller dele heraf har karakter af en form for nyhedsformidling eller anden formidling af oplysninger, der bringes eller viderebringes som faktuelle kendsgerninger. Det vil f.eks. kunne omfatte formidling og spredning af ubekræftede rygter, der formidles som værende faktisk korrekte. Det vil derimod ikke omfatte meningstilkendegivelser og lignende holdningsbåret indhold, medmindre der samtidig, som led i offentliggørelsen, gives eller gengives oplysninger af påstået objektiv karakter. Udvalget anfører videre, at kompetencen desuden vil kunne afgrænses sådan, at en medieombudsmand som udgangspunkt ikke vil behandle sager, som er omfattet af Forbrugerombudsmandens kompetence, herunder sager om overtrædelser af markedsføringslovens regler.

Efter Medieansvarsudvalgets opfattelse vil en medieombudsmands kompetence over for alternative medieaktører desuden kunne afgrænses til at omfatte medieaktører, hvis indhold har en vis rækkevidde. Kriteriet vil f.eks.

kunne fastsættes på baggrund af et nærmere bestemt antal følgere, abonnenter m.v. eller et gennemsnitligt antal visninger, klik, afspilninger m.v. pr. offentliggørelse i en nærmere bestemt periode. Der vil i fastsættelsen af en minimumsgrænse f.eks. kunne skeles til, hvor stor en udbredelse massemedier normalt har, ligesom der vil kunne skeles til erfaringer fra andre lande.

Udvalget anfører videre, at en medieombudsmands kompetence desuden vil kunne afgrænses således, at tilfælde, hvor information om antal følgere, abonnenter m.v. ikke er tilgængelige for en medieombudsmand, vil være omfattet, hvis det på anden vis kan lægges til grund, at afsenderen har en stor rækkevidde. Her vil andre forhold kunne tillægges betydning, herunder f.eks. om der er annonceaktivitet på medieaktørens platform, og om aktøren er en offentligt kendt person.

Endelig finder Medieansvarsudvalget, at en medieombudsmands kompetence vil kunne afgrænses til personer, som er minimum 15 år.

3.2.2.2. Medieansvarsudvalgets anbefaling om ny ansvarsnorm om god offentliggørelsesskik

Flertallet i Medieansvarsudvalget anbefaler at der indføres en ny ansvarsnorm om god offentliggørelsesskik for alternative medieaktører, som medieombudsmanden skal håndhæve.

Det overordnede indhold af en sådan ansvarsnorm bør efter udvalgets opfattelse fastsættes i en lov om medieombudsmanden, mens det nærmere indhold kan udvikles gennem medieombudsmandens praksis. Udvalget anbefaler, at en beskrivelse af ansvarsnormens indhold bør tage udgangspunkt i almindelig redelighed. Ved fastlæggelsen af den konkrete udmøntning heraf anbefaler udvalget, at der med fordel kan søges inspiration i retningslinjerne for god presseskik samt de etiske retningslinjer for influenter og bloggere.

Udvalget anbefaler videre, at medieombudsmanden bør skulle afgrænse sin virksomhed på en måde, så der ikke tages sager op fra områder med velfungerende selvjustits, som f.eks. sager behandlet i Influentnævnet, som er en frivillig ordning for influenter og bloggere. Flertallet i Medieansvarsudvalget anbefaler, at medieombudsmanden skal kunne pålægge den nye medieaktør at offentliggøre en sådan afgørelse, og at manglende overholdelse heraf skal kunne straffes med bøde.

Et flertal i Medieansvarsudvalget anbefaler også, at medieombudsmanden skal kunne give påbud om, at nye medieaktører skal offentliggøre et genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering. Udvalget anbefaler, at det vil være op til medieombudsmanden at vurdere, hvordan et sådant genmæle bedst formuleres, udformes og placeres.

3.2.2.3. Medieansvarsudvalgets anbefalinger om retssagskompetencer m.v. over for alternative medieaktører

Flertallet i Medieansvarsudvalget anbefaler, at medieombudsmanden skal have kompetence til at indgive anmeldelse til politiet og anmode om, at der rejses tiltale i sager om freds- og ærekrænkelser, der er fremsat eller udbredt gennem indholdet af et massemedie eller fra nye medieaktører. Hvis der rejses tiltale, anbefaler udvalget, at overlades udførelsen af tiltalen til medieombudsmanden, hvis medieombudsmanden anmoder herom.

Flertallet i Medieansvarsudvalget anbefaler desuden, at medieombudsmanden tillægges kompetence til at kunne indtræde i civile sager (biintervenere) og som mandatar føre civile sager mod massemedier eller alternative medieaktører.

Flertallet i Medieansvarsudvalget anbefaler videre, at en medieombudsmand tillægges kompetence til at henstille, at der meddeles fri proces i anledning af forhold, der er omfattet af en medieombudsmands virksomhed, når de almindelige betingelser herfor i retsplejelovens kapitel 31 er opfyldt.

3.2.3. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Aftalepartierne anerkender i den politiske aftale, at der er forskel på ansvarssystemet, som de alternative medieaktører og de traditionelle massemedier opererer i. Aftalepartierne er derfor enige om, at medieombudsmandens kompetencer over for de to grupper differentieres på nogle områder.

Det fremgår af den politiske aftale, at medieombudsmanden skal ansvarliggøre og holde de alternative medieaktører op på det nyhedslignende indhold, som de deler, på samme måde som Pressenævnet holder massemedierne ansvarlige for det indhold, de deler, ift. de presseetiske retningslinjer. Aftalepartierne er derfor enige om, at medieombudsmanden skal have kompetencer, som ligner Pressenævnets kompetencer over for massemedierne ift. de presseetiske retningslinjer og påbud om genmæle.

3.2.3.1. Afgrænsning af alternative medieaktører omfattet af medieombudsmandens kompetence

Det foreslås med § 10, stk. 1, at medieombudsmanden over for større alternative medieaktører har kompetence i sager om indhold, der udbredes til offentligheden, når indholdet har karakter af nyhedsformidling eller anden formidling af faktuel karakter, har en særlig tilknytning her til landet og udbredes af alternative medieaktører, der er mindst 15 år.

Ved »større alternative medieaktører« forstås medieaktører, der ikke er omfattet af medieansvarsloven, og som har en vis rækkevidde.

Begrebet vil være platformsneutralt og vil således kunne omfatte f.eks. afsendere, der lever op til kriterierne i medieansvarslovens § 1, nr. 3, men som ikke er omfattet af medieansvarslovens anvendelsesområde, f.eks. fordi de ikke er tilmeldt Pressenævnet. Det vil også kunne omfatte f.eks. influenter, som formidler indhold via digitale formidlingstjenester, samt bloggere og podcastere.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieombudsmandens kompetence i relation til større medieaktører for det første vil være afgrænset til indhold, der har karakter af nyhedsformidling eller anden formidling af faktisk karakter. Dette vil omfatte indhold, som har karakter af en form for nyhedsformidling eller anden formidling af kendsgerninger, der bringes eller viderebringes som faktuelle kendsgerninger. Det vil f.eks. kunne omfatte formidling og spredning af ubekræftede rygter, der formidles som værende faktisk korrekte.

Det vil også omfatte indhold, som er faktisk korrekt. Deling af et billede vedrørende en andens private forhold vil således f.eks. være omfattet af den foreslåede bestemmelse, hvis delingen sker som led i nyhedsformidling eller anden formidling af kendsgerninger, der bringes eller viderebringes som faktuelle kendsgerninger.

Derimod vil meningstilkendegivelser og lignende holdningsbåret indhold ikke være omfattet, medmindre der samtidig, som led i offentliggørelsen, gives eller gengives oplysninger som har karakter af en form for nyhedsformidling eller anden formidling af kendsgerninger, der bringes eller viderebringes som faktuelle kendsgerninger.

Satirisk indhold eller indhold, som udgør ren underholdning, vil som udgangspunkt heller ikke være omfattet, men kan efter omstændighederne være det, hvis indholdet er egnet til at skabe tvivl om faktuelle kendsgerninger.

Endelig vil indhold som falder under Forbrugerombudsmandens kompetence ikke være omfattet.

Medieombudsmandens kompetence i relation til større alternative medieaktører, vil for det andet vil være afgrænset til indhold, der har en særlig relation her til landet. Indhold der helt eller delvis er på dansk vil som det klare udgangspunkt have en særlig relation her til landet.

Medieombudsmandens kompetence i relation til større medieaktører, vil endelig vil være afgrænset til indhold, der udbredes af alternative medieaktører, der er mindst 15 år.

Det foreslås med § 10, stk. 2, at medieombudsmanden endvidere under samme betingelser som nævnt i stk. 1 har kompetence over for øvrige alternative medieaktører i sager om indhold, der udbredes til offentligheden, når indholdet er af alvorlig eller principiel karakter og er nået bredt ud.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieombudsmanden også vil have kompetence over for alternative medieaktører, der ikke har den rækkevidde, som kræves efter det foreslåede stk. 1, når indholdet er af alvorlig eller principiel karakter og er nået bredt ud.

Endelig foreslås det med § 10, stk. 3, at kulturministeren fastsætter nærmere regler om afgrænsningen af større alternative medieaktører.

Det er hensigten, at kulturministeren vil fastsætte regler om, at begrebet »større alternative medieaktører« skal forstås som alternative medieaktører, der har et vist antal følgere, abonnenter m.v. på den platform, hvor indhold omfattet af det foreslåede § 10, stk. 1, udbredes til offentligheden. Grænsen kan f.eks. fastsættes til 15.000 følgere, abonnenter m.v. Det forudsættes, at grænsen løbende vil blive tilpasset den teknologiske udvikling på medieområdet, hvis det bliver nødvendigt.

3.2.3.2. Håndhævelse af ny ansvarsnorm om ”god offentliggørelsesskik”

Det fremgår af den politiske aftale, at der skal etableres en ny ansvarsnorm om ”god offentliggørelsesskik” over for alternative medieaktører, som medieombudsmanden skal have kompetence til at håndhæve. Aftalepartierne er enige om at, medieombudsmanden vil kunne pålægge alternative medieaktører at offentliggøre medieombudsmandens afgørelser om brud på den nye ansvarsnorm om ”god offentliggørelsesskik”.

Det aftalte foreslås udmøntet i lovforslagets § 13, stk. 1, hvorefter alternative medieaktørers indhold og handlemåde vil skulle være i overensstemmelse med god offentliggørelsesskik, og § 13, stk. 2, hvorefter medieombudsmanden vil skulle træffe afgørelse om, hvorvidt en offentliggørelse foretaget af en alternativ medieaktør er sket i strid med god offentliggørelsesskik. De foreslåede bestemmelser vil skabe en retligt bindende og ny ansvarsnorm for medieaktører, som agerer uden for medieansvarslovens om-

råde. Bestemmelserne vil finde anvendelse i situationer, hvor medieaktørernes indhold udbredes med offentligheden for øje. Det bemærkes, at Pressenævnet har en lignende kompetence over for massemedier.

Den nye ansvarsnorm vil skulle tage udgangspunkt i almindelig redelighed og vil skulle forstås som standarden for de særlige færdigheder og den omhu, som en alternativ medieaktør med rimelighed kan forventes at udvise over for mediebrugere. Det er hensigten, at medieombudsmanden gennem sin praksis vil skulle udbygge og konkretisere den foreslåede ansvarsnorm om »god offentliggørelsesskik«. Medieombudsmanden vil herved få mulighed for at foretage en løbende normdannelse og videreudvikling af retstilstanden, som tager hensyn til den teknologiske udvikling og samfundsudviklingen.

Det forudsættes, at medieombudsmanden i fastlæggelsen af den nye ansvarsnorm vil søge inspiration i retningslinjerne for god presseskik samt de etiske retningslinjer for influenter og bloggere.

Aftalepartierne er enige om, at børn og unge er udsatte og skal beskyttes i den digitale medievirkelighed. Det forudsættes derfor også, at medieombudsmanden skal have et særligt fokus på overholdelsen af den nye ansvarsnorm i forhold til indhold målrettet børn og unge.

Den foreslåede nye ansvarsnorm vil skulle være afgrænset til offentliggørelser, som har karakter af en form for nyhedsformidling eller anden formidling af kendsgerninger, der bringes eller viderebringes som faktuelle kendsgerninger, jf. pkt. 3.2.3.1.

Det fremgår også af den politiske aftale, at medieombudsmanden skal kunne træffe afgørelse om, at alternative medieaktører skal offentliggøre medieombudsmandens afgørelse om god offentliggørelsesskik. Det fremgår også, at medieombudsmanden skal kunne pålægge en alternativ medieaktør at offentliggøre et genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering.

På den baggrund foreslås med § 13, stk. 3, at medieombudsmanden vil kunne træffe afgørelse om, at alternative medieaktører er forpligtet til at offentliggøre et genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering. Ved afgørelse herom vil Medieombudsmanden kunne tage højde for, hvordan offentliggørelsen er sket, f.eks. i forhold til offentliggørelsesmulighederne på forskellige tekniske platforme. Medieombudsmanden afgørelse vil således kunne tilpasses, så forpligtelsen til at offentliggøre genmæle svarer til de forhold, den pågældende alternative medieaktør har offentliggjort under i strid med god offentliggørelsesskik. Det bemærkes, at Pressenævnet har en lignende kompetence over for massemedier.

3.2.3.3. Kompetence til at føre straffesager om freds- og ærekrænkelser over for alternative medieaktører

Det fremgår af den politiske aftale, at medieombudsmanden skal have kompetence til at føre straffesager om freds- og ærekrænkelser, der er fremsat eller udbredt af alternative medieaktører i de tilfælde, hvor politiet og anklagemyndigheden vurderer, at sagen giver anledning til tiltalerejsning.

Baggrunden herfor er, at aftalepartierne vil give helt almindelige danskere en nemmere vej til retfærdighed samtidig med, at de alternative medieaktører bliver holdt ansvarlige for det nyhedslignende indhold, de eksponerer både børn og voksne for.

Det er Kulturministeriets vurdering, at det primært vil være sager vedrørende freds- og ærekrænkelser, som vil være relevant for medieombudsmanden at føre. En afgrænsning af medieombudsmandens retssagskompetencer til denne sagstype, vil give medieombudsmanden mulighed for at opbygge en solid videns- og kompetenceopbygning på dette område. Det er også Kulturministeriets vurdering, at det vil være relevant for medieombudsmanden at føre eventuelle sager om overtrædelse af den foreslåede § 31, som måtte blive rejst mod alternative medieaktører, som tilsidesætter påbud fra medieombudsmanden om offentliggørelse af afgørelse eller genmæle, jf. den foreslåede § 13, stk. 3.

Endelig er det Kulturministeriets vurdering, at i det omfang, der kan gøres et strafansvar gældende mod andre som følge af en alternativ medieaktørers offentliggørelser, f.eks. den digitale formidlingstjeneste, der er gjort brug af i forbindelse med offentliggørelsen, skal medieombudsmanden også kunne føre disse sager.

På den baggrund foreslås det med lovforslagets § 14, at hvis der rejses offentlig tiltale for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om freds- og ærekrænkelser, overlades udførelsen af tiltalen til medieombudsmanden, hvis medieombudsmanden begærer dette. Dette vil også gælde i sager, hvor anmeldelsen er indgivet af andre end medieombudsmanden. Det vil herefter være medieombudsmanden eller en af dennes medarbejdere, der fører sagen i retten. Det bemærkes, at forbrugerombudsmanden har en lignende kompetence.

Kompetencen vil både kunne gælde i sager, der rejses mod den pågældende alternative medieaktør og – i det omfang der kan gøres et strafansvar gældende – sager, der rejses mod den eller de digitale formidlingstjenester, der evt. er gjort brug af. Det bemærkes, at det med lovforslaget ikke foreslås at pålægge digitale formidlingstjenester nye forpligtelser eller ansvar.

Det bemærkes videre, at det fortsat vil være politiet og anklagemyndigheden, der tager stilling til, om en sag giver anledning til tiltalerejsning. Medieombudsmanden vil på lige fod med andre kunne anmelde sager til politiet med henblik på, at politiet og anklagemyndigheden tager stilling til sagen, herunder om sagen giver anledning til tiltalerejsning.

Kompetencen vil ikke ændre på, at den forurettede som udgangspunkt vil skulle anmode om, at sagen føres, hvis forholdet er undergivet betinget offentlig påtale, og at sagen som udgangspunkt alene vil kunne forfølges af den forurettede, hvis forholdet er undergivet privat påtale. Det følger dog af retsplejelovens § 727, stk. 2, at offentlig påtale af en lovovertrædelse, der er henvist til privat forfølgning, kan ske, hvis almene hensyn kræver det.

Det foreslås med lovforslagets § 14, stk. 2, at medieombudsmanden tillægges kompetence til at afgøre, om der foreligger almene hensyn, således at medieombudsmanden vil kunne føre sager, der er undergivet betinget offentlig påtale, selvom den forurettede ikke har anmodet om det, såvel som sager, der er undergivet privat påtale, jf. retsplejelovens § 727, stk. 2. Det vil fortsat være anklagemyndigheden, der vurderer, om der i øvrigt er grundlag for at rejse tiltale.

3.2.3.4. Kompetence til at indtræde i civile sager over for alternative medieaktører

Det fremgår af den politiske aftale, at medieombudsmanden skal have kompetence til at indtræde i og føre civile sager mod alternative medieaktører.

Det er Kulturministeriets vurdering, at der ved at tillægge en medieombudsmand kompetence til at biintervenere eller føre sager som mandatar i civile sager, der angår medieombudsmandens område, gives denne en bedre mulighed for at støtte en part under en retssag. Dette vil kunne medføre, at kvaliteten af sådanne retssager højnes, idet en medieombudsmand efter omstændighederne f.eks. vil kunne fremlægge argumenter i retten, som ellers ikke var blevet fremlagt. Muligheden for at føre civile sager som mandatar kan desuden lette den byrde, der er forbundet med at føre en retssag som sagsøger. Derudover kan ordningen medføre, at sager bliver ført, som ellers ikke ville være blevet ført, f.eks. fordi sagsøgeren ikke har de nødvendige ressourcer.

På den baggrund foreslås det i lovforslagets § 15, at medieombudsmanden efter reglerne i retsplejelovens §§ 252 og 254 c kan indtræde i og som gruppepræsentant føre sager, der anlægges som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelser. Det foreslås videre, at medieombudsmanden kan møde for en part i byretten og landsretten i retssager, der anlægges som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse, hvor medieombudsmanden optræder som mandatar, jf. retsplejelovens § 260, stk. 8.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alternative medieaktørers offentliggørelser, som er omfattet af medieombudsmandens kompetence, jf. den foreslåede § 10. Bestemmelsen vil ikke være afgrænset til sager, der rejses mod alternative medieaktører. I det omfang, der kan anlægges en sag mod andre som følge af en alternativ medieaktørers offentliggørelser, f.eks. den digitale formidlingstjeneste, der er gjort brug af i forbindelse med offentliggørelsen, vil bestemmelsen også omfatte sådanne sager.

Bestemmelsen vil desuden både omfatte indholdet af det offentliggjorte og de handlinger, der har ledt op til offentliggørelsen.

Det bemærkes, at afgrænsningen af sagstyper vil kunne indgå i evalueringen, jf. pkt. 1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

3.2.3.5. Kompetence til at henstille, at der meddeles fri proces

Det fremgår af den politiske aftale, at medieombudsmanden skal kunne henstille fri proces i anledning af forhold, der er omfattet af medieombudsmandens virksomhed. Hensynet bag er at give flere forurettede mulighed for at opnå genoprejsning og retfærdighed ved at fjerne det økonomiske benspænd og den økonomiske usikkerhed, der er forbundet med at anlægge en sag.

På den baggrund foreslås det med § 16, at medieombudsmanden skal kunne henstille, at der meddeles fri proces i anledning af forhold, der er omfattet af medieombudsmandens virksomhed.

Meddelelse af fri proces vil være betinget af, at de almindelige betingelser herfor i retsplejelovens kapitel 31 er opfyldt. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at betingelsen i retsplejelovens § 328, stk. 1, om, at ansøgeren skønnes at have en rimelig grund til at føre proces, vil være opfyldt i sager, hvor medieombudsmanden henstiller, at der meddeles fri proces.

Kompetencen er ikke afgrænset til sager vedrørende en bestemt aktørgruppe og vil således både omfatte forhold vedrørende alternative medieaktører, som er omfattet af medieombudsmandens kompetence, jf. den foreslåede § 11, massemedier og digitale formidlingstjenester.

UDKAST

3.3. **Medieombudsmandens kompetencer over for massemedier**

3.3.1. Gældende ret

3.3.1.2. Medieansvarsloven og Pressenævnet

Massemedier forstås som medier, der er omfattet af medieansvarsloven og Pressenævnets kompetence.

Medieansvarsloven indeholder regler om god presseskik, genmæle og Pressenævnet. Massemediernes indhold og handlemåde er underlagt et krav om at være i overensstemmelse med god presseskik, jf. medieansvarslovens § 34, ligesom massemedierne i visse tilfælde er forpligtede til at offentliggøre et genmæle, jf. medieansvarslovens kapitel 6. Spørgsmål herom falder inden for Pressenævnets kompetence.

Pressenævnet træffer afgørelse i tre typer af sager. For det første i sager om, hvorvidt der er sket en offentliggørelse, der er i strid med god presseskik, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 1, nr. 1. Retningslinjerne for god presseskik og Pressenævnets praksis er grundlaget for det nærmere indhold af begrebet ”god presseskik”.

Pressenævnet træffer for det andet afgørelse i sager om offentliggørelse af genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 1, nr. 2. En anmodning om genmæle skal altid først fremsættes til mediets redaktør. Afslår redaktøren at bringe genmælet, kan afslaget indbringes for nævnet.

Pressenævnet træffer for det tredje afgørelse i sager om sletning af informationer eller optagelse af et genmæle i offentligt tilgængelige informationsdatabaser, jf. lov om massemediers informationsdatabaser § 13, stk. 1 og 2. I disse sager finder en række af bestemmelserne i medieansvarsloven om Pressenævnet tilsvarende anvendelse, jf. lov om massemediers informationsdatabaser § 13, stk. 3.

Pressenævnet kan desuden i medfør af medieansvarslovens § 49 pålægge redaktøren for det indklagede massemedie snarest muligt at offentliggøre en kendelse i et af nævnet nærmere fastlagt omfang. En sådan offentliggørelse skal ske uden kommenterende tilføjelser og på en så fremtrædende måde, som det med rimelighed kan forlanges. Pålæg efter medieansvarslovens § 49 er forbeholdt fældende kendelser. Det er udgangspunktet, at nævnet træffer afgørelse om offentliggørelse af kendelser i sager, hvor klager får medhold, for at sikre klagerne en offentlig genoprejsning for krænkelsen. Hvis klager ikke ønsker, at kendelsen offentliggøres i mediet, vil Pressenævnet

typisk efterkomme ønsket. Nævnet kan også vælge ikke at pålægge offentliggørelse, hvis mediet selv har berigtiget det relevante forhold på behørig vis.

Mediet er forpligtet til at efterkomme pålæg om offentliggørelse af en kendelse fra nævnet. Gør mediet ikke det, kan nævnet anmelde manglende efterkommelse til politiet. Redaktøren kan på den baggrund idømmes bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. medieansvarslovens § 53, stk. 2. Praksis ses primært at vedrøre sager fra 1990'erne, hvor der er blevet idømt bøder i størrelsesordenen 3.000-5.000 kr. Pressenævnet kan behandle sager enten på baggrund af klager over massemedier indbragt for nævnet eller af egen drift, når der er tale om sager af væsentlig eller principiel betydning. I praksis har nævnet kun taget få sager op af egen drift, hvorfor det klare udgangspunkt er, at sager behandles på baggrund af klager indbragt for nævnet.

3.3.2. Medieansvarsudvalgets anbefalinger

3.3.2.1. Medieansvarsudvalgets anbefalinger om indbringelse af sager for Pressenævnet

Som kompetence over for massemedier anbefaler et flertal i Medieansvarsudvalget, at medieombudsmanden skal tillægges kompetence til at indbringe sager af væsentlig eller principiel betydning for Pressenævnet. Udvalget forventer, at det vil medføre, at Pressenævnet behandler flere og anderledes sager, som ikke kan forventes rejst af den forurettede selv. Det vil f.eks. kunne bidrage til en bedre beskyttelse af personer, som allerede er genstand for offentlig debat, og hvor en klage til Pressenævnet fra de pågældende i sig selv vil kunne forventes mødt med negativ opmærksomhed, ligesom det vil kunne bidrage til en bedre beskyttelse af personer, som ikke selv er i stand til at rejse sådanne sager. En medieombudsmand vil således kunne påvirke udviklingen af god presseskik ved at udvælge sager, som Pressenævnet skal tage stilling til, og argumentere for, hvorfor god presseskik er tilsidesat.

3.3.2.2. Medieansvarsudvalgets anbefalinger om retssagskompetencer m.v. over for massemedier

Medieansvarsudvalget anbefaler, at medieombudsmanden får samme retssagskompetencer over for massemedier som over for alternative medieaktører, det vil sige kompetence til at føre straffesager om freds- og ærekrænkelser og kompetence til at indtræde i civile sager. Udvalget anbefaler også, at medieombudsmanden skal kunne henstille fri proces i anledning af forhold, som er omfattet af medieombudsmandens kompetence. For nærmere

gennemgang af anbefalingerne om retssagskompetencer henvises til pkt. 3.2.2.3-3.2.2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

3.3.3. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3.3.3.1. Indbringelse af sager for Pressenævnet

Det fremgår af den politiske aftale, at medieombudsmanden skal have kompetence til at indbringe sager for Pressenævnet, der har væsentlig eller principiel betydning for almindelig retelighed, og i den forbindelse argumentere for, hvorfor god presseskik er tilsidesat.

Baggrunden herfor er, at medieombudsmanden på denne måde vil kunne bidrage til udviklingen af god presseskik, herunder ved at rejse sager, som ikke kan forventes rejst af forurettede selv.

Det foreslås på den baggrund at indføre § 12, hvorefter medieombudsmanden kan indbringe sager for Pressenævnet og at ændre medieansvarslovens § 43, stk. 2, nr. 2, således at Pressenævnet ikke kan afvise sager, der indbringes for Pressenævnet af medieombudsmanden med henvisning til manglende retlig interesse.

Det forudsættes, at medieombudsmanden vil indbringe sager for Pressenævnet, som har væsentlig eller principiel betydning for almindelig retelighed.

Medieombudsmanden vil i forbindelse med indbringelse af sager for Pressenævnet kunne argumentere for, hvorfor god presseskik er tilsidesat, eller et massemedie er forpligtet til at bringe et genmæle. Det vil dog være Pressenævnet, der træffer afgørelse i sager indbragt af medieombudsmanden, og Pressenævnet vil ikke være bundet af medieombudsmandens argumentation.

Medieombudsmanden vil både kunne henvise sager på baggrund af henvendelser og på eget initiativ. Det bemærkes, at udgangspunktet fortsat vil være, at forurettede selv indbringer sager direkte for Pressenævnet.

3.3.3.2. Retssagskompetencer m.v.

Det fremgår af den politiske aftale, at medieombudsmanden ikke skal have egentlige retssagskompetencer over for massemedier, men at medieombudsmanden skal kunne anmelde sager om freds- og ærekrænkelser til politiet med henblik på, at anklagemyndigheden kan rejse tiltale.

Kulturministeriet bemærker, at medieombudsmanden i medfør af de almindelige regler vil kunne anmelde sager til politiet. Det vil herefter være op til politi og anklagemyndighed at tage individuelt stilling til sagerne, herunder

om der skal rejses tiltale, ligesom det gælder for alle øvrige straffesager. Medieombudsmanden vil i forbindelse med henvisning af en sag kunne redegøre for, hvorfor medieombudsmanden mener, at der er grundlag for at føre sagen. Medieombudsmanden vil også, hvor det er relevant, kunne anføre om betingelserne for offentlig påtale af en lovovertrædelse, der er henvist til privat forfølgning, jf. retsplejelovens § 727, stk. 2, efter medieombudsmandens opfattelse er opfyldt.

Det fremgår også af den politiske aftale, at medieombudsmanden, ligesom i sager vedrørende alternative medieaktører, skal kunne henstille fri proces.

På den baggrund foreslås det med § 16, at medieombudsmanden skal kunne henstille, at der meddeles fri proces i anledning af forhold, der omfattet af medieombudsmandens virksomhed.

Kompetencen er ikke afgrænset til sager vedrørende en bestemt aktørgruppe og vil således både omfatte forhold vedrørende alternative medieaktører, som er omfattet af medieombudsmandens kompetence, jf. den foreslåede § 10, massemedier og digitale formidlingstjenester.

Meddelelse af fri proces vil være betinget af, at de almindelige betingelser herfor i retsplejelovens kapitel 31 er opfyldt.

Kulturministeriet bemærker, at medieombudsmandens retssagskompetencer vil kunne indgå i evalueringen om erfaringerne med lovgivningen.

3.4. Medieombudsmandens organisering og administration

3.4.1. Gældende ret

Der gælder ikke i dag regler, der hjemler nedsættelsen af en medieombudsmand eller dennes administration.

3.4.2. Medieansvarsudvalgets anbefalinger

Flertallet i udvalget anbefaler, at medieombudsmandsinstitutionen nedsættes som et uafhængigt offentligt organ, der finansieres af staten. Flertallet bemærker i tilknytning hertil, at hvis en offentlig medieombudsmandsinstitution skal have den tilsigtede betydning for medievirkeligheden, vil der skulle afsættes passende ressourcer. Der vil i den forbindelse kunne skeles til omkostningerne forbundet med Forbrugerombudsmanden.

Udvalget har drøftet, hvordan en medieombudsmand i givet fald bør udpeges. Flertallet i udvalget anbefaler i den forbindelse, at medieombudsmanden udpeges på en måde, som understøtter medieombudsmandens uafhængighed. En dansk medieombudsmand bør derfor efter udvalgets opfattelse dermed udpeges af et uafhængigt organ svarende til f.eks. Dommerudnævnelsesrådet.

Udvalget har desuden drøftet, om der bør fastsættes krav om, at en medieombudsmand skal have bestemte kvalifikationer, herunder f.eks. en bestemt uddannelse og bemærker, at Folketingets Ombudsmand f.eks. skal have bestået juridisk kandidateksamen, mens Forbrugerombudsmanden skal opfylde de almindelige betingelser for at blive dommer, herunder have bestået dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen. Dette spørgsmål har nær sammenhæng med, hvilke opgaver en medieombudsmand vil skulle have som sit hovedfokus. Hovedformålet med den af udvalget anbefalede medieombudsmand er at fremme almindelig retelighed i mediebildet. Det vil bl.a. skulle ske ved håndhævelse af en ny ansvarsnorm for god offentliggørelses-skik, ved at indtræde i civile retssager samt ved at føre straffesager. Under hensyntagen til, at medieombudsmanden i høj grad forventes at præge normdannelsen ved juridiske virkemidler, anbefaler flertallet i udvalget, at det bør være et kvalifikationskrav, at medieombudsmanden har bestået juridisk kandidateksamen. Flertallet anbefaler desuden, at det sikres, at medieombudsmandsinstitutionen har det fornødne kendskab til mediebranchen, herunder indsigt i journalistisk og redaktionelt arbejde.

3.4.3. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås i overensstemmelse med Medieansvarsudvalgets anbefalinger og den politiske aftale, at medieombudsmanden oprettes som et uafhængigt organ finansieret af staten med eget sekretariat. Med lovforslaget får medieombudsmanden kompetence til at oprette det sekretariat og den organisation, som vil være relevant for medieombudsmandens virke.

Med henblik på at sikre medieombudsmandsinstitutionens fuldstændige uafhængighed foreslås det, i overensstemmelse med Medieansvarsudvalgets anbefaling og den politiske aftale, at der nedsættes et uafhængigt organ, som består af repræsentanter fra juriststanden, mediebranchen - både fra de alternative medieaktører og de traditionelle massemedier - og offentligheden, som vil få kompetence til at ansætte og i helt særlige tilfælde afskedige medieombudsmanden.

Det foreslås således, at medieombudsmanden kun vil kunne afskediges i tilfælde, hvor det er absolut nødvendigt, nemlig såfremt afskeden er af helbredsmæssige årsager, eller såfremt den pågældende som følge af strafbart forhold, tjenesteforseelse eller mislighed er uegnet til at forblive i stillingen. En afskedigelse vil skulle foretages af det uafhængige udpegningsorgan.

Den foreslåede sammensætning af udpegningsorganet har til formål at afspejle de aktører, som medieombudsmanden får kompetence over for, sikre de nødvendige juridiske kundskaber og at repræsentere offentligheden, herunder blandt andet børn og unge.

Det foreslås, at medieombudsmanden skal have bestået juridisk kandidateksamen. Dette særligt under hensyntagen til, at medieombudsmanden foreslås tillagt kompetence til at føre sager ved domstolene. Det foreslås også, at medieombudsmanden skal besidde de faglige og personlige kvalifikationer, som er nødvendige for at varetage hvervet som medieombudsmand. Det vil være op til udpegningsorganet at vurdere, om en person besidder de faglige og personlige kvalifikationer, som er nødvendige for at varetage hvervet som medieombudsmand. Det forudsættes, at medieombudsmanden vil skulle have et vist kendskab til mediebranchen, herunder indsigt i journalistisk og redaktionelt arbejde.

Endvidere foreslås det, at medieombudsmanden alene må have bibeskæftigelse, som ikke er uforeneligt med hvervet som medieombudsmand, således at der ikke kan sås tvivl om medieombudsmandens upartiskhed.

3.5. Straf og administrative bødeforelæg

3.5.1. Gældende ret

Et administrativt bødeforelæg er en tilkendegivelse af, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den sigtede erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale den bøde, der er fastsat i bødeforelægget. Administrative bødeforelæg bruges f.eks. på færdselsområdet i sager om hastighedsovertrædelser. Accepteres bødeforelægget, medfører det, at en sag kan afsluttes langt hurtigere, end hvis sagen skulle afgøres ved domstolene. Accepteres bødeforelægget ikke, indbringes sagen som udgangspunkt for retten.

3.5.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som anført under pkt. 3.2.3. foreslås det med lovforslaget, at medieombudsmanden skal kunne pålægge alternative medieaktører at offentliggøre medieombudsmandens afgørelser om, at en offentliggørelse er i strid med ansvarsnormen om god offentliggørelsesskik, og at medieombudsmanden skal kunne give påbud om, at alternative medieaktører skal offentliggøre et genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering.

Medieombudsmandens kompetence til at udstede ovenstående påbud kan sammenlignes med Pressenævnets kompetence til at pålægge traditionelle massemedier at offentliggøre nævnets kendelser om, at en offentliggørelse er i strid med god presseskik, eller at massemediet skal offentliggøre et genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering. Manglende overholdelse af Pressenævnets påbud kan straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Det er Kulturministeriets vurdering, at der med henblik på håndhævelse af reglerne er behov for at indføre sanktioner, og at disse bør afspejle sanktionerne for manglende overholdelse af Pressenævnets påbud. I overensstemmelse med den politiske aftale foreslås det derfor, at manglende overholdelse af medieombudsmandens påbud over for alternative medieaktører skal kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Det er også Kulturministeriets vurdering, at det er et væsentligt hensyn, at sagerne kan afsluttes hurtigt henset til det tempo, hvormed informationer kan spredes på særligt sociale medier. I overensstemmelse med den politiske aftale foreslås det derfor også, at bøderne skal kunne gives som administrative bødeforelæg, der skal kunne udstedes af medieombudsmanden.

UDKAST

I overensstemmelse med den politiske aftale forudsættes det også, at bøden som udgangspunkt fastsættes til 5.000 kr. i førstegangstilfælde, 10.000 kr. i andengangstilfælde, 20.000 kr. i tredje gangstilfælde, 30.000 kr. i fjerde gangstilfælde osv. indtil et loft på 100.000 kr. For fysiske personer foreslås det, at der vil kunne idømmes frihedsstraf i fjerdegangstilfælde, når omstændighederne taler for det.

3.6. Ens regulering af massemedier udgivet under samme titel

3.6.1. Gældende ret

Medieansvarsloven regulerer massemediers ansvar og indeholder bl.a. regler om overholdelse af god presseskik og Pressenævnets kompetence. Massemedier omfattet af loven underlægges endvidere medieansvarslovens særlige ansvarssystem, der bl.a. indeholder regler om fordeling af straf- og erstatningsansvar for forfattere, redaktører og – i særlige tilfælde – udgivere. Massemedier, der er omfattet af medieansvarsloven, har desuden en række rettigheder, herunder udvidet adgang til aktindsigt, jf. retsplejelovens § 41 f, jf. § 41, stk. 3, og kildebeskyttelse, jf. retsplejelovens § 172.

Medieansvarsloven gælder uden krav om anmeldelse for massemedier, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1 og 2. Medieansvarslovens § 1, nr. 1 og 2, omfatter indenlandske periodiske skrifter, herunder billeder og lignende fremstillinger, der trykkes eller på anden måde mangfoldiggøres, samt lyd- og billedprogrammer, der spredes af DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder og foretagender, der har tilladelse til eller er registrerede til at udøve radio- eller fjernsynsvirksomhed.

Derudover gælder medieansvarsloven for massemedier, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, når disse enten har indgivet anmeldelse til Pressenævnet eller modtager redaktionel produktionsstøtte eller projektstøtte (mediestøtte) efter lov om mediestøtte, jf. medieansvarslovens § 8, stk. 1. Medieansvarslovens § 1, nr. 3, omfatter tekster, billeder og lydprogrammer, der periodisk udbredes til offentligheden, hvis de har karakter af en nyhedsformidling, som kan ligestilles med den formidling, der i øvrigt er omfattet af medieansvarsloven.

På Pressenævnets hjemmeside findes lister over massemedier, der er anmeldt til Pressenævnet eller som modtager mediestøtte. Pressenævnet foretager ikke en prøvelse af, om et anmeldt massemedie opfylder betingelserne i medieansvarsloven § 1, nr. 3, når nævnet modtager en anmeldelse. Indgives der derimod en klage over et massemedie, der er anmeldt til Pressenævnet, prøver nævnet i forbindelse med klagesagen, om massemediet opfylder betingelserne i § 1, nr. 3.

Anmeldelseskravet i medieansvarslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., medfører, at der for massemedier, der er omfattet af § 1, nr. 3, og som ikke modtager mediestøtte, er valgfrihed i forhold til, om massemediet vil indgive anmeldelse til Pressenævnet og dermed være omfattet af medieansvarsloven. Det følger af bemærkningerne til § 8, stk. 1, 1. pkt., jf. Folketingstidende 1990-91 (2.

samling), tillæg A, spalte 3141, at baggrunden for anmeldelseskravet er, at der ellers kunne være tvivl om, hvorvidt de massemedier, der er nævnt i § 1, nr. 3, omfattes af loven og de særlige ansvarsregler, fordi dette forudsætter, at nærmere angivne betingelser er opfyldt. Det følger endvidere af bemærkningerne, at uden et anmeldelseskrav ville en borger, der føler sig krænket over en meddelelse fra eksempelvis et nyhedsbureau eller en telefonavis, derfor kunne have svært ved at konstatere, om et eventuelt søgsmål skal rejses på grundlag af dansk rets almindelige ansvarsregler eller på grundlag af de medieretlige ansvarsregler.

Anmeldelseskravet blev anbefalet af det daværende Medieansvarsudvalg i betænkning nr. 1205/1990 om medieansvar. Det følger af betænkningens side 111, at udvalget fandt det nødvendigt at foretage en registrering af medier, omfattet af § 1, nr. 3, navnlig af hensyn til, at en krænket borger skal have en nem adgang til at finde ud af, hvem et søgsmål kan rettes imod. Udvalget anførte endvidere, at en regel om, at de omhandlede massemedier skal registreres, imidlertid kun vil være effektiv, såfremt registreringspligten strafsanktioneres. Udvalget fandt dog, at en sådan registreringspligt ikke bør strafsanktioneres, da strafsanktionerede handlepligter kun bør anvendes, hvor det er klart defineret, hvem pligten påhviler, og hvad den nærmere går ud på. Udvalget anførte i denne sammenhæng, at det kan være vanskeligt umiddelbart at afgøre om kriterierne i § 1, nr. 3, er opfyldt. Udvalget anbefalede på den baggrund en frivillig anmeldelsesordning.

Kravet om anmeldelse af massemedier, der er omfattet af § 1, nr. 3, indebærer bl.a., at massemedier, der udgives af samme medieforetagende og under samme titel, kan være reguleret forskelligt. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis et medieforetagende udgiver en fysisk avis, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1, og en netavis under samme titel, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, og netavisen ikke er anmeldt til Pressenævnet.

For massemedier, som er anmeldt til Pressenævnet, jf. § 8, stk. 1, 1. pkt., eller som modtager mediestøtte, finder medieansvarslovens §§ 5-7 anvendelse, jf. § 8, stk. 2. Det betyder bl.a., at medieforetagender, der udgiver sådanne medier, over for Pressenævnet af egen drift skal angive, hvem der er redaktør, jf. § 5, stk. 1. Sådanne medieforetagender skal desuden på begæring oplyse, hvem der er redaktør, jf. § 5, stk. 3.

Derudover skal redaktøren efter anmodning give enhver, der har retlig interesse heri, en række oplysninger, herunder oplysninger der kan identificere dem, der er ansvarlig for massemediets indhold efter medieansvarslovens

ansvarsregler, jf. § 6. Redaktøren skal desuden sikre, at der på forsvarlig måde opbevares en kopi af alle udsendelser i 6 måneder, jf. § 7, stk. 1. Det bemærkes, at begrebet »udsendelser« i denne sammenhæng må forstås som indhold, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3. Derudover skal redaktøren på forsvarlig måde opbevare en kopi af alle udsendelser, om hvis indhold der er indgivet klage eller rejst sag, indtil 6 måneder efter sagen er afgjort, jf. § 7, stk. 2.

Manglende overholdelse af de pligter, der følger af §§ 5-7, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. § 53, stk. 1. Det følger desuden af § 24, at strafansvar for indholdet af de massemedier, der er nævnt i § 1, nr. 3, ifaldes efter reglerne i §§ 9-15, der regulerer indenlandske periodiske skrifter, eller §§ 16-23, der regulerer radio- og fjernsynsudsendelser, afhængig af massemediets karakter.

3.6.2. Medieansvarsudvalgets anbefalinger

Medieansvarsudvalget anbefaler, at hvis en medievirksomhed udgiver flere medier under samme titel, hvoraf mindst ét af medierne er omfattet af medieansvarsloven, så skal alle øvrige medier under samme titel være omfattet af lovens anvendelsesområde, selv om de pågældende medier ikke er anmeldt til Pressenævnet, hvis de lever op til betingelserne for anmeldelse.

Medieansvarsudvalget anfører som baggrund for anbefalingen, at der i dag kan være tilfælde, hvor f.eks. en trykt avis og en netavis, som udgives under samme titel og i vidt omfang har det samme indhold, kan være reguleret forskelligt. Derudover peger udvalget på, at det er udvalgets opfattelse, at manglende anmeldelse af medier, der lever op til kravene i medieansvarslovens § 1, nr. 3, i praksis kan bero på en forglemmelse eller manglende viden om kravet om anmeldelse.

3.6.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet finder i overensstemmelse med Medieansvarsudvalgets vurdering, at det er uhensigtsmæssigt, at massemedier, der udgives af samme medieforetagende og under samme titel, kan være reguleret forskelligt.

Som det fremgår ovenfor under pkt. 3.6.1., anførte det daværende Medieansvarsudvalg i betænkning nr. 1205/1990 om medieansvar, at baggrunden for den anbefalede frivillige anmeldelsesordning var, at udvalget fandt, at straf-sanktionerede handlepligter kun bør anvendes, hvor det er klart defineret, hvem pligten påhviler, og hvad den nærmere går ud på. Udvalget anførte i

denne sammenhæng, at det kan være vanskeligt umiddelbart at afgøre om kriterierne i § 1, nr. 3, er opfyldt.

Justitsministeriet finder i overensstemmelse disse overvejelser, at der ikke bør indføres en strafsanktioneret registreringspligt for medier omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, da det i visse tilfælde kan være vanskeligt at afgøre, om betingelserne i § 1, nr. 3, er opfyldt.

Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at problemstillingen mest hensigtsmæssigt løses ved at afskaffe anmeldelseskravet for massemedier, der er omfattet af § 1, nr. 3, og som udgives af samme medieforetagende og under samme titel som et massemedie, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1 eller 2, så disse massemedier vil være omfattet af medieansvarslovens anvendelsesområde uden anmeldelse til Pressenævnet.

Som beskrevet under pkt. 3.6.1 indeholder medieansvarsloven nogle strafbelagte pligter for massemedier, der er omfattet af § 1, nr. 3, som de skal opfylde af egen drift, nemlig pligt til af egen drift over for Pressenævnet at angive, hvem der er redaktør, jf. § 8, stk. 2, jf. § 5, stk. 1, og pligt for redaktøren til at sikre, at der på forsvarlig måde opbevares en kopi af offentliggjort indhold, jf. § 8, stk. 2, jf. § 7.

Henset til, at det ikke kan udelukkes, at der vil kunne være tilfælde, hvor det kan give anledning til tvivl, om et medie, der udgives af samme medieforetagende og under samme titel som et massemedie, der er omfattet af § 1, nr. 1 eller 2, opfylder betingelserne i § 1, nr. 3, finder Justitsministeriet, at der ikke for sådanne massemedier bør være strafbelagte pligter, som massemediet skal opfylde af egen drift.

Det bemærkes, at dette vil medføre, at der i et vist omfang vil være forskel mellem regler for massemedier, der omfattes af medieansvarsloven i medfør af den foreslåede ordning, og massemedier, der omfattes af medieansvarsloven som følge af en anmeldelse til Pressenævnet, da massemedier, der omfattes af medieansvarsloven i medfør af den foreslåede ordning, ikke vil have pligt til at opbevare en kopi af offentliggjort indhold. Det vurderes imidlertid, at en stor del af de massemedier, der omfattes af medieansvarsloven i medfør af den foreslåede ordning, udgives på internettet, hvorfor en klager ofte selv vil kunne opbevare en kopi af materialet.

Det bemærkes endelig, at Justitsministeriet ikke finder det betænkeligt, at der for massemedier, der omfattes af medieansvarsloven i medfør af den

foreslåede ordning, er strafbelagte pligter, som massemediet skal opfylde efter anmodning, herunder f.eks. pligt til på begæring at oplyse, hvem der er redaktør, jf. medieansvarslovens § 8, stk. 2, jf. § 5.

3.6.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at massemedier, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, og som udgives af samme medieforetagende og under samme titel som et massemedie, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1 eller 2, omfattes af medieansvarslovens anvendelsesområde, uanset om massemediet har indgivet anmeldelse til Pressenævnet.

Dette vil medføre, at f.eks. en netavis, der opfylder betingelserne i § 1, nr. 3, og som udgives af samme medieforetagende og under samme titel som en fysisk avis, vil være omfattet af medieansvarslovens anvendelsesområde, selv om netavisen ikke er anmeldt til Pressenævnet.

Det foreslås desuden, at massemedier, som omfattes af medieansvarsloven uden anmeldelse efter den foreslåede ordning, ikke vil skulle være underlagt de pligter i medieansvarsloven, som massemedier skal opfylde af egen drift. Det betyder, at de pågældende massemedier ikke af egen drift skal angive over for Pressenævnet, hvem der er redaktør, jf. medieansvarslovens § 8, stk. 2, jf. § 5, stk. 1, og ikke skal opbevare kopier af offentliggjort indhold, jf. medieansvarslovens § 8, stk. 2, jf. § 7.

Massemedier, som omfattes af medieansvarsloven uden anmeldelse efter den foreslåede ordning, vil dog i øvrigt være underlagt de samme forpligtelser, som massemedier, der er omfattet af § 1, nr. 3, som har indgivet anmeldelse til Pressenævnet eller modtager mediestøtte, herunder pligt til på begæring at oplyse, hvem der er redaktør, jf. § 8, stk. 2, jf. § 5, stk. 3.

Der henvises nærmere til lovforslagets § 32 og bemærkningerne hertil.

3.7. Afskaffelse af krav om anmeldelse af offentligt tilgængelige informationsdatabaser til Pressenævnet og Datatilsynet

3.7.1. Gældende ret

3.7.1.1 Anmeldelseskrav for offentligt tilgængelige informationsdatabaser
Det følger af § 1, stk. 1, i lov om massemediers informationsdatabaser, at loven gælder for informationsdatabaser, der er massemedier, eller som drives i tilknytning til en eller flere virksomheder, der udgiver massemedier. Loven gælder dog ikke for informationsdatabaser, hvori der udelukkende er indlagt allerede offentliggjort indhold, der er omfattet af medieansvarslovens § 1 eller dele heraf, når indlæggelsen i informationsdatabasen er sket uændret i forhold til offentliggørelsen.

Ved informationsdatabaser forstås informationssystemer, hvor der gøres brug af elektronisk databehandling i forbindelse med formidling af nyheder og andre informationer jf. § 2, stk. 2. Det følger desuden af § 2, stk. 1, at begrebet massemedier forstås i overensstemmelse med medieansvarslovens § 1.

Lov om massemediers informationsdatabaser sonderer mellem redaktionelle informationsdatabaser og offentligt tilgængelige informationsdatabaser. Ved redaktionelle informationsdatabaser forstås informationsdatabaser eller klart adskilte dele heraf, der alene drives som led i journalistisk eller redaktionelt arbejde med henblik på offentliggørelse i et massemedie, jf. § 2, stk. 3. Ved offentligt tilgængelige informationsdatabaser forstås informationsdatabaser, der er tilgængelige for enhver på almindelige forretningsvilkår, jf. § 6. En netavis vil således f.eks. typisk udgøre en offentligt tilgængelig informationsdatabase.

Det følger af § 6, at en offentligt tilgængelig informationsdatabase for at blive omfattet af loven skal være anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet med angivelse af, hvem der er ansvarlig for informationsdatabasen. Hvis en informationsdatabase ikke er anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet, falder den således uden for anvendelsesområdet af lov om massemediers informationsdatabaser. I så fald finder databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen som udgangspunkt anvendelse. Det gælder imidlertid ikke, hvis det efter en konkret vurdering er i strid med reglerne om ytrings- og informationsfrihed i artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller med artikel 11 i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder, jf. databeskyttelseslovens § 3, stk. 1. Bestemmelsen er udtryk for, at retten til beskyttelse af personoplysninger ikke er en absolut ret, men at den skal ses i sammenhæng med sin funktion i samfundet og

afvejes i forhold til andre grundlæggende rettigheder i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Det vil sige, at andre grundlæggende rettigheder (her ytrings- og informationsfriheden) kan begrænse anvendelsen af de rettigheder, der følger af databeskyttelsesreglerne.

Det fremgår af bemærkningerne til § 6 i lov om massemediers informationsdatabaser, jf. Folketingstidende 1993-94 (1. samling), tillæg A, spalte 959-960, at baggrunden for anmeldelseskravet for Pressenævnets vedkommende er den kompetence til at træffe afgørelser i forhold til offentligt tilgængelige informationsdatabaser, som Pressenævnet tillægges. Det fremgår endvidere, at baggrunden for kravet om, at der tillige skal ske anmeldelse til Registertilsynet (nu Datatilsynet), er at Registertilsynet bør gøres bekendt med, at der findes et edb-system, som efter de almindelige regler i registerlovgivningen ville være underlagt Registertilsynets tilsynsbeføjelser, men som på grund af dets særlige karakter af offentligt tilgængelig informationsdatabase falder uden for Registertilsynets kompetence.

På Pressenævnets hjemmeside findes der en liste over offentligt tilgængelige informationsdatabaser, der er anmeldt til Pressenævnet. Pressenævnet foretager ikke en prøvelse af, om en anmeldt informationsdatabase opfylder betingelserne for anmeldelse i lov om massemediers informationsdatabaser. Indgives der derimod en klage over en offentligt tilgængelig informationsdatabase, der er anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet, prøver nævnet i forbindelse med klagesagen, om informationsdatabasen opfylder betingelserne for anmeldelse i lov om massemediers informationsdatabaser.

3.7.1.2 Reguleringen af offentligt tilgængelige informationsdatabaser i lov om massemediers informationsdatabaser

Offentligt tilgængelige informationsdatabaser, som er omfattet af lov om massemediers informationsdatabaser, må bl.a. ikke indeholde informationer, der ikke lovligt kan offentliggøres i et massemedie, eller informationer, hvis offentliggørelse ville være i strid med god presseskik, jf. § 8. Derudover finder store dele af medieansvarslovens regler om genmæle tilsvarende anvendelse.

Undlader den, der er ansvarlig for en offentligt tilgængelig informationsdatabase, efter anmodning at slette informationer, som det f.eks. ville være i strid med god presseskik at offentliggøre, eller nægter den ansvarlige at optage et genmæle, kan den, informationerne angår, indbringe spørgsmålet for Pressenævnet, jf. § 12, stk. 1. Pressenævnet kan give påbud om sletning eller

om, at der optages et genmæle i en offentligt tilgængelig informationsdatabase, herunder fastsætte genmælets indhold, form og placering, jf. § 13. Efterkommes sådanne påbud ikke, kan dette straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. § 16, stk. 1, nr. 2.

Desuden skal der i offentligt tilgængelige informationsdatabaser foretages sletning, rettelse eller ajourføring efter anmodning fra den, informationen angår, når 1) informationen er urigtig eller vildledende, 2) en tidligere omtalt retsafgørelse eller administrativ afgørelse er blevet ændret, eller 3) strafforfølgning i en tidligere omtalt sag opgives, eller når der i en sådan sag sker frifindelse, jf. § 9.

Manglende sletning, rettelse eller ajourføring af en tidligere omtalt retsafgørelse eller administrativ afgørelse, der er blevet ændret, eller strafforfølgning i en tidligere omtalt sag, der er opgivet, eller hvor der er sket frifindelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. § 16, stk. 1, nr. 1.

Manglende sletning, rettelse eller ajourføring af informationen, der er urigtig eller vildledende, kan ikke straffes eller indbringes for Pressenævnet. Sådanne sager kan indbringes for domstolene under et civilt anerkendelsesøgsmål.

3.7.1.3 Reguleringen af offentligt tilgængelige informationsdatabaser i databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 17, stk. 1, har en registreret ret til at få personoplysninger om sig selv slettet af den dataansvarlige uden unødigt forsinkelse, og tilsvarende har den dataansvarlige pligt til at slette personoplysninger uden unødigt forsinkelse, hvis ét af en række forhold gør sig gældende, herunder bl.a. at personoplysningerne ikke længere er nødvendige til at opfylde det formål, hvortil de er indsamlet m.v. (litra a). Der er i artikel 17, stk. 3, oplistet en række undtagelser til retten til sletning (ret til at blive glemt), herunder bl.a. at behandlingen er nødvendig for at udøve retten til ytrings- og informationssikkerhed (litra a). Det er forudsat, at der foretages en konkret afvejning af grundlæggende rettigheder i forhold til, om undtagelsen i artikel 17, stk. 3, litra a, finder anvendelse.

Hvis en anmodning om sletning ikke efterkommes, er der mulighed for at klage til Datatilsynet over behandling af personoplysninger.

Hvis en offentligt tilgængelig informationsdatabase ikke er reguleret af lov om massemediers informationsdatabaser, fordi databasen ikke er anmeldt til

Datatilsynet og Pressenævnet, og en behandling af personoplysninger i denne database efter en konkret vurdering falder uden for databeskyttelseslovens og databeskyttelsesforordningens anvendelsesområde – hvilket kan være tilfældet som følge af hensynet til ytrings- og informationsfriheden – har den registrerede ikke ret til sletning i medfør af hverken lov om massemediernes informationsdatabaser eller databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen.

3.7.2. Medieansvarsudvalgets anbefalinger

Det fremgår af Medieansvarsudvalgets rapport, at det er udvalgets opfattelse, at massemediers offentligt tilgængelige informationsdatabaser bør reguleres i lov om massemediers informationsdatabaser, uanset om de er anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet eller ej. Medieansvarsudvalget anbefaler derfor, at kravet om anmeldelse til Pressenævnet og Datatilsynet af offentligt tilgængelige informationsdatabaser afskaffes.

Medieansvarsudvalget fremhæver i denne sammenhæng, at en afskaffelse af anmeldelseskravet vil give personer, som har oplysninger registreret om sig i offentligt tilgængelige informationsdatabaser, der ikke i dag er anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet, en lettere adgang til at håndhæve deres rettigheder. Derudover fremhæver udvalget, at en afskaffelse af anmeldelseskravet vil medføre, at massemediers offentligt tilgængelige informationsdatabaser vil blive reguleret ens, hvilket kan bidrage til at gøre reguleringen lettere forståelig for mediebrugere m.v.

3.7.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet finder i overensstemmelse med Medieansvarsudvalgets vurdering, at lov om massemediers informationsdatabaser giver personer, som har oplysninger registreret om sig, en lettere adgang til at håndhæve deres rettigheder, end den der følger af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen. Det skyldes bl.a., at Datatilsynet har en videre mulighed for at afvise klager, end Pressenævnet har, og at man som registreret derfor ikke er garanteret, at Datatilsynet vil tage stilling i ens sag.

Hertil kommer, at der kan være tilfælde, hvor en offentligt tilgængelig informationsdatabase efter en konkret vurdering falder uden for databeskyttelseslovens og databeskyttelsesforordningens anvendelsesområde, f.eks. som følge af hensynet til ytrings- og informationsfriheden. I så fald har den registrerede hverken de rettigheder, der følger af lov om massemediernes informationsdatabaser, eller dem, der følger af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen.

Det vurderes desuden, at det kan være vanskeligt for almindelige borgere at vurdere, om en offentligt tilgængelig informationsdatabase falder uden for databeskyttelseslovens og databeskyttelsesforordningens anvendelsesområde, f.eks. som følge af hensynet til ytrings- og informationsfriheden, og dermed uden for Datatilsynets kompetence.

Derudover finder justitsministeriet det unødigt kompliceret, at offentligt tilgængelige informationsdatabaser reguleres af forskellige regelsæt afhængigt af, om der er sket anmeldelse til Pressenævnet og Datatilsynet.

Endelig er det Justitsministeriets opfattelse, at ovenstående hensyn til personer, der har oplysninger registreret om sig, vejer tungere end hensynet til at Pressenævnet og Datatilsynet får underretning om, at kompetencen til at træffe afgørelse i forhold til en offentligt tilgængelig informationsdatabase overgår fra den ene myndighed til den anden.

3.7.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kravet om anmeldelse til Pressenævnet og Datatilsynet af offentligt tilgængelige informationsdatabaser afskaffes. Dette vil medføre, at offentligt tilgængelige informationsdatabaser, der er massemedier, eller som drives til tilknytning til en eller flere virksomheder, der udgiver massemedier, som udgangspunkt vil være omfattet af lov om massemediers informationsdatabaser uden krav om anmeldelse til Pressenævnet og Datatilsynet.

Informationsdatabaser, hvori der udelukkende er indlagt allerede offentliggjort indhold, der er omfattet af medieansvarslovens § 1 eller dele heraf, vil dog fortsat ikke være omfattet af lov om massemediers informationsdatabaser, når indlæggelsen i informationsdatabasen er sket uændret i forhold til offentliggørelsen, jf. § 1, stk. 2 og 3, i lov om massemediers informationsdatabaser.

Der henvises nærmere til lovforslagets § 33 og bemærkningerne hertil.

3.8. Mulighed for at behandle visse private straffesager efter den forenklede proces

3.8.1. Gældende ret

3.8.1.1 Private straffesager

Private straffesager er straffesager, der behandles efter reglerne i den borgerlige retspleje, jf. retsplejelovens kapitel 88. Private straffesager kan kun rejses angående bestemmelser, der er undergivet privat påtale.

Straffelovens bestemmelser er som udgangspunkt underlagt offentlig påtale. Det fremgår dog af straffelovens § 275, stk. 1, at forbrydelserne i straffelovens 27. kapitel om freds- og ærekrænkelser som udgangspunkt er undergivet privat påtale. Det gælder dog ikke overtrædelser af straffelovens § 266 (trusler), § 266 a (tilskyndelse til voldshandlinger eller hærværk) og § 266 b (racismeparagraffen), der er undergivet offentlig påtale, jf. § 275, stk. 1. En række bestemmelser om freds- og ærekrænkelser er desuden underlagt betinget offentlig påtale, jf. § 275, stk. 2, herunder § 263 (hacking) og § 264 d (uberettiget videregivelse af meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold m.v.). Betinget offentlig påtale betyder, at forholdet er undergivet offentlig påtale, men at offentlig påtale kun kan ske efter begæring fra den forurettede, jf. retsplejelovens § 720, stk. 2.

At private straffesager behandles efter reglerne i den borgerlige retspleje indebærer, at det er den forurettede selv, jf. retsplejelovens § 725, der skal anlægge og føre straffesagen. Derudover finder reglerne om den sigtede og dennes forsvar i retsplejelovens kapitel 66, herunder retten til et få beskikket en forsvarer, ikke anvendelse.

Anklagemyndigheden kan vælge at påtale lovovertrædelser, der er undergivet privat påtale, hvis almene hensyn kræver det, jf. retsplejelovens § 727, stk. 2. I så fald ophører den private ret til at påtale, og en eventuel anlagt sag udsættes, jf. lovens § 345. Standses den offentlige forfølgning, kan den private påtale eller fortsætte sin sag, jf. § 727, stk. 3.

Hvis en person idømmes fængsel i en privat straffesag, kan sagen appelleres i strafferetsplejens former, jf. retsplejelovens § 990.

Både sagsøgeren og den sagsøgte i private straffesager kan som udgangspunkt vælge at føre deres sager selv eller at lade sig repræsentere af f.eks. en advokat. Retten kan dog pålægge en part at lade sagen føre af en advokat, hvis retten ikke finder det muligt at behandle sagen på hensigtsmæssig

måde, uden at parten har sådan bistand, jf. retsplejelovens § 259, stk. 2 (advokatpålæg). Et advokatpålæg medfører ikke, at udgifterne til advokaten afholdes af staten.

3.8.1.2 Den forenklede proces

Civile sager om krav, der ikke har økonomisk værdi, eller som har en økonomisk værdi af højst 100.000 kr., behandles som udgangspunkt efter reglerne i retsplejelovens kapitel 39 om den forenklede proces, jf. retsplejelovens § 400, stk. 1, nr. 1. Parterne kan dog, efter at tvisten er opstået, aftale, at en sag, der er omfattet af § 400, stk. 1, nr. 1, ikke skal behandles efter den forenklede proces, jf. § 400, stk. 2. Det følger også heraf, at én part ikke ensidigt kan fravælge den forenklede proces i disse tilfælde.

Det følger desuden af § 400, stk. 1, nr. 2, at den forenklede proces kan anvendes i tilfælde, hvor parterne, efter en tvist er opstået, aftaler at sagen skal behandles efter den forenklede proces. I sager mellem erhvervsdrivende om forhold, der vedrører parternes erhverv, kan en sådan aftale dog også indgås, før tvisten er opstået.

Anlægges en sag efter den forenklede proces, kan retten efter anmodning fra en part eller af egen drift bestemme, at sagens videre behandling ved retten skal ske uden anvendelse af reglerne om den forenklede proces, hvis sagen angår komplicerede faktiske eller retlige spørgsmål eller har særlig betydning for en part ud over påstanden, jf. retsplejelovens § 402, stk. 1.

Uanset at betingelserne for at anvende den forenklede proces i øvrigt er opfyldt, kan den forenklede proces ikke anvendes i en række særlige sagstyper, herunder familieretlige sager, værgemålssager og private straffesager, jf. retsplejelovens § 400, stk. 3.

Undtagelsen af private straffesager fra den forenklede proces har baggrund i betænkning nr. 1436/2004, side 448 f., hvor Retsplejerådets flertal (10 medlemmer) anførte, at private straffesager som følge af disses særlige karakter bør være undtaget fra småsagsprocessen (nu den forenklede proces), samt at private straffesager hyppigt angår ærekrænkelse, og at ærekrænkelse ofte har en sådan karakter, at der under alle omstændigheder vil være grundlag for henvisning til almindelig proces.

Mindretallet (2 medlemmer) fandt derimod ingen anledning til at undtage private straffesager fra småsagsprocessen (nu den forenklede proces). Mindretallet anførte, at det generelt er karakteristisk for private straffesager, at

lovgiver ikke finder disse sager så alvorlige, at de bør behandles af anklagemyndigheden selv efter den mest forenkledede proces i strafferetsplejen. Derfor fandt mindretallet det besynderligt, at disse sager – der ifølge mindretallet ofte er ganske ukomplicerede – ikke skal kunne behandles efter småsagsprocessen, men i stedet skal behandles i en fuldstændig civil proces, som medfører et meget betydeligt ressourceforbrug.

At en sag behandles efter den forenkledede proces indebærer generelt, at sagen behandles efter en mere enkelt og omkostningsbesparende proces. Det indebærer bl.a., at retten hjælper varetager sagens forberedelse, jf. § 406, stk. 2, og at der er en begrænset skærpelse af kravet om, at bevisførelsen skal være relevant for afgørelsen af sagen jf. § 403. Derudover er der forenkledede regler om sagkyndig oplysning af sagen. Det følger således af § 404, stk. 1, at sagkyndig oplysning af en sag kan tilvejebringes ved skriftlig besvarelse af spørgsmål stillet af retten til en sagkyndig person eller organisation efter anmodning fra en part. Når særlige grunde taler for det, kan retten desuden bestemme, at en sagkyndig person eller en repræsentant for en sagkyndig organisation skal supplere den skriftlige besvarelse ved mundtlig forklaring. Den forenkledede proces indebærer desuden en enklere proces for hovedforhandlingen, hvor det er forudsat, at der ikke er behov for advokatbistand til sagens forberedelse. F.eks. skal sagsøgeren ikke indledningsvis give en fremstilling af sagen (forelæggelse), jf. § 407, stk. 1.

I sager, der behandles efter den forenkledede proces, kan parterne lade sig repræsentere af andre rettergangsfuldmægtige end eksempelvis advokater, værger, familiemedlemmer eller ansatte, jf. retsplejelovens § 260, stk. 5.

I sager, der behandles efter den forenkledede proces, er der desuden en snævrere adgang for retten til at pålægge en part at lade sagen udføre af en advokat (advokatpålæg). Det følger således af retsplejelovens § 259, stk. 3, at i sager, der behandles efter den forenkledede proces, kan advokatpålæg kun gives, hvis særlige grunde undtagelsesvis gør det nødvendigt. Bestemmelsen blev indført ved § 1, nr. 29, i lov nr. 661 af 11. juni 2024.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 64-66, at det vil have undtagelsesens karakter, at en sag i den forenkledede proces ikke kan behandles forsvarligt, uden at en part har advokatbistand. Det fremgår desuden, at retten kun bør overveje at give advokatpålæg efter § 259, stk. 3, hvor parten trods omhyggelig vejledning fra rettens side har vanskeligt ved overhovedet at gøre

sig forståelig med hensyn til det ønskede resultat og begrundelsen og beviserne herfor.

Endelig følger det, af § 409, stk. 1, at hvis parterne aftaler, at sagen ikke skal behandles efter den forenklede proces, i tilfælde, hvor der ikke ville have været grundlag for, at retten i medfør af § 402 bestemte, at sagen skulle behandles uden anvendelse af reglerne om den forenklede proces, begrænses virkningen af fri proces til de omkostninger ved sagen, der ville have været forbundet med sagens behandling efter den forenklede proces.

3.8.2. Medieansvarsudvalgets anbefalinger

Medieansvarsudvalget anbefaler, at private straffesager om freds- og ærekrænkelser, hvor der ikke nedlægges påstand om fængselsstraf, skal kunne behandles efter den forenklede proces. Som baggrund herfor anfører udvalget, at personer, der udsættes for freds- og ærekrænkelser, bør gives mulighed for på enkel måde at få genoprejsning.

Udvalget påpeger desuden, at sager om freds- og ærekrænkelser vil kunne indebære vanskelige retlige vurderinger, herunder i forhold til retten til ytringsfrihed. Det er derfor udvalgets opfattelse, at visse typer af sager om freds- og ærekrænkelser i altovervejende grad ikke vil være egnede til at blive behandlet efter den forenklede proces. Udvalget forudsætter i denne sammenhæng, at private straffesager om freds- og ærekrænkelser, der er sket i massemedier, som det klare udgangspunkt ikke vil kunne behandles efter den forenklede proces.

Medieansvarsudvalgets fremhæver endvidere, at den forenklede proces er indrettet således, at det er forudsat, at der ikke er behov for advokatbistand til sagens forberedelse. Hvis parterne vælger at anvende advokatbistand, får den vindende part derfor i praksis tilkendt et mindre beløb til dækning af advokatomkostninger, end det er tilfældet for sager, der behandles efter retsplejelovens almindelige procesregler. For en vindende part, der ønsker at anvende advokatbistand, kan det således være en ulempe, at sagen føres i den forenklede proces.

Udvalget anbefaler på den baggrund, at det skal være muligt for både sagsøger og sagsøgte ensidigt at bestemme, at en privat straffesag om freds- og ærekrænkelser, som lever op til betingelserne for behandling efter den forenklede proces, skal behandles efter retsplejelovens almindelige procesregler.

Endelig anbefaler Medieansvarsudvalget, at der skal være adgang til at give advokatpålæg til både sagsøger og sagsøgte i private straffesager om freds- og ærekrænkelser, der behandles efter den forenkledte proces, i samme udstrækning som det gælder for sager, der behandles efter de almindelige procesregler, jf. retsplejelovens § 259, stk. 2. Udvalget anfører i denne sammenhæng, at det herved sikres, at navnlig den sagsøgte vil få bistand fra en advokat, hvis retten finder, at sagen ellers ikke ville kunne behandles på en hensigtsmæssig måde.

3.8.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Aftalepartierne er i overensstemmelse med Medieansvarsudvalgets anbefalinger enige om, at private straffesager om freds- og ærekrænkelser, hvor der ikke nedlægges påstand om fængselsstraf, skal kunne behandles efter den forenkledte proces, så sagsprocessen lettes for mindre alvorlige og ukomplicerede sager.

Det fremgår i denne sammenhæng af den politiske aftale, at sager, der behandles efter den forenkledte proces, typisk har en kortere sagsbehandlingstid end andre civile sager. Aftalepartierne er dog klar over, at den forenkledte proces ikke per definition vil medføre en kortere behandlingstid for private straffesager om freds- og ærekrænkelser. Aftalepartierne ser dog tiltaget som et skridt i den rigtige retning for at hjælpe på at forkorte sagsbehandlingstiden, så borgere, der har været udsat for freds- og ærekrænkelser, hurtigere kan få afsluttet deres sager og forhåbentlig komme videre i livet, uden at deres sager skal trækkes i langdrag.

Det foreslås, at private straffesager om freds- og ærekrænkelser skal kunne behandles efter den forenkledte proces. Det gælder dog ikke i sager, hvor der nedlægges påstand om fængselsstraf.

Med en sådan udvidelse af anvendelsesområdet for den forenkledte proces vil det som udgangspunkt være en betingelse, at sagens økonomiske værdi ligger under 100.000 kr., som er den grænse, der er fastsat for den forenkledte proces. En sag vil også kunne blive behandlet efter den forenkledte proces, hvis parterne aftaler dette, efter tvisten er opstået.

Retten vil desuden – som det også gælder for sager, der behandles efter den forenkledte proces efter gældende ret – i visse tilfælde efter anmodning fra en part eller af egen drift kunne bestemme, at sagens videre behandling ved retten skal ske efter retsplejelovens almindelige procesregler. Retten kan

f.eks. henviser sager til behandling efter retsplejelovens almindelige procesregler, hvis sagen angår komplicerede faktiske eller retlige spørgsmål.

Det forudsættes, at private straffesager om freds- og ærekrænkelser, der er sket i massemedier omfattet af medieansvarsloven, som det klare udgangspunkt henvises til videre behandling uden anvendelse af reglerne om den forenklete proces, jf. retsplejelovens § 402, stk. 1. Det forventes dog, at der – navnlig for så vidt angår sager, der ikke udspringer af massemediernes indhold – vil være en række ukomplicerede sager, der er egnede til behandling i en forenklet proces, f.eks. sager mellem privatpersoner.

Det bemærkes, at ændringen ikke nødvendigvis vil medføre, at sagsbehandlingstiden for private straffesager om freds- og ærekrænkelser, der behandles efter den forenklete proces, vil svare til sagsbehandlingstiden for øvrige sager, der behandles efter den forenklete proces.

Der lægges desuden op til, at det skal være muligt for både sagsøger og sagsøgte ensidigt at bestemme, at en privat straffesag om freds- og ærekrænkelser, som lever op til betingelserne for behandling efter den forenklete proces, skal behandles efter retsplejelovens almindelige procesregler. Dette vil adskille sig fra øvrige sager, som behandles efter den forenklete proces, hvor en part ret ikke ensidigt kan fravælge den forenklete proces.

Der lægges endvidere op til, at hvis en part ensidigt har bestemt, at en sag ikke skal behandles efter den forenklete proces, og der ikke ville have været grundlag for, at retten i medfør af § 402 bestemte, at sagen skulle behandles uden anvendelse af reglerne om den forenklete proces, begrænses virkningen af fri proces til de omkostninger ved sagen, der ville have været forbundet med sagens behandling efter den forenklete proces.

Endelig lægges der op til, at der skal være adgang til at give advokatpålæg til både sagsøger og sagsøgte i private straffesager om freds- og ærekrænkelser, der behandles efter den forenklete proces, i samme udstrækning som for private straffesager, der behandles efter de almindelige procesregler, jf. retsplejelovens § 259. Herved sikres det, at navnlig den sagsøgte vil få bistand fra en advokat, hvis retten finder, at sagen ellers ikke ville kunne behandles på en hensigtsmæssig måde. Dette vil også adskille sig fra øvrige sager, der føres efter den forenklete proces, hvor der alene kan gives advokatpålæg, hvis særlige grunde gør det nødvendigt.

3.9. Udvidelse af anvendelsesområdet for straffelovens § 268, nr. 2

3.9.1. Gældende ret

Efter straffelovens § 267, stk. 1, straffes for ærekrænkelser den, der fremsætter eller udbreder en udtalelse eller anden meddelelse eller foretager en handling, der er egnet til at krænke nogens ære, med bøde eller fængsel indtil 1 år. En ærekrænkelse er dog straffri, hvis den forekommer i en sammenhæng, hvor der er rimelig anledning til den, jf. straffelovens § 269, stk. 1.

Det følger af straffelovens § 268, nr. 2, at straffen for ærekrænkelser efter § 267 kan stige til fængsel indtil 2 år, hvis en beskyldning er fremsat eller udbredt gennem indholdet af et massemedie, og beskyldningen er egnet til væsentligt at skade den forurettede.

Ved massemedier forstås medier, som er omfattet af medieansvarslovens § 1. Medieansvarslovens § 1 omfatter indenlandske periodiske skrifter, herunder billeder og lignende fremstillinger, der trykkes eller på anden måde mangfoldiggøres. Derudover omfattes lyd- og billedprogrammer, der spredes af DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder og foretagender, der har tilladelse til eller er registrerede til at udøve radio- eller fjernsynsvirksomhed. Endelig omfattes tekster, billeder og lydprogrammer, der periodisk udbredes til offentligheden, såfremt de har karakter af en nyhedsformidling, som kan ligestilles med den formidling, der i øvrigt er omfattet af medieansvarslovens § 1. Sådanne tekster, billeder og lydprogrammer er dog kun omfattet af medieansvarslovens § 1, hvis foretagendet har indgivet anmeldelse til Pressenævnet, eller det modtager redaktionel produktionsstøtte eller projektstøtte efter lov om mediestøtte.

Det bemærkes, at det fremgår af bemærkningerne til straffelovens § 268, nr. 2, at bestemmelsen finder anvendelse, uanset om et medie har indgivet anmeldelse til Pressenævnet, jf. Folketingstidende 2018-19 (1. samling), tillæg A, L 20 som fremsat, side 60. Bestemmelsen finder således anvendelse på massemedier, der opfylder betingelserne for at kunne indgive anmeldelse til Pressenævnet, jf. medieansvarslovens § 1, nr. 3.

Kravet i straffelovens § 268, nr. 2, om at beskyldningen skal være egnet til væsentligt at skade den forurettede, indebærer at der skal foretages en objektiv vurdering af, om beskyldningen er egnet til at kunne skade den forurettede. Ved »væsentlig skade« forstås en skade, som går ud over den skade på omdømmet, som sædvanligvis kan ramme en person, der beskyldes for noget tilsvarende. Der kan f.eks. være tale om, at forurettede indtager en

særlig stilling, varetager en særlig post eller er i en særlig position, som beskyldningen er egnet til at bringe i fare.

Eksempelvis kan der være tale om, at en person på et mangelfuldt grundlag beskyldes for at have begået et strafbart forhold af mindre grovhed, herunder f.eks. visse overtrædelser af særlovgivningen, men hvor grovheden heraf forstærkes, ved at beskyldningen udbredes gennem et landsdækkende medie, og forurettede er særligt udsat for at lide skade på grund af beskyldningen.

Den skade, som den pågældende skal kunne lide, skal gå ud over den skade på omdømmet, som sædvanligvis kan ramme en person, der beskyldes for noget tilsvarende.

Det er ikke et krav efter bestemmelsen, at beskyldningen rent faktisk har ført skade med sig.

Det er – i modsætning til § 268, nr. 1 – heller ikke et krav for anvendelsen af bestemmelsen, at beskyldningen er fremsat mod bedre vidende

Ærekrænkelser, jf. straffelovens § 267, er som udgangspunkt undergivet privat påtale, jf. straffelovens § 275, stk. 1. Ærekrænkelser, der er omfattet af straffelovens § 268, er dog undergivet betinget offentlig påtale, jf. straffelovens § 275, stk. 2, nr. 1. Det betyder, at der kan ske offentlig påtale, hvis den forurettede anmoder om det. Det følger af retsplejelovens § 720, stk. 2, 2. pkt., at en anmeldelse fra den berettigede anses som en begæring om offentlig påtale, medmindre andet fremgår af anmeldelsen. Anmoder den forurettede om, at anklagemyndigheden rejser tiltale, er det op til anklagemyndigheden på baggrund af de almindelige regler herom at beslutte, om der skal rejses tiltale.

3.9.2. Medieansvarsudvalgets anbefalinger

Medieansvarsudvalget anbefaler at udvide straffelovens § 268, nr. 2, så bestemmelsen også vil omfatte beskyldninger, der er fremsat eller udbredt på en måde, der svarer til fremsættelse eller udbredelse gennem et massemedie, f.eks. fra det, som udvalget kalder »nye medieaktører«.

Medieansvarsudvalget anfører i denne sammenhæng, at det er udvalgets opfattelse, at ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes gennem indhold fra nye medieaktører, i dag kan have samme skadevirkning for den forurettede som ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes gennem et massemedie.

3.9.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet finder i overensstemmelse Medieansvarsudvalgets vurdering, at det i dag er muligt at fremsætte og udbrede ærekrænkelser på en måde, som har samme skadevirkninger for den forurettede som ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes gennem indholdet af et massemedie, herunder navnlig gennem digitale formidlingstjenester.

Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at sådanne ærekrænkelser straffes på samme måde, som ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes gennem indholdet af et massemedie.

3.9.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås at udvide straffelovens § 268, nr. 2, så bestemmelsen også vil omfatte ærekrænkelser, der er fremsat eller udbredt på en måde, som svarer til fremsættelse eller udbredelse gennem indholdet af et massemedie.

I vurderingen af, om en ærekrænkelse er fremsat eller udbredt på en måde, som svarer til fremsættelse eller udbredelse gennem indholdet af et massemedie, vil der navnlig skulle lægges vægt på, hvor mange personer indhold fra den pågældende afsender normalt når ud til.

For så vidt angår ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes gennem digitale formidlingstjenester, forudsættes det, at ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes af afsendere, der har over 15.000 følgere, abonnenter eller lignende på den digitale formidlingstjeneste, vil være omfattet af bestemmelsen.

Den foreslåede ordning vil medføre, at strafferammen for ærekrænkelser, der er egnede til væsentligt at skade den forurettede, og som er fremsat eller udbredt på en måde, der svarer til fremsættelse eller udbredelse gennem et massemedie, vil stige fra bøde eller fængsel i op til 1 år til bøde eller fængsel i op til 2 år. Det forudsættes, at det gældende strafniveau vil for overtrædelse af straffelovens § 268, nr. 2, vil finde anvendelse på sager, omfattet af den foreslåede udvidelse af bestemmelsen.

Derudover vil den foreslåede ordning indebære, at de pågældende overtrædelser – i tillæg til den private påtale – vil blive undergivet betinget offentlig påtale, så politiet og anklagemyndigheden vil kunne efterforske og forfølge overtrædelserne, hvis den forurettede anmoder om det.

Den foreslåede ordning skal desuden ses i sammenhæng med, at det foreslås, at medieombudsmanden skal kunne føre sager om freds- og ærekrænkelser mod alternative medieaktører. Der henvises herom til pkt. 3.2. og 3.9. Medieombudsmanden vil således også efter omstændighederne kunne føre sager, der er omfattet af den foreslåede udvidelse af straffelovens § 168, nr. 2.

3.10. Afskaffelse af afgift for udlevering af visse kopier og udskrifter m.v. for massemedier

3.11.1. Gældende ret

Det følger af retsafgiftslovens § 35, at der betales 150 kr. for kopier, der udleveres af retten i medfør af retsplejelovens § 41 b (domme, kendelser og beslutninger om sagsomkostninger i borgerlige sager), § 41 c (skriftlig forelæggelse eller procedure), § 41 f, stk. 5 (andre indførsler i retsbøgerne end domme og kendelser samt visse afskrifter), eller § 41 h (meroffentlighed). Det samme gælder udskrifter, der udfærdiges af Tinglysningsretten, og kopier, udskrifter og attester, der udfærdiges af Skibsregistret.

Retsafgiftslovens § 35 gælder for alle, herunder massemedier, der er omfattet af medieansvarsloven.

3.10.2. Justitsministeriets overvejelser

Det følger af den politiske aftale, at massemedier ikke skal have en økonomisk byrde, når de søger aktindsigt i udskrifter af bl.a. domme og kendelser hos domstolene.

Det foreslås derfor at afskaffe afgiften i retsafgiftslovens § 35, nr. 1, på 150 kr. for kopier af bl.a. domme og kendelser for medier omfattet af medieansvarsloven. Massemedierne vil således kunne få udleveret de omfattede kopier gratis.

Den foreslåede ordning vil ikke påvirke massemediernes ret til aktindsigt i de pågældende kopier. Den foreslåede ordning omhandler således kun afgiften for udlevering af de kopier omfattet af retsafgiftslovens § 35, nr. 1, som massemedierne har ret til aktindsigt i efter gældende ret.

Det bemærkes, at der ikke foreslås ændringer af afgiften for udlevering af udskrifter, der udfærdiges af Tinglysningsretten, eller for kopier, udskrifter og attester, der udfærdiges af Skibsregistret. Massemedier omfattet af medieansvarsloven vil således fortsat skulle betale 150 kr. i afgift for udleve-

ring af disse dokumenter. Det bemærkes i den forbindelse, at sådanne udskrifter m.v. bl.a. kan omfatte materiale, der i væsentligt omfang ligger offentligt tilgængeligt, bl.a. på tinglysning.dk.

3.10.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at massemedier omfattet af medieansvarsloven ikke skal betale afgift efter retsafgiftslovens § 35. Massemediernes vil således kunne få udleveret de omfattede kopier og udskrifter m.v. gratis.

Det bemærkes, at den foreslåede ordning ikke vil påvirke massemediernes ret til aktindsigt i de pågældende kopier og udskrifter m.v. Den foreslåede ordning omhandler således kun afgiften for udlevering af de kopier og udskrifter m.v. omfattet af retsafgiftslovens § 35, som massemediernes har ret til aktindsigt i efter gældende ret.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

De samlede statsfinansielle omkostninger ved lovforslaget vil sammenlagt udgøre 10,0 mio. kr. i 2026 og 20,0 mio. kr. årligt i 2027 og frem. Merudgifterne kan henføres til oprettelsen af en medieombudsmand, som medfører merudgifter på 9,3 mio. kr. i 2026 og 18,7 mio. kr. årligt i 2027 og frem for det offentlige på § 21.81.42. *Forskellige tilskud til medieformål*. Forslaget om afskaffelse af afgift for udlevering af visse kopier og udskrifter m.v. for massemedier vurderes at medføre merudgifter for 0,7 mio. kr. i 2026 og 1,3 mio. kr. årligt fra 2027 og frem for det offentlige. Merudgifterne kan henføres til 0,4 mio. kr. i 2026 og 0,7 mio. kr. årligt i 2027 og frem for domstolene på § 11.41.02. *Retterne*, som følge af et stigende antal aktindsigtsanmodninger, som domstolene skal behandle, og 0,3 mio. kr. i 2026 og 0,6 mio. kr. årligt i 2027 og frem i mindreprovenu for staten som følge af afskaffelse af afgiften på § 11.43.01. *Retsafgifter mv.*

Merudgifterne til det offentlige afholdes af § 31.11.49. *Reserve til kultur mv.* afsat på finansloven for 2026.

Forslagene om mulighed for at behandle visse private straffesager efter den forenklede proces og om udvidelse af anvendelsesområdet for straffelovens § 268, nr. 2, vurderes at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for Justitsministeriets myndigheder, der vil kunne afholdes inden for de eksisterende rammer.

Forslagene om ens regulering af massemedier udgivet under samme titel og om afskaffelse af krav om anmeldelse af offentligt tilgængelige informationsdatabaser til Pressenævnet og Datatilsynet vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Forslaget om medieombudsmanden vurderes desuden at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for Justitsministeriets myndigheder, der vil kunne afholdes inden for de eksisterende rammer.

Med hjemmel i § 45 Bevillingsparagraffen på finansloven for finansåret for 2026 overføres der fra § 35.11.49. *Reserve til kultur mv.* 9,3 mio. kr. i 2026 til § 21. Kulturministeriet og 0,4 mio. kr. i 2026 til § 11. Justitsministeriet. Heraf overføres 9,3 mio. kr. i til § 21.81.42. *Forskellige tilskud til medieformål*, som følge af oprettelsen af en medieombudsmand, hvor der oprettes en ny underkonto § 21.81.42.40. *Medieombudsmand*. 0,4 mio. kr. i overføres i 2026 til § 11.41.02. *Retterne*, som følge af et stigende antal aktindsigtsanmodninger, som domstolene skal behandle. Dertil nedskrives § 35.11.49. *Reserve til kultur mv. med* 0,3 mio. kr. i 2026 til finansiering af mindreprovenu for staten som følge af afskaffelsen af afgift i aktindsigt i

domme og kendelser for massemedier på §11.43.01. *Retsafgift mv.* Eventuelle indtægter fra bøder udstedt af medieombudsmanden regnskabsføres på § 21.81.42.40. *Medieombudsmand.*

De bevillingsmæssige konsekvenser i 2026 indarbejdes på lov om tillægsbevilling i 2026, mens de bevillingsmæssige konsekvenser i 2027 og frem indarbejdes på forslag til finanslov for 2027.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner eller kommuner.

Lovforslaget vurderes at følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning. Særligt kan princip 2 om digital kommunikation fremhæves, da lovforslaget vil medføre, at der indføres en hjemmel til, at en medieombudsmand kan fastsætte regler om digital kommunikation på i forbindelse med klagesagsbehandling, herunder at klager og afgørelser kan fremsendes digitalt.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner eller kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget om afskaffelse af afgift for udlevering af visse kopier og udskrifter m.v. for massemedier vurderes at medføre positive økonomiske konsekvenser for massemedier omfattet af medieansvarsloven, da disse ikke længere vil skulle betale afgift for udlevering af visse kopier og udskrifter m.v.

Forslaget om, at alternative medieaktører skal efterleve en ny ansvarsnorm om god offentliggørelsesskik i § 13, stk. 1, og om, at alternative medieaktører vil kunne skulle indsende skriftlige udtalelser til medieombudsmanden, jf. § 19, vil kunne medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det er vurderingen, at omkostningerne ved de administrative konsekvenser vil være under 4 mio. kr. årligt.

Forslagene om ens regulering af massemedier udgivet under samme titel og om afskaffelse af krav om anmeldelse af offentligt tilgængelige informationsdatabaser til Pressenævnet og Datatilsynet vurderes at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for Pressenævnet, som finansieres af mediebranchen.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om at etablere en medieombudsmand vil medføre positive konsekvenser for borgerne, som vil få lettere adgang til at opnå genoprejsning over for alternative medieaktører.

UDKAST

Forslaget om afskaffelse af krav om anmeldelse af offentligt tilgængelige informationsdatabaser til Pressenævnet og Datatilsynet vurderes at medføre positive administrative konsekvenser for borgerne, da personer, som har oplysninger registreret om sig i offentligt tilgængelige informationsdatabaser, der ikke i dag er anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet, vil få en lettere adgang til at håndhæve deres rettigheder.

Forslaget om at indføre mulighed for at behandle visse private straffesager efter den forenkledede proces vurderes at medføre positive administrative konsekvenser for borgerne, da det i flere sager bliver muligt at anvende den forenkledede proces.

Forslaget om at udvide straffelovens § 268, nr. 2, vurderes at medføre positive administrative konsekvenser for borgerne, da flere sager vil blive undergivet betinget offentlig påtale. Det betyder, at den forurettede i stedet for selv at rejse en privat straffesag vil kunne anmode om, at der sker offentlig påtale, hvorefter anklagemyndigheden eller efter omstændighederne medieombudsmanden vil føre sagen.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige forpligtelser.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... (... dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

...

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser		De samlede statsfinansielle omkostninger ved lovforslaget vil sammenlagt udgøre 10,0 mio. kr. i 2026 og 20,0 mio. kr. årligt i 2027 og frem.

UDKAST

for stat, kommuner og regioner		<p>Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner eller kommuner.</p> <p>Forslaget om medieombudsmanden vurderes desuden at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for Justitsministeriets myndigheder, der vil kunne afholdes inden for de eksisterende rammer.</p> <p>Forslagene om mulighed for at behandle visse private straffesager efter den forenklede proces og om udvidelse af anvendelsesområdet for straffelovens § 268, nr. 2, vurderes at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for Justitsministeriets myndigheder, der vil kunne afholdes inden for de eksisterende rammer.</p>
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p>Lovforslaget vurderes at følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning. Særligt kan princip 2 om digital kommunikation fremhæves, da lovforslaget vil medføre, at der indføres en hjemmel til, at en medieombudsmand kan fastsætte regler om digital kommunikation på i forbindelse med klagesagsbehandling, herunder at klager og afgørelser kan fremsendes digitalt.</p>	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	<p>Forslaget om afskaffelse af afgift for udlevering af visse kopier og udskrifter m.v. for massemedier vurderes at medføre positive økonomiske konsekvenser for massemedier omfattet af medieansvarsloven, da disse ikke længere vil skulle betale afgift for udlevering af visse kopier og udskrifter m.v.</p>	<p>Forslagene om ens regulering af massemedier udgivet under samme titel og om afskaffelse af krav om anmeldelse af offentligt tilgængelige informationsdatabaser til Pressenævnet og Datatilsynet vurderes at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for Pressenævnet, som finansieres af mediebranchen.</p>

UDKAST

Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.		Forslaget om, at alternative medieaktører skal efterleve en ny ansvarsnorm om god offentliggørelsesskik i § 8 og om, at alternative medieaktører vil kunne skulle indsende skriftlige udtalelser til medieombudsmanden, jf. § 19, vil kunne medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det er vurderingen, at omkostningerne ved de administrative konsekvenser vil være under 4 mio. kr. årligt.
Administrative konsekvenser for borgerne		Ingen
Klimamæssige konsekvenser		Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser		Ingen
Forholdet til EU-retten	(Beskriv forholdet til EU-retten/anfør »Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.«)	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Medieansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 914 af 11. august 2014, udgør i dag sammen med de presseetiske retningslinjer den ramme, som traditionelle massemedier indretter sig efter.

Alternative medieaktører udgør en stadig større andel af danskernes mediebrug som følge af den nye digitale medievirkelighed, men er ikke underlagt samme medieansvarssystem.

Det foreslås med § 1, 1. pkt. at der oprettes en uafhængig offentlig Medieombudsmand.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Medieombudsmanden som institution vil udgøre en del af den offentlige forvaltning og derfor vil være omfattet af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og arkivloven.

Den foreslåede bestemmelse vil desuden indebære, at Medieombudsmanden ikke vil være underlagt andre myndigheders instruktionsbeføjelse, herunder Kulturministeriets.

Bestemmelsen vil også indebære, at medieombudsmanden i udøvelse af sit hverv er uafhængig. Kulturministeren vil således ikke kunne f.eks. pålægge medieombudsmanden at optage en sag, afstå herfra eller nå til et bestemt resultat.

Denne uafhængighed understreges af den foreslåede § 2, hvorefter medieombudsmanden ansættes af et udpegningsorgan og af den foreslåede § 6, hvorefter medieombudsmanden alene vil kunne afskediges af udpegningsorganet, og kun af helbredsmæssige årsager, eller hvis den pågældende som følge af strafbart forhold, tjenesteforseelse eller mislighed vurderes uegnet til at forblive i stillingen.

Det foreslås i § 1, 2. pkt., at Medieombudsmanden har til formål at fremme almindelig redelighed i mediebilledet.

Denne opgave vil både gælde alternative medieaktører og traditionelle massemedier, hvor medieombudsmanden bl.a. skal påtage sig en oplysende rolle i mediebilledet samt drøfte generelle spørgsmål, f.eks. om enkeltsager af relevans for mediebilledet på tværs formater og platforme.

Det er hensigten, at medieombudsmanden skal fremme almindelig retfærdighed gennem sit virke, og at praksis herom vil skulle udvikle sig løbende i takt med samfundets udvikling og den teknologiske udvikling.

Medieombudsmanden vil således skulle anvise den almindelige retfærdighed, der som minimum vil kunne forventes af medieaktører, som opererer i et demokratisk samfund.

Begrebet almindelig retfærdighed skal forstås i sammenhæng med den foreslåede ansvarsnorm i lovforslagets § 13, stk. 1. Det vil sige de særlige færdigheder og den omhu, som medieaktører med rimelighed kan forventes at udvise.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at der oprettes et udpegningsorgan, som ansætter medieombudsmanden.

Det er hensigten, at udpegningsorganet vil skulle mødes efter behov og efter indkaldelse af Radio- og tv-nævnets sekretariat, som sekretariatsbetjener udpegningsorganet, jf. den foreslåede § 2, stk. 5.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at udpegningsorganet etableres som en myndighed, der udgør en del af den offentlige forvaltning og derfor vil være omfattet af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og arkivloven.

Det foreslås i *stk. 2*, at udpegningsorganet består af en landsdommer udpeget af landsretterne, en repræsentant udpeget af Danske Medier, en repræsentant udpeget af Dansk Journalistforbund, en repræsentant udpeget af Forbundet for Influenter og Bloggere i Dansk Journalistforbund, Rigsadvokaten, en advokat udpeget af Advokatrådet, Forbrugerombudsmanden, en jurist med særligt kendskab om medieområdet udpeget af Danske Universiteter, en repræsentant for offentligheden udpeget af Digitalt Ansvar og Medierådet for Børn og Unge.

UDKAST

Det bemærkes, at Rigsadvokaten og Forbrugerombudsmanden ikke vil kunne lade sig repræsentere af andre i udpegningsorganet.

Det forudsættes, at hvis en af de organisationer, som efter det foreslåede skal udpege et medlem til udpegningsorganet, ophører med at eksistere, skal aftalekredsen bag den politiske aftale finde en ny organisation, der skal udpege et medlem til udpegningsorganet. I det tilfælde, at der ikke er tilstrækkelig tid til en lovændring i forbindelse med udpegningen af medieombudsmanden, vil udpegningen af medieombudsmanden skulle forestås af de resterende medlemmer af udpegningsorganet.

Det foreslås i *stk. 3*, at landsdommeren udpeget i medfør af *stk. 2*, nr. 1, er formand for udpegningsorganet.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den landsdommer, som udpeges af landsretterne til udpegningsorganet, vil skulle fungere som formand for organet.

Der henvises endvidere til den foreslåede § 3, 2. pkt., hvormed landsdommeren som formand for udpegningsorganet vil have den afgørende stemme i tilfælde af stemmelighed.

Det foreslås i *stk. 4*, at udpegningsorganet offentliggør en beretning om ansættelsen.

Det forudsættes, at beretningen vil indeholde informationer om ansættelsesprocessen, herunder tidspunkt for ansøgningsopslaget, antal ansøgere m.v.

Det foreslås i *stk. 5*, at Radio- og tv-nævnets sekretariat sekretariatsbetjener udpegningsorganet og i *stk. 6*, at Radio- og tv-nævnets sekretariat udarbejder en forretningsorden for udpegningsorganet.

Det vil medføre, at Radio- og tv-nævnets sekretariat vil skulle sekretariatsbetjene udpegningsorganet, herunder indkalde udpegningsorganet i forbindelse med besættelse eller eventuel afskedigelse af medieombudsmanden, eller hvis der opstår et andet behov.

Det forudsættes, at udpegningsorganet aflønnes efter gældende regler for aflønning af udvalg m.v. Udgifterne til aflønning afholdes inden for den afsatte ramme til medieombudsmanden.

UDKAST

Det forudsættes, at der i forretningsordenen bl.a. vil blive fastsat nærmere rammer for den praktiske nedsættelse af udvalget.

Til § 3

Det foreslås med § 3, at er der i udpegningsorganet ikke enighed om, hvem der skal ansættes som medieombudsmand, afgøres spørgsmålet ved afstemning med simpelt flertal. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Det forudsættes, at udpegningsorganet vil arbejde efter at udpege en person som medieombudsmand efter konsensus.

Til § 4

Det foreslås med § 4, 1. pkt., at medieombudsmanden skal have bestået juridisk kandidateksamen.

Bestemmelsen vil medføre, at udpegningsorganet kun vil kunne udpege en person som medieombudsmand, der her bestået juridisk kandidateksamen.

Det foreslås med § 4, 2. pkt., at medieombudsmanden skal besidde de faglige og personlige kvalifikationer, som er nødvendige for at varetage hvervet som medieombudsmand.

Det vil være op til udpegningsorganet at vurdere, om en person besidder de faglige og personlige kvalifikationer, som er nødvendige for at varetage hvervet som medieombudsmand.

Til § 5

Det foreslås med § 5, at medieombudsmanden ansættes for et tidsrum på 6 år uden mulighed for genansættelse.

Til § 6

Det foreslås i stk. 1, at medieombudsmanden kun kan afskediges af helbredsmæssige årsager, eller hvis den pågældende som følge af strafbart forhold, tjenesteforseelse eller mislighed vurderes uegnet til at forblive i stillingen.

UDKAST

Formålet med bestemmelsen er at sikre medieombudsmandens uafhængighed, så denne kun kan afskediges, såfremt det sker som følge af de anførte grunde nævnt i den foreslåede bestemmelse. Hvorvidt der er tale om en afskedigelse begrundet i et strafbart forhold, tjenesteforseelse eller mislighed, som gør vedkommende uegnet til at forblive i stillingen, vil skulle vurderes i overensstemmelse med den almindelige disciplinære regel i tjenstemandslovens § 28, stk. 1, 2. pkt. Vurderingen vil skulle foretages af udpegningsorganet.

Det foreslås i *stk. 2*, at afskedigelse i medfør af *stk. 1* forestås af udpegningsorganet.

Det forudsættes, at Radio- og tv-nævnet vil indkalde udpegningsorganet, hvis der opstår behov for, at udvalget tager stilling spørgsmålet om afskedigelse efter den foreslåede bestemmelse.

Til § 7

Det foreslås med *stk. 1*, at medieombudsmanden kan fratræde sit hverv med 6 måneders varsel til udgangen af en måned.

Med den foreslåede bestemmelse vil medieombudsmanden som hovedregel have et opsigelsesvarsel på 6 måneder.

Det foreslås med *stk. 2*, at bestemmelsen i *stk. 1* kan fraviges efter aftale mellem medieombudsmanden og udpegningsorganet.

Efter bestemmelsen kan der aftales en anden model for medieombudsmandens fratræden med udpegningsorganet. Herved gives mulighed for at aftale en fratrædelsesmodel, som f.eks. svarer til de sædvanlige rammer for kontrakts- eller åremålsansættelse af chefer i staten.

Til § 8

Det foreslås med § 8, at medieombudsmandens løn og øvrige ansættelsesvilkår fastsættes af udpegningsorganet i forbindelse med medieombudsmandens ansættelse.

Med den foreslåede bestemmelse vil udpegningsorganet skulle fastsætte medieombudsmandens løn efter forhandling med denne.

Det er hensigten, at medieombudsmandens løn og pensionsforhold skal svare til de overenskomstfastsatte bestemmelser for akademikere i staten. Det forudsættes, at medieombudsmanden får en løn omtrentligt svarende til statens lønramme 38. Det vurderes, at medieombudsmandens stillingsindhold, herunder ansvaret, vil være relativt sammenlignelige med stillinger indplaceret i lønramme 38.

Lovforslagets §§ 5, 6 og 7 fastsætter medieombudsmanden ansættelsesperiode og afskedigelsesvilkår. Derudover forudsættes medieombudsmanden i udgangspunktet ansat på overenskomstvilkår og ansættelsesvilkårene udformes i overensstemmelse hermed.

Til § 9

Det foreslås med § 9, at medieombudsmanden fastsætter forretningsordenen for institutionens virke, og at medieombudsmandens forretningsorden offentliggøres.

Med den foreslåede bestemmelse vil medieombudsmanden få kompetence til selv at fastsætte sin forretningsorden samt pligt til at offentliggøre denne. Det forudsættes, forretningsordenen offentliggøres på medieombudsmandens hjemmeside.

Til § 10

Det foreslås i *stk. 1*, at medieombudsmanden over for større alternative medieaktører har kompetence i sager om indhold, der udbredes til offentligheden, når indholdet har karakter af nyhedsformidling eller anden formidling af faktuel karakter, har en særlig tilknytning her til landet og udbredes af alternative medieaktører, der er mindst 15 år.

Ved »større alternative medieaktører« forstår medieaktører, der ikke er omfattet af medieansvarsloven, og som har en vis rækkevidde. Det forudsættes, at kulturministeren vil fastsætte nærmere regler herom i medfør af det foreslåede § 10, stk. 3.

Begrebet vil være platformsneutralt og vil således kunne omfatte f.eks. afsendere, der lever op til kriterierne i medieansvarslovens § 1, nr. 3, men som ikke er omfattet af medieansvarslovens anvendelsesområde, f.eks. fordi de ikke er tilmeldt Pressenævnet. Det vil også kunne omfatte f.eks. influenter, som formidler indhold via digitale formidlingstjenester, samt bloggere og podcastere.

Begrebet vil desuden ikke være afgrænset til aktører, der udbreder digitalt indhold til offentligheden. I det omfang afsenderen af en fysisk udgivelse, ikke er omfattet af medieansvarsloven og lever op til kriteriet om rækkevidde, vil afsenderen udgøre en større alternativ medieaktør. Det gælder dog ikke, hvis den fysiske udgivelse er en bog.

Det vil være en betingelse for medieombudsmandens kompetence, at indhold er udbredt til offentligheden. Medieombudsmanden vil således ikke have kompetence i sager, hvor der ikke er sket en offentliggørelse.

»Udbredelse til offentligheden« skal forstås i overensstemmelse med kriteriet om udbredelse til offentligheden i medieansvarslovens § 1, nr. 3. Det vil indebære, at alle principielt skal have adgang til indholdet, evt. mod betaling. Adgangsbegrænsninger som f.eks. krav om medlemskab af en bestemt forening eller gruppe vil ikke i sig selv medføre, at indholdet vil falde uden for den foreslåede bestemmelses anvendelsesområde. Adgangsbegrænsninger, der er begrundet i en særlig relation mellem afsenderen og modtagerne, vil dog medføre, at der ikke vil være tale om udbredelse til offentligheden. Det kan f.eks. være, hvis der er tale om udbredelse i en gruppe, der udelukkende består af afsenderens venner, familie eller ansatte.

I vurderingen af, om der er tale om udbredelse af indhold til offentligheden, vil der desuden kunne lægges vægt på antallet af personer, som har adgang til indholdet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieombudsmandens kompetence i relation til større medieaktører for det første vil være afgrænset til indhold, der har karakter af nyhedsformidling eller anden formidling af faktuel karakter. Dette vil omfatte indhold, som har karakter af en form for nyhedsformidling eller anden formidling af kendsgerninger, der bringes eller viderebringes som faktuelle kendsgerninger. Det vil f.eks. kunne omfatte formidling og spredning af ubekræftede rygter, der formidles som værende faktuelte korrekte.

Det vil også omfatte indhold, som er faktuelte korrekt. Deling af et billede vedrørende en andens private forhold vil således f.eks. være omfattet af den foreslåede bestemmelse, hvis delingen sker som led i nyhedsformidling eller anden formidling af kendsgerninger, der bringes eller viderebringes som faktuelle kendsgerninger.

Derimod vil meningstilkendegivelser og lignende holdningsbåret indhold ikke være omfattet, medmindre der samtidig, som led i offentliggørelsen,

gives eller gengives oplysninger som har karakter af en form for nyhedsformidling eller anden formidling af kendsgerninger, der bringes eller viderebringes som faktuelle kendsgerninger.

Satirisk indhold eller indhold, som udgør ren underholdning, vil som udgangspunkt heller ikke være omfattet, men kan efter omstændighederne være det, hvis indholdet er egnet til at skabe tvivl om faktuelle kendsgerninger.

Endelig vil indhold som falder under Forbrugerombudsmandens kompetence ikke være omfattet.

Medieombudsmandens kompetence i relation til større alternative medieaktører, vil for det andet vil være afgrænset til indhold, der har en særlig relation her til landet. Indhold der helt eller delvis er på dansk vil som det klare udgangspunkt have en særlig relation her til landet.

For indhold, der ikke helt eller delvis er på dansk, vil der navnlig skulle lægges vægt på, om indholdet omhandler eller henvender sig til danskere eller danske institutioner og virksomheder m.v. Det forhold at afsenderen er dansk, eller at indholdet tilgås af mange danskere, vil ikke i sig selv medføre, at indholdet skal anses for at have en særlig relation her til landet, hvis indholdet også i vid udstrækning tilgås af personer med andre nationaliteter end dansk.

I den situation, hvor en større alternativ medieaktør er etableret i en anden EU-medlemsstat og udbyder en tjeneste, som har karakter af en audiovisuel medietjeneste i direktiv om audiovisuelle medietjenester (AVMS-direktivet) forstand, vil tjenesten som udgangspunkt henhøre under den medlemsstat, hvor den alternative medieaktør er etableret, jf. sendelandsprincippet i AVMS-direktivet. I henhold til sendelandsprincippet er tjenesten som udgangspunkt underlagt reguleringen i det land, som tjenesten er etableret i, og ikke reguleringen i de forskellige modtagerlande. Efter AVMS-direktivet vil en tjeneste være omfattet af direktivet, når hovedformålet med tjenesten (eller en del af den) er at udbyde audiovisuelt indhold, aktøren selv har det redaktionelle ansvar for indholdet, indholdet er tilgængeligt for brugeren på et selvvalgt tidspunkt (on demand), indholdet organiseres i et programkatalog, programmerne udbydes med henblik på at informere, underholde eller oplyse via internettet, og tjenestens indhold er bestemt for offentligheden og vil kunne have indvirkning på en betydelig del af offentligheden.

Medieombudsmandens kompetence i relation til større medieaktører, vil endelig vil være afgrænset til indhold, der udbredes af alternative medieaktører, der er mindst 15 år.

Det foreslås i *stk. 2*, at medieombudsmanden endvidere under samme betingelser som nævnt i *stk. 1* har kompetence over for øvrige alternative medieaktører i sager om indhold, der udbredes til offentligheden, når indholdet er af alvorlig eller principiel karakter og er nået bredt ud.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieombudsmanden også vil have kompetence over for alternative medieaktører, der ikke har den rækkevidde, som kræves efter det foreslåede *stk. 1*, når indholdet er af alvorlig eller principiel karakter og er nået bredt ud.

I vurderingen af, om indholdet er af principiel eller alvorlig karakter, vil der bl.a. kunne lægges vægt på, om afsenderen har mange følgere, som er børn og unge, og om indholdet henvender sig til børn og unge.

I vurderingen af, om indholdet er nået bredt ud, vil der bl.a. kunne lægges vægt på, om afsenderen har annonceindtægter, om indholdet har skabt stor debat, og om afsenderen er en kendt person. Hvis indholdet er delt på flere forskellige platforme, skal der foretages en vurdering af, om indholdet samlet set er nået bredt ud.

Det er hensigten, at afgrænsningen skal være teknologineutral, og at der skal tages højde for, at der på nogle platforme ikke anvendes følgere, abonnenter m.v.

Det foreslås i *stk. 3*, at kulturministeren fastsætter nærmere regler om afgrænsningen af større alternative medieaktører.

Det forudsættes, at kulturministeren vil fastsætte regler om, at begrebet »større alternative medieaktører« skal forstås som alternative medieaktører, der har et vist antal følgere, abonnenter m.v. på den platform, hvor indhold omfattet af det foreslåede § 10, *stk. 1*, udbredes til offentligheden. Grænsen kan f.eks. fastsættes til 15.000 følgere, abonnenter m.v. Det forudsættes, at grænsen løbende vil blive tilpasset den teknologiske udvikling på medieområde, hvis det bliver nødvendigt.

Til § 11

Det foreslås i *stk. 1*, at medieombudsmanden bidrager til den offentlige debat om den danske medievirkelighed.

Medieombudsmanden vil i medfør af den foreslåede bestemmelse skulle påtage sig en oplysende og debatfaciliterende rolle med henblik på bl.a. at præge normdannelsen i mediebilledet generelt samt drøfte spørgsmål eller enkeltsager af relevans for den danske medievirkelighed på tværs af formater og platforme.

Denne rolle vil kunne udføres på mange måder, herunder f.eks. ved at udsende nyheder, der kan spænde vidt og f.eks. være orientering om større, afsluttede sager samt orientering om afholdelse af konferencer og andre arrangementer, ligesom medieombudsmanden også vil kunne deltage i diverse arrangementer.

Det foreslås i *stk. 2*, at medieombudsmanden årligt offentliggør en beretning om sin virksomhed.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at give offentligheden indblik i de sager og emner, som medieombudsmanden tager op. Derudover vil beretningen også kunne tjene til at skabe og bidrage til den offentlige debat. Det forudsættes, at medieombudsmanden i sin årlige beretning medtager sager og emner, som medieombudsmanden skønner af almen interesse. Det forudsættes desuden, at medieombudsmanden offentliggør sin beretning på sin hjemmeside.

Til § 12

Det følger af medieansvarslovens § 43, stk. 1, at Pressenævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket en offentliggørelse, der er i strid med god presseskik, jf. medieansvarslovens § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i medieansvarslovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering.

Det følger endvidere af medieansvarslovens § 43, stk. 2, at Pressenævnets formand kan afvise klager, som åbenbart ikke hører under nævnets kompetence, eller som er åbenbart grundløse, og klager fra personer, virksomheder mv., der er uden retlig interesse i det påklagede forhold.

Endelig følger det af medieansvarslovens § 43, stk. 3, at Pressenævnets formand afviser sager, hvor klagefristen ikke er overholdt.

Det foreslås med § 12, at medieombudsmanden kan indbringe sager for Pressenævnet.

Det forudsættes, at medieombudsmanden vil indbringe sager for Pressenævnet, der har væsentlig eller principiel betydning for almindelig redelighed. Medieombudsmanden vil i forbindelse med indbringelse af sager for Pressenævnet kunne argumentere for, hvorfor god presseskik er tilsidesat, eller et massemedie er forpligtet til at bringe et genmæle. Det vil dog være Pressenævnet, der træffer afgørelse i sager indbragt af medieombudsmanden, og Pressenævnet vil ikke være bundet af medieombudsmandens argumentation.

Det bemærkes, at Pressenævnet som hidtil alene vil skulle træffe afgørelse om i sager om, hvorvidt der er sket en offentliggørelse, der er i strid med god presseskik og hvorvidt et massemedie er forpligtet til at offentliggøre et genmæle. Pressenævnet vil ikke kunne tage stilling til om f.eks. en offentliggørelse er i strid med almindelig redelighed.

Medieombudsmanden vil både kunne indbringe sager for Pressenævnet på baggrund af henvendelser og på eget initiativ. Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse ikke ændrer på den forurettedes mulighed for at indbringe sager for Pressenævnet i medfør medieansvarsloven.

Det bemærkes endvidere, at det ikke vil være et krav, at medieombudsmanden hører den forurettede forud for indbringelse af en sag for Pressenævnet, eller at den forurettede samtykker til indbringelsen. Medieombudsmanden vil dog kunne foretage en sådan høring af den forurettede og undlade at indbringe en sag, hvis den forurettede ikke ønsker, at sagen indbringes for Pressenævnet.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af medieansvarslovens § 43, stk. 2, nr. 2, jf. lovforslagets § 36, nr. 4, hvorefter Pressenævnet ikke kan afvise sager, der indbringes for Pressenævnet af medieombudsmanden med henvisning til manglende retlig interesse. Der henvises herom til § 36, nr. 4 og bemærkningerne hertil.

Til § 13

Det foreslås i *stk. 1*, at alternative medieaktører omfattet af § 10 skal handle i overensstemmelse med god offentliggørelsesskik.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at alternative medieaktører, som omfattet af den foreslåede § 10, vil skulle leve op til en ny ansvarsnorm om god offentliggørelsesskik.

Den foreslåede ansvarsnorm om god offentliggørelsesskik skal forstås som standarden for de særlige færdigheder og den omhu, som en alternativ medieaktør med rimelighed kan forventes at udvise over for mediebrugere med hensyn til almindelig redelighed. Ansvarsnormen vil både omfatte alternative medieaktørers indhold og handlemåde.

Det er hensigten, at medieombudsmanden gennem sin praksis vil udbygge og konkretisere den foreslåede ansvarsnorm om »god offentliggørelsesskik«. Medieombudsmanden vil herved få mulighed for at foretage en løbende normdannelse og videreudvikling af retstilstanden, som tager hensyn til den teknologiske udvikling og samfundsudviklingen.

Det forudsættes i denne forbindelse, at medieombudsmanden løbende vil udarbejde og opdatere et sæt retningslinjer, der afspejler ansvarsnormens nærmere indhold, således at omfattede medieaktører, mediebrugere m.v. nemt kan gøre sig bekendt hermed. Det forudsættes endvidere, at medieombudsmanden i forbindelse med dette arbejde vil søge inspiration i retningslinjerne for god presseskik og de etiske retningslinjer for influenter og bloggere.

Medieombudsmanden vil skulle gøre en rimelig indsats for at finde frem til den alternative medieaktør, som sagen vedrører.

Det foreslås i *stk. 2*, at medieombudsmanden træffer afgørelse om, hvorvidt en alternativ medieaktør har handlet i strid med god offentliggørelsesskik. Medieombudsmandens afgørelser i medfør af det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, vil skulle træffes på baggrund af ansvarsnormen om »god offentliggørelsesskik«.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.* at medieombudsmanden kan pålægge alternative medieaktører at offentliggøre medieombudsmandens afgørelser efter *stk. 1*.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, at medieombudsmanden endvidere kan pålægge alternative medieaktører at offentliggøre et genmæle.

UDKAST

Det foreslås i *stk. 3, 3. pkt.*, at offentliggørelse skal ske uden kommenterende tilføjelser

Det foreslås i *stk. 4*, at medieombudsmanden kan fastsætte indhold, form og placering for offentliggørelser efter *stk. 3*.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieombudsmanden vil kunne bestemme, at en afgørelse efter det foreslåede § 13, *stk. 2*, eller et genmæle skal offentliggøres i sin helhed, eller at det kun er dele heraf, der skal offentliggøres. Medieombudsmanden vil desuden kunne fastsætte, at afgørelsen eller genmælet skal offentliggøres på en bestemt måde, herunder på en bestemt platform og et bestemt tidspunkt.

Det forudsættes, at medieombudsmanden vil bruge den foreslåede bestemmelse til i videst muligt omfang at sikre, at afgørelser efter det foreslåede § 13, *stk. 2*, og genmæler, udbredes i et omfang, som står mål med den offentliggørelse, som afgørelsen eller genmælet relaterer sig til.

Det foreslås i *stk. 5*, at medieombudsmanden offentliggør sine afgørelser efter *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 6*, at medieombudsmanden af egen drift kan optage en sag til behandling.

Det forudsættes, at medieombudsmanden vil prioritere sager, som er af væsentlig eller principiel betydning. Ved vurderingen af, om en sag skal rejses af egen drift, vil offentliggørelsens art og indhold skulle indgå.

Det bemærkes, at det ikke vil være et krav, at medieombudsmanden hører en eventuel forurettet forud for optagelse af en sag af egen drift, eller at den forurettede samtykker hertil. Medieombudsmanden vil dog kunne foretage en sådan høring af en eventuel forurettet og undlade at tage en sag op, hvis den forurettede ikke ønsker det.

Det foreslås i *stk. 7*, at medieombudsmandens afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Bestemmelsen vil ikke være til hinder for, at medieombudsmandens afgørelser kan indbringes for domstolene. Bestemmelsen vil heller ikke være til

hinder for, at der både indgives klage til medieombudsmanden og anlægges sag ved domstolene.

Det bemærkes, at indbringelse af en sag for domstolene ikke vil have opsættende virkning i forhold til afgørelser truffet af medieombudsmanden.

Til § 14

Det er som udgangspunkt anklagemyndigheden, der fører sager, hvor der rejses offentlig tiltale. Udførelsen af tiltalen kan dog i visse tilfælde overlades til andre. F.eks. overlades udførelsen af tiltalen for overtrædelse af markedsføringsloven til Forbrugerombudsmanden, hvis denne begærer dette, jf. markedsføringslovens § 32, stk. 6.

Der kan som udgangspunkt ikke ske offentlig påtale i straffesager, der er lagt privat påtale. Det samme gælder sager, der er undergivet betinget offentlig påtale, hvis den forurettede ikke har anmodet om, at der sker offentlig påtale.

Det følger dog af retsplejelovens § 727, stk. 2, 1. pkt. at offentlig påtale af en lovovertrædelse, der er henvist til privat forfølgning, kan ske, hvis almene hensyn kræver det. Det følger endvidere af § 727, stk. 2, 2. pkt., at 1. pkt. ikke gælder, hvis der er afsagt dom i en privat straffesag om overtrædelsen, eller hvis retten til privat påtale vedrørende en overtrædelse, der er undergivet betinget offentlig påtale, alene følger af, at handlingen ikke kan medføre højere straf end fængsel i 4 måneder, jf. § 726, 1. pkt.

Det er anklagemyndigheden, der afgør, om almene hensyn kræver offentlig påtale. Tiltalerejsning i en sag, der er henvist til privat forfølgning anses i praksis for en tilkendegivelse af, at anklagemyndigheden vurderer, at almene hensyn kræver offentlig påtale.

Det foreslås i *stk. 1*, at hvis der rejses offentlig tiltale for overtrædelse af straffelovens 27. kapitel som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelser eller for overtrædelse af denne lovs § 31, overlades udførelsen af tiltalen til medieombudsmanden, hvis denne begærer dette.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alternative medieaktørers offentliggørelser, som er omfattet af medieombudsmandens kompetence, jf. den foreslåede § 10.

UDKAST

At bestemmelsen omfatter overtrædelser af straffelovens 27. kapitel begået som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse indebærer, at bestemmelsen ikke vil være afgrænset til sager, der rejses mod alternative medieaktører. I det omfang, der kan gøres et strafansvar gældende mod andre som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelser, f.eks. den digitale formidlingstjeneste, der er gjort brug af i forbindelse med offentliggørelsen, vil bestemmelsen også omfatte sådanne sager.

Bestemmelsen vil desuden både omfatte indholdet af det offentliggjorte og de handlinger, der har ledt op til offentliggørelsen.

Bestemmelsen vil desuden ikke være afgrænset til sager, hvor medieombudsmanden har indgivet anmeldelse til politiet.

Endelig vil bestemmelsen omfatte både sager, der er undergivet offentlig påtale og betinget offentlig påtale, hvis der rejses offentlig tiltale. Det bemærkes, at den forurettede i sager undergivet betinget offentlig påtale ikke vil kunne vælge, om udførelsen af tiltalen skal foretages af anklagemyndigheden eller medieombudsmanden. Udførelsen af tiltalen vil således skulle overlades til medieombudsmanden, hvis denne begærer dette.

Det forudsættes, at medieombudsmanden gives besked om sager, som medieombudsmanden kan overtage udførelsen af tiltalen for.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 35, nr. 1, hvor det foreslås, at Rigsadvokaten kan beskikke medieombudsmanden og ansatte hos medieombudsmanden til at varetage udførelsen af straffesager for byretten og landsretten, som er omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Medieombudsmanden og dennes ansatte vil være underlagt de samme grundlæggende principper som anklagemyndigheden, når medieombudsmanden udfører opgaver, som ellers ville være blevet udført af anklagemyndigheden.

Det foreslås i *stk. 2*, at medieombudsmanden i sager om overtrædelse af straffelovens 27. kapitel som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse, der er undergivet privat påtale, kan træffe afgørelse om, at almene hensyn kræver offentlig påtale, jf. retsplejeloven § 727, stk. 2, 1. pkt.

Det vil fortsat være anklagemyndigheden, der vurderer, om der i øvrigt er grundlag for at rejse tiltale.

Til § 15

Det følger af retsplejelovens § 252, stk. 1, at tredjemand, der har en retlig interesse i udfaldet af en sag, kan indtræde i sagen til støtte for en af parterne.

Det følger endvidere af retsplejelovens § 252, stk. 2, at hvis afgørelsen af sagens retsspørgsmål har væsentlig betydning for den offentlige forvaltnings behandling af samme spørgsmål eller spørgsmål af samme art, kan vedkommende myndighed på tilsvarende måde indtræde i sagen, hvis det kan ske uden væsentlig ulempe for sagens behandling, samt at retten, efter at parterne har haft adgang til at udtale sig, ved henvendelse til vedkommende myndighed kan give denne lejlighed til at indtræde i sagen.

Det følger af retsplejelovens § 254 c, stk. 1, at gruppesøgsmål føres af en grupperepræsentant på gruppens vegne. Grupperepræsentanten udpeges af retten. Som grupperepræsentant kan udpeges, et medlem af gruppen, en forening, privat institution eller anden sammenslutning, når søgsmålet falder inden for rammerne af sammenslutningens formål, eller en offentlig myndighed, der ved lov er bemyndiget til det.

Det foreslås i § 15, 1. pkt. at medieombudsmanden efter reglerne i retsplejelovens §§ 252 og § 254 c kan indtræde i og som grupperepræsentant føre sager, der anlægges som følge af en alternativ medieaktørers offentliggørelser.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alternative medieaktørers offentliggørelser, som er omfattet af medieombudsmandens kompetence, jf. den foreslåede § 10.

Bestemmelsen vil ikke være afgrænset til sager, der rejses mod alternative medieaktører. I det omfang, der kan anlægges en sag mod andre som følge af en alternativ medieaktørers offentliggørelser, f.eks. den digitale formidlingstjeneste, der er gjort brug af i forbindelse med offentliggørelsen, vil bestemmelsen også omfatte sådanne sager.

Bestemmelsen vil desuden både omfatte indholdet af det offentliggjorte og de handlinger, der har ledt op til offentliggørelsen.

Det foreslås i § 15, 2. pkt., at medieombudsmanden desuden kan møde for en part i byretten og landsretten i retssager, der anlægges som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse, hvor medieombudsmanden optræder som mandatar, jf. retsplejelovens § 260, stk. 8.

Til § 16

Det følger af retsplejelovens § 325, stk. 1, at der efter ansøgning kan meddeles en person, der opfylder de økonomiske betingelser efter stk. 2-5, og som ikke har en retshjælpsforsikring eller anden forsikring, der dækker omkostninger ved sagen, fri proces efter reglerne i §§ 327 og 328.

Personer, hvis indtægtsgrundlag ikke overstiger de i stk. 3-5 nævnte beløb, opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces, medmindre omkostningerne ved sagen må antages at blive uvæsentlige i forhold til ansøgerens indtægtsgrundlag, jf. § 325, stk. 1 1. pkt.

Indtægtsgrænsen udgør 236.000 kr. (2005-niveau) for enlige, jf. § 325, stk. 3. For samlevende anvendes parrets samlede indtægtsgrundlag, og indtægtsgrænsen udgør 300.000 kr. (2005-niveau). Hvis parret har modstående interesser i sagen, anvendes dog ansøgerens eget indtægtsgrundlag og indtægtsgrænsen for enlige. I sager om ægteskab eller forældremyndighed, jf. kapitel 42, kan ansøgerens eget indtægtsgrundlag og indtægtsgrænsen for enlige også anvendes, jf. § 325, stk. 4. Indtægtsgrænsen forhøjes med 41.000 kr. (2005-niveau) for hvert barn under 18 år, herunder stedbørn eller plejebørn, som enten bor hos ansøgeren eller i overvejende grad forsørges af denne, jf. § 325, stk. 5.

Det følger endvidere af § 327, stk. 1, at fri proces som udgangspunkt kan gives i en sag i 1. instans i en række nærmere bestemt sagstyper, herunder sager om forældremyndighed og sager om tilbagebetaling af pengeydelse, som er omfattet af et påbud efter markedsføringsloven nedlagt af retten eller meddelt af Forbrugerombudsmanden.

Endelig følger det af § 328, stk. 1, at der uden for de tilfælde, der er nævnt i § 327, kan gives fri proces, hvis ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces. I vurderingen af, om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces, indgår blandt andet, sagens betydning for ansøgeren, udsigten til, at ansøgeren vil få medhold i sagen, sagsgenstandens størrelse, størrelsen af

de forventede omkostninger og muligheden for at få sagen behandlet ved Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, et administrativt nævn eller et privat tvistløsningsorgan, der er godkendt af erhvervsministeren, jf. § 328, stk. 2.

Det foreslås med § 16, at medieombudsmanden kan henstille, at der meddeles fri proces i anledning af forhold, der er omfattet af medieombudsmandens virksomhed.

Meddelelse af fri proces vil være betinget af, at de almindelige betingelser herfor i retsplejelovens kapitel 31 er opfyldt. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at betingelsen i retsplejelovens § 328, stk. 1, om, at ansøgeren skønnes at have en rimelig grund til at føre proces, vil være opfyldt i sager, hvor medieombudsmanden henstiller, at der meddeles fri proces.

Kompetencen vil ikke være afgrænset til sager vedrørende en bestemt aktørgruppe og vil således både omfatte forhold vedrørende alternative medieaktører, som er omfattet af medieombudsmandens kompetence, jf. den foreslåede § 10, massemedier og digitale formidlingstjenester.

Det forudsættes, at medieombudsmanden vil henstille fri proces i sager, som har en væsentlig samfundsmæssig betydning, eller som er særligt indgribende for den forurettede part.

Til § 17

Det foreslås i *stk. 1*, at klager over, at alternative medieaktører har handlet i strid med god offentliggørelsesskik, indgives til medieombudsmanden.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alternative medieaktørers offentliggørelser, som er omfattet af medieombudsmandens kompetence, jf. den foreslåede § 10.

Bestemmelsen vil desuden både omfatte indholdet af det offentliggjorte og de handlinger, der har ledt op til offentliggørelsen.

Det foreslås i *stk. 2*, at en klage skal være navngivet.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at medieombudsmanden kan sikre, at klagen er indgivet af en fysisk eller juridisk person. Medieombudsmanden vil således ikke være forpligtet til at behandle en anonym klage.

Bestemmelsen vil imidlertid ikke være til hinder for, at medieombudsmanden vil kunne overveje om der skal rejses en sag af egen drift på baggrund af en anonym henvendelse. I sagens natur vil den anonyme henvender ikke kunne underrettes om resultatet af medieombudsmandens overvejelser.

Til § 18

Det foreslås i *stk. 1*, at medieombudsmanden afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Med den foreslåede bestemmelse vil medieombudsmanden få ret til at afvise klager, selv om de formelle betingelser for indgivelse af klage er opfyldt, hvis medieombudsmanden ikke finder tilstrækkelig anledning til at undersøge sagen. Det vil være op til medieombudsmanden at vurdere, hvilke sager, der giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Det forventes, at medieombudsmanden vil gøre brug af den foreslåede bestemmelse i forbindelse med prioritering af medieombudsmandens ressourcer.

Det er således hensigten med bestemmelsen, at medieombudsmanden får mulighed for at koncentrere sig om de sager, der ud fra lovens formål er de mest betydningsfulde.

Det foreslås i *stk. 2*, at medieombudsmanden afviser klager, som åbenbart ikke hører under medieombudsmandens virksomhed, jf. § 10, eller som er åbenbart grundløse.

Til § 19

Det foreslås i *stk. 1*, at medieombudsmanden indhenter en skriftlig udtalelse fra den alternative medieaktør, som en sag vedrører, og under sagens behandling kan indhente supplerende oplysninger hos parterne.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at den, som en sag vedrører, får lejlighed til at gøre sig bekendt med og kommentere det faktiske oplysningsgrundlag, inden sagen afgøres.

Bestemmelsen vil både finde anvendelse i tilfælde, hvor der er indgivet en klage over en alternativ medieaktør, og i de tilfælde, hvor medieombudsmanden tager en sag op af egen drift.

Medieombudsmanden vil skulle gøre en rimelig indsats for at finde frem til den alternative medieaktør, som klagen vedrører.

Til § 20

Det foreslås med § 20, 1. pkt., at medieombudsmanden kan optage en sag af egen drift, og med § 20, 2. pkt., at hvis en sag optages til behandling af egen drift, indhentes en udtalelse fra den eller de forurettede.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at hvis medieombudsmanden af egen drift beslutter at tage en sag op til behandling, vil medieombudsmanden skulle indhente en udtalelse fra den eller de forurettede. Kan der identificeres en eller flere forurettede personer, vil medieombudsmanden skulle indhente en udtalelse fra disse om sagens faktiske forhold.

Det vil ikke være en betingelse for medieombudsmandens videre behandling af sagen, at den eller de forurettede samtykker hertil. Medieombudsmanden vil dog kunne undlade at fortsætte behandlingen af en sag, hvis den eller de forurettede ikke ønsker, at medieombudsmanden behandler sagen.

Den foreslåede bestemmelse indebærer ikke, at medieombudsmanden vil skulle indhente en skriftlig udtalelse fra en forening eller lignende, som repræsenterer en bestemt personkreds, som en sag drejer sig om.

Det foreslås med § 20 3. pkt., at forurettedes navn kun nævnes, hvis tilladelse hertil foreligger.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at hvis der er en forurettet person, må dennes navn kun nævnes, hvis den forurettede har givet tilladelse hertil.

Til § 21

UDKAST

Det foreslås med § 21, at medieombudsmanden kan sætte en frist for, hvornår udtalelser og oplysninger skal være modtaget af medieombudsmanden. Har medieombudsmanden ikke modtaget oplysninger og udtalelser inden for den fastsatte frist, behandles sagen på det foreliggende grundlag.

Det forudsættes, at den af medieombudsmanden fastsatte frist afspejler omfanget af det materiale, som den pågældende bliver bedt om at forholde sig til.

Efter den foreslåede bestemmelse vil det kunne komme den pågældende part til skade, hvis vedkommende undlader at fremsende de anmodede udtalelser eller oplysninger inden for fristen.

Til § 22

Det foreslås med § 22, at oplysninger, som kan identificere forurettede i en sag omfattet af § 13, stk. 2, er fortrolige.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at oplysninger, som vil kunne identificere forurettede i en sag omfattet af den foreslåede § 13, stk. 2, hvorefter medieombudsmanden træffer afgørelse om, hvorvidt en alternativ medieaktør har handlet i strid med god offentliggørelsesskik, vil være undtaget fra retten til aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 35, hvorefter pligten til at meddele oplysninger er begrænset af særlige bestemmelser om tavshedspligt fastsat ved lov eller med hjemmel i lov for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv.

Identificerbare oplysninger vil bl.a. omfatte forurettedes navn og adresse og vil efter omstændighederne også kunne omfatte f.eks. forurettedes job.

At oplysningerne er fortrolige udelukker ikke en berettiget videregivelse af oplysningerne efter bestemmelserne herom i forvaltningsloven.

Begrundelsen for forslaget er at beskytte forurettede mod uønsket offentlig opmærksomhed i en sårbar situation og sikre hensynet til privatlivets fred.

Til § 23

Det foreslås med § 23 at medieombudsmanden selv antager og afskediger sine medarbejdere.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieombudsmanden selv vil træffe beslutning om brugen af de tildelte midler, om ansættelse og afskedigelse af personale samt embedets organisation.

Det forudsættes, at medieombudsmandsinstitutionen vil skulle have et vist kendskab til mediebranchen, herunder indsigt i journalistisk og redaktionelt arbejde.

Til § 24

Det foreslås med § 24, at medieombudsmanden kan bestemme, at en af medarbejderne midlertidigt skal udøve medieombudsmandens funktioner.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieombudsmanden selv vil kunne bestemme omfanget af delegation til en medarbejder og de nærmere vilkår herfor. Det forudsættes, at arbejdet i medieombudsmandsinstitutionen tilrettelægges således, at medieombudsmanden personligt kan tage stilling til grundlæggende afgørelser og følge den almindelige praksis, også selv om medieombudsmanden ikke inddrages i hver eneste sag.

Den foreslåede bestemmelse vil desuden skulle anvendes i tilfælde, hvor medieombudsmanden vurderes at være inhabil i en konkret sag.

Delegationsadgangen vil gælde såvel sagernes forberedelse som afgivelse af endelig udtalelse samt udøvelse af medieombudsmandens beføjelser.

Der henvises til lovforslagets § 25 og bemærkningerne hertil.

Til § 25

Det foreslås i *stk. 1*, at foreligger der i en sag omstændigheder, der er egnede til at vække tvivl om medieombudsmandens upartiskhed, offentliggøres dette.

Den foreslåede bestemmelse skal forstås i lyset af de almindelige forvaltningsretlige regler om habilitet. Det betyder bl.a., at medieombudsmanden som udgangspunkt vil være inhabil i ft. behandlingen af en bestemt sag, hvis medieombudsmanden selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om medieombudsmandens upartiskhed

Hensigten med bestemmelsen er at fastsætte en procedure, der sikrer transparens, i tilfælde omfattet af forvaltningslovens § 4, stk. 1, idet substitution ikke vurderes at være mulig i forhold til den rolle, medieombudsmanden har.

Bestemmelsen vil medføre, at i de tilfælde, hvor medieombudsmanden anses for speciel inhabil i en konkret sag rejst for medieombudsmanden, offentliggøres dette f.eks. på medieombudsmandens hjemmeside. Bestemmelsen forventes benyttet i de tilfælde, hvor medieombudsmanden i sine tidligere hverv har deltaget i en sagsbehandling eller har en personlig interesse i sagen, f.eks. i sager, hvor et nært familiemedlem eller ven er involveret.

Anses medieombudsmanden for specielt inhabil, vil den foreslåede § 24 finde anvendelse. Det ansatte personale betragtes ikke som afskåret fra at behandle sagen som følge af myndighedsinhabilitet, idet substitution ikke vurderes mulig, jf. forvaltningslovens § 4, stk. 1, pga. behovet for at sikre den fornødne sagkundskab. Det vil dog tydeligt skulle fremgå hvilken medarbejder i ledende position, der har behandlet sagen på medieombudsmandsinstitutionens vegne.

Det foreslås i *stk. 2*, at medieombudsmanden kun må have hverv i offentlige eller private virksomheder, foretagender eller institutioner, som er forenelig med hvervet som medieombudsmand.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieombudsmanden i sin embedsperiode vil være afskåret fra at have en bibeskæftigelse, som er uforeneligt med hvervet som medieombudsmand. Dette med henblik på at der ikke som følge af sådan bibeskæftigelse kan sås tvivl om medieombudsmandens upartiskhed.

Såfremt medieombudsmanden finder det nødvendigt med en ekstern vurdering af, hvorvidt et hverv er foreneligt med hvervet som medieombudsmand, vil denne kunne anmode om udpegningsorganets vurdering.

Til § 26

UDKAST

Det foreslås i *stk. 1*, at medieombudsmanden kan beslutte, at skriftlig kommunikation til og fra medieombudsmanden om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at medieombudsmanden vil kunne beslutte, at skriftlig kommunikation vil skulle foregå digitalt. Klager og henvendelser, der ikke indgives digitalt, vil blive afvist, medmindre borgeren har anmodet om og modtaget dispensation fra kravet om, at skriftlig kommunikation vil skulle foregå digitalt.

Det foreslås i *stk. 2*, at medieombudsmanden kan besluttet digital kommunikation, herunder anviser anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og identifikationsløsninger.

Med den foreslåede bestemmelse vil medieombudsmanden kunne beslutte, at f.eks. indsendelse af klager skal ske via bestemte it-systemer, særlige digitale formater samt digital signatur. Borgere og virksomheder m.v. vil af medieombudsmanden skulle anvises, hvilket it-system m.v. der vil skulle anvendes ved eksempelvis indgivelse af klage.

Til § 27

Det foreslås i § 27, at staten yder et årligt tilskud til drift af medieombudsmanden. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det statslige tilskud vil kunne anvendes i henhold til formålet med medieombudsmanden.

Til § 28

Det foreslås i § 28, *1. pkt.*, at medieombudsmandens regnskabsår er kalenderåret. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der vil være sammenfald mellem tilskudsperiode og regnskabsperiode.

Det foreslås i *2. pkt.*, at overskud/underskud overføres til efterfølgende regnskabsår. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at medieombudsmanden vil kunne overføre et eventuelt over- eller underskud til efterfølgende regnskabsår, når overskuddet anvendes i efterfølgende regnskabsår i henhold til formålet med medieombudsmanden.

Til § 29

Det foreslås i *stk. 1*, at medieombudsmanden offentliggør et årsregnskab efter årsregnskabslovens principper.

Den foreslåede bestemmelse vil skulle sikre åbenhed om medieombudsmandens virksomhed. Den foreslåede bestemmelse indebærer samtidig, at medieombudsmanden ikke vil være underlagt tilsyn fra Kulturministeriet.

Det foreslås i *stk. 2*, at årsregnskabet skal være underskrevet af medieombudsmanden. Den foreslåede bestemmelse afspejler, at medieombudsmanden er den øverste ansvarlige.

Til § 30

Det foreslås i *stk. 1*, at medieombudsmanden ikke er omfattet af de statslige budget- og bevillingsregler, de statslige regnskabsregler, og de statslige regler for så vidt angår personale- og overenskomstvilkår. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at medieombudsmandens rammer vil svare til rammerne for øvrige ikke-statslige institutioner på Kulturministeriets område.

Det foreslås i *stk. 2*, at medieombudsmanden skal følge rimelige lønniveauer svarende til de statslige overenskomster for tilsvarende arbejde, ligesom kilometergodtgørelse som udgangspunkt ydes efter statens laveste takst. En tilsvarende bestemmelse fremgår af budgetvejledningen af 2021, pkt. 2.4.9. Tilskud til drift af øvrige selvejende institutioner mv. Den foreslåede bestemmelse skal ses i lyset af, at medieombudsmanden efter *stk. 1* ikke er omfattet af de statslige regler for så vidt angår personale- og overenskomstvilkår. Formålet med den foreslåede bestemmelse er at fastsætte rammer for lønniveauer og kilometergodtgørelse for medieombudsmandens ansatte, der understøtter hensigtsmæssig forvaltning af statslige tilskudsmidler.

Til § 31

Det foreslås i *stk. 1*, at tilsidesættelse af påbud, som medieombudsmanden har meddelt i henhold til § 13, *stk. 3*, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Den foreslåede bestemmelse vil også omfatte manglende overholdelse af det foreslåede § 13, *stk. 3*, 3. pkt., om kommenterende tilføjelser og § 13, *stk. 4* om indhold, form og placering.

UDKAST

Det forudsættes, at bøden som udgangspunkt fastsættes til 5.000 kr. i førstegangstilfælde, 10.000 kr. i andegangstilfælde, 20.000 kr. i tredjeegangstilfælde, 30.000 kr. i fjerdegangstilfælde osv. indtil et loft på 100.000 kr. For fysiske personer vil der kunne idømmes frihedsstraf i fjerdegangstilfælde, når omstændighederne taler for det.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Det foreslås i *stk. 2*, at selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Det vil medføre, at hvis den alternative medieaktør er en juridisk person, f.eks. et selskab, en forening eller lignende, kan den pågældende juridiske person pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Til § 32

Det foreslås i *stk. 1*, at i en dom, hvorved nogen findes skyldig til straf eller erstatning som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelser, som er omfattet af § 10, kan retten bestemme, at indholdet af dommen snarest muligt skal offentliggøres i et af retten nærmere fastlagt omfang.

Bestemmelsen vil ikke være afgrænset til sager, der rejses mod alternative medieaktører. I det omfang, der kan gøres et ansvar gældende mod andre som følge af en alternativ medieaktørers offentliggørelser, f.eks. den digitale formidlingstjeneste, der er gjort brug af i forbindelse med offentliggørelsen, vil bestemmelsen også omfatte dem.

Bestemmelsen vil endvidere ikke være afgrænset til sager, hvor medieombudsmanden har været involveret.

Bestemmelsen vil desuden både omfatte indholdet af det offentliggjorte og de handlinger, der har ledt op til offentliggørelsen.

UDKAST

Det foreslås i *stk. 2*, at offentliggørelsen i henhold til *stk. 1* skal ske uden vederlag og på en så fremtrædende måde, som det med rimelighed kan forlanges.

Til § 33

Det foreslås i *stk. 1*, at i sager om tilsidesættelse af påbud efter § 13, *stk. 3*, jf. § 31, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, kan medieombudsmanden i et bødeforelæg tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget. Fristen kan efter anmodning forlænges.

Bødeforelæg efter den foreslåede bestemmelse vil skulle afspejle de bødeniveauer, der følger af bemærkningerne til § 31, *stk. 1*.

Det foreslås i *stk. 2*, at retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, tilsvarende finder anvendelse på bødeforelæg.

Det foreslås i *stk. 3*, at vedtages bøden, bortfalder videre forfølgning. Vedtagelsen har samme gentagelsesvirkning som en dom.

Til § 34

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2026.

Medieombudsmanden vil ikke have kompetence i relation til forhold, der er begået forud for lovens ikrafttræden. Det gælder også handlinger, der er foretaget før lovens ikrafttræden, men som relaterer sig til offentliggørelser, der er foretaget efter lovens ikrafttræden.

Det foreslås i *stk. 2*, at § 39 ikke finder anvendelse på anmodninger indgivet før lovens ikrafttræden. For sådanne anmodninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at massemedier omfattet af medieansvarsloven, der inden lovens ikrafttræden har anmodet om udlevering af materiale omfattet af retsafgiftslovens § 35, ikke vil skulle betale afgift for udlevering, selv om afgørelsen om udlevering træffes efter lovens ikrafttræden.

Til § 35

Til nr. 1

Efter retsplejelovens § 105, stk. 1, skal Rigsadvokaten, statsadvokaterne og de personer, der er antaget til bistand for disse eller for en politidirektør ved den retlige behandling af straffesager, have bestået dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen. Rigsadvokaten og statsadvokaterne skal i reglen opfylde betingelserne for at blive beskikket som advokat med hensyn til forudgående praktisk virksomhed, jf. § 119.

Efter stk. 2 skal medhjælpere for en statsadvokat og de, der bemyndiges til at virke som anklager ved Højesteret, landsretten eller byretten efter reglerne i retsplejelovens § 100, stk. 2, § 103, stk. 3, eller § 104, stk. 2, opfylde betingelserne i § 105, stk. 1.

I medfør af stk. 3 kan Rigsadvokaten beskikke Forbrugerombudsmanden og ansatte i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til at varetage udførelsen af straffesager for byretten og landsretten i sager vedrørende markedsføringsloven. Endelig kan Rigsadvokaten i medfør af stk. 4 beskikke de ansatte i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til at varetage udførelsen af straffesager for byretterne i sager vedrørende konkurrenceloven.

Det følger af retsplejelovens § 100, stk. 1, at til bistand for rigsadvokaten udnævnes en eller flere statsadvokater ved Højesteret. Det følger endvidere af § 100, stk. 2, at Rigsadvokaten kan bemyndige også andre til at virke som anklager ved Højesteret eller ved Den Særlige Klageret. Rigsadvokaten har i medfør heraf bemyndiget Forbrugerombudsmanden til at virke som anklager ved Højesteret, f.eks. i U 1978.77 H.

Det foreslås i § 105, stk. 5, at Rigsadvokaten kan beskikke medieombudsmanden og ansatte hos medieombudsmanden til at varetage udførelsen af straffesager for byretten og landsretten omfattet af §14, stk. 1 i lov om medieombudsmanden.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieombudsmanden og dennes ansatte vil kunne bemyndiges til varetage udførelsen af straffesager for byretten og landsretten om overtrædelse af straffelovens 27. kapitel som følge af en alternativ medieaktørers offentliggørelser og om tilsidesættelse af påbud, som medieombudsmanden har meddelt.

Den foreslåede bestemmelse vil alene omfatte beskikkelse til varetagelse af udførelsen af straffesager for byretten og landsretten. Rigsadvokaten vil desuden kunne beskikke medieombudsmanden til at varetage udførelsen af sagerne ved Højesteret i medfør af retsplejelovens § 100, stk. 2.

Til nr. 2

Det fremgår af retsplejelovens § 259, stk. 1, at enhver både som sagsøger og som sagvolder kan gå i rette for sig selv. Det følger desuden af § 259, stk. 2, 1. pkt., at retten kan pålægge en part at lade sagen udføre af en advokat, hvis den ikke finder det muligt at behandle sagen på hensigtsmæssig måde, uden at parten har sådan bistand. Endelig følger det af § 259, stk. 3, at i sager, der behandles efter den forenklede proces, kan pålæg efter stk. 2 gives, hvis særlige grunde undtagelsesvis gør det nødvendigt.

Det fremgår af bemærkningerne til § 259, stk. 3, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 64-66, at det vil have undtagelsens karakter, at en sag i den forenklede proces ikke kan behandles forsvarligt, uden at en part har advokatbistand. Det fremgår desuden, at retten kun bør overveje at give advokatpålæg efter § 259, stk. 3, hvor parten trods omhyggelig vejledning fra rettens side har vanskeligt ved overhovedet at gøre sig forståelig med hensyn til det ønskede resultat og beviserne herfor.

Det foreslås, at der indsættes et § 259, stk. 3, 2. pkt. Efter den foreslåede bestemmelse gælder § 259, stk. 3, 1. pkt., ikke i sager, der er omfattet af § 400, stk. 3, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med det foreslåede § 400, stk. 3, 2. pkt., jf. lovforslagets § 35, nr. 6, hvorefter private straffesager om overtrædelse af straffelovens 27. kapitel, hvor der ikke nedlægges påstand om fængselsstraf, vil kunne føres i den forenklede proces.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at reglen om, at retten kun kan give advokatpålæg, hvis særlige grunde undtagelsesvis gør det nødvendigt, jf. retsplejelovens § 259, stk. 3, ikke vil gælde i private straffesager, der føres i den forenklede proces. Rettens mulighed for at give advokatpålæg i sådanne sager vil i stedet svare til muligheden for at give advokatpålæg i civile sager, der behandles efter de almindelige procesregler, jf. retsplejelovens § 259, stk. 2.

Til nr. 3

Det følger af retsplejelovens § 260, hvornår en part kan lade en anden møde for sig i retten. Efter stk. 2 er advokater som udgangspunkt eneberettigede til at møde i retten som fuldmægtige for parterne. Der er dog visse undtagelser hertil, som følger af stk. 3, 5, 6, 7, 9 og 10. Det fremgår således f.eks. af stk. 7, at justitsministeren kan tillade, at Forbrugerombudsmanden og ansatte i Forbrugerombudsmandens sekretariat kan møde for en part i byretten, landsretten og i Sø- og Handelsretten i retssager inden for Forbrugerombudsmandens virksomhed, hvor Forbrugerombudsmanden optræder som mandatar. Det er en betingelse, at den ansatte har en dansk juridisk bachelor- og kandidatuddannelse, jf. dog § 135 a, stk. 2, og at den ansatte for at møde i landsretten eller Sø- og Handelsretten har opnået møderet for landsretten og for Sø- og Handelsretten efter bestemmelsen i § 133 eller møder med henblik på at opnå en sådan møderet.

Det foreslås, at der i retsplejelovens § 260 indføres et nyt *stk. 8*, hvorefter justitsministeren kan tillade, at medieombudsmanden og dennes ansatte kan møde for en part i byretten og landsretten i retssager, der anlægges som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelser, hvor medieombudsmanden optræder som mandatar. Det gælder dog ikke private straffesager. Det er en betingelse, at den ansatte har en dansk juridisk bachelor- og kandidatuddannelse, jf. dog § 135 a, stk. 2, og at den ansatte for at møde i landsretten eller Sø- og Handelsretten har opnået møderet for landsretten og for Sø- og Handelsretten efter bestemmelsen i § 133 eller møder med henblik på at opnå en sådan møderet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieombudsmanden som mandatar vil kunne føre sager, der anlægges som følge af en alternativ medieaktørers offentliggørelser.

Bestemmelsen vil ikke omfatte private straffesager. Dette skal ses i sammenhæng med det foreslåede § 14, stk. 1, hvorefter medieombudsmanden vil kunne udføre tiltalen i straffesager om overtrædelse af b.la. af straffelovens 27. kapitel som følge af en alternativ medieaktørers offentliggørelser.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alternative medieaktørers offentliggørelser, som er omfattet af medieombudsmandens kompetence, jf. den foreslåede § 10 i lov om medieombudsmanden.

UDKAST

Bestemmelsen vil ikke være afgrænset til sager, der rejses mod alternative medieaktører. I det omfang, der kan anlægges en sag mod andre som følge af en alternativ medieaktørers offentliggørelser, f.eks. den digitale formidlingstjeneste, der er gjort brug af i forbindelse med offentliggørelsen, vil bestemmelsen også omfatte sådanne sager.

Bestemmelsen vil desuden både omfatte indholdet af det offentliggjorte og de handlinger, der har ledt op til offentliggørelsen.

Til nr. 4

Det følger af retsplejelovens § 260, stk. 8, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen i stk. 6 og 7. Det følger af stk. 6 og 7, at justitsministeren i visse tilfælde kan tillade, at ansatte i foreninger, interesseorganisationer og lign., der virker som partsrepræsentanter i det arbejdsretlige system, og Forbrugerombudsmanden og ansatte i Forbrugerombudsmandens sekretariat kan møde for en part i retten.

Det foreslås, at retsplejelovens § 260, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres således, at »stk. 6 og 7« bliver til »stk. 6-8«.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at justitsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om medieombudsmandens adgang til at føre retssager ved by- og landsretten.

Til nr. 5

Civile sager om krav, der ikke har økonomisk værdi, eller som har en økonomisk værdi af højst 100.000 kr., behandles efter en forenklet proces, jf. retsplejelovens § 400, stk. 1, nr. 1. Parterne kan dog, efter at tvisten er opstået, aftale, at en sag, der er omfattet af § 400, stk. 1, nr. 1, ikke skal behandles efter den forenklete proces, jf. § 400, stk. 2. Det følger også heraf, at én part ikke ensidigt kan fravælge den forenklete proces i disse tilfælde.

Det følger desuden af § 400, stk. 1, nr. 2, at den forenklete proces kan anvendes i tilfælde, hvor parterne, efter en tvist er opstået, aftaler at sagen skal behandles efter den forenklete proces. I sager mellem erhvervsdrivende om forhold, der vedrører parternes erhverv, kan en sådan aftale dog også indgås, før tvisten er opstået.

UDKAST

Det foreslås, at der indsættes et § 400, stk. 2, 2. pkt. Efter den foreslåede bestemmelse kan en part, i sager der er omfattet af stk. 3, 2. pkt., bestemme, at sagen ikke skal behandles efter den forenkledede proces.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 400, stk. 3, 2. pkt., jf. lovforslagets § 31, nr. 6, hvorefter private straffesager om overtrædelse af straffelovens 27. kapitel, hvor der ikke nedlægges påstand om fængselsstraf, vil kunne føres i den forenkledede proces.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en part i en privat straffesag, der opfylder betingelserne for anvendelse af den forenkledede proces, ensidigt vil kunne fravælge denne proces, hvorefter sagen i stedet vil skulle behandles efter de almindelige procesregler.

Dette vil gælde både sagsøgeren og sagsøgte, og det vil gælde både før og efter, at sagen er anlagt. Hvis sagsøgeren eksempelvis anlægger en privat straffesag i den forenkledede proces, jf. det med lovforslagets § 31, nr. 6, foreslåede § 400, stk. 3, 2. pkt., vil sagsøgte ensidigt kunne kræve sagen ført efter de almindelige regler. Hvis sagsøgeren omvendt vælger at benytte den foreslåede bestemmelse til at anlægge sagen i den ordinære civile retsplejes former, så vil sagsøgte omvendt ikke kunne kræve sagen behandlet i den forenkledede proces.

Til nr. 6

Private straffesager er straffesager, der behandles efter reglerne i den borgerlige retspleje, jf. retsplejelovens kapitel 88. Private straffesager kan kun rejses angående bestemmelser, der er undergivet privat påtale.

Straffelovens bestemmelser er som udgangspunkt underlagt offentlig påtale. Freds- og ærekrænkelser efter straffelovens 27. kapitel er dog som udgangspunkt undergivet privat påtale, jf. straffelovens § 275. Det gælder dog ikke overtrædelser af straffelovens § 266 (trusler), § 266 a (tilskyndelse til voldshandlinger eller hærværk) og § 266 b (racismeparagraffen), der er undergivet offentlig påtale.

Det følger af retsplejelovens § 400, stk. 3, at reglerne i kapitel 39 om den forenkledede proces ikke gælder for en række sagstyper, herunder private straffesager.

For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.

Det foreslås, at der indsættes et § 400, stk. 3, 2. pkt. Efter den foreslåede bestemmelse gælder retsplejelovens kapitel 39 for de i kapitel 88 omhandlede sager, der angår overtrædelse af straffelovens 27. kapitel, hvor der ikke nedlægges påstand om fængselsstraf.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at private straffesager, der angår overtrædelse af straffelovens 27. kapitel, hvor der ikke nedlægges påstand om fængselsstraf, vil være omfattet af retsplejelovens regler om den forenkledede proces. Det betyder, at sådanne private straffesager som udgangspunkt vil blive ført i den forenkledede proces, hvis der ikke nedlægges påstand om krav, der har en økonomisk værdi på over 100.000 kr., jf. retsplejelovens § 400, stk. 1, nr. 1.

Nedlægges der påstand om krav, der har en økonomisk værdi på over 100.000 kr., vil parterne desuden kunne aftale, at sagen skal føres i den forenkledede proces, jf. retsplejelovens § 400, stk. 2. En aftale efter § 400, stk. 2, skal være indgået, efter tvisten er opstået. I relation til private straffesager vil dette skulle forstås sådan, at aftalen skal være indgået efterpåbegyndelsen af det eller de forhold, den private straffesag omhandler.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte både sager om overtrædelser underlagt privat påtale og betinget offentlig påtale, hvis den forurettede vælger at anlægge en private straffesag.

Det forudsættes at den økonomiske værdi af en straffesag ift. den foreslåede bestemmelse opgøres som summen af påstande med en økonomisk værdi, f.eks. påstande om bøde, konfiskation, godtgørelse og erstatningspåstande.

Det forudsættes i øvrigt, at private straffesager om freds- og ærekrænkelser, der er sket i massemedier omfattet af medieansvarsloven, som det klare udgangspunkt henvises til videre behandling uden anvendelse af reglerne om den forenkledede proces, jf. retsplejelovens § 402, stk. 1.

Det forudsættes endelig, at retten i medfør af retsplejelovens § 402, stk. 1, vil bestemme, at sagens videre behandling ved retten skal ske uden anvendelse af reglerne om den forenkledede proces i tilfælde, hvor retten vurderer, at der skal idømmes fængselsstraf, selv om der ikke er nedlagt påstand om det.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 31, nr. 5 og 6, hvorefter der vil gælde en række særlige regler for behandlingen af private straffesager, der føres i den forenkledte proces i medfør af den foreslåede bestemmelse. Det vil således i disse sager være muligt for retten at give advokatpålæg i samme udstrækning som i civile sager, der behandles efter de almindelige procesregler. Det vil desuden være muligt for parterne ensidigt at fravælge den forenkledte proces.

Udover disse særregler vil private straffesager, der omfattes af den foreslåede bestemmelse, skulle behandles efter samme regler som øvrige civile sager, som behandles efter den forenkledte proces.

Til nr. 7 og 8

Civile sager om krav, der ikke har økonomisk værdi, eller som har en økonomisk værdi af højst 100.000 kr., behandles efter en forenklet proces, jf. retsplejelovens § 400, stk. 1, nr. 1. Parterne kan dog, efter at tvisten er opstået, aftale, at en sag, der er omfattet af § 400, stk. 1, nr. 1, ikke skal behandles efter den forenkledte proces, jf. § 400, stk. 2. Det følger også heraf, at én part ikke ensidigt kan fravælge den forenkledte proces i disse tilfælde.

Det følger af retsplejelovens § 409, stk. 1, at hvis parterne aftaler, at en sag ikke skal behandles efter den forenkledte proces, jf. § 400, stk. 2, og der ikke ville have været grundlag for, at retten i medfør af § 402 bestemte, at sagen skulle behandles uden anvendelse af reglerne om den forenkledte proces, begrænses virkningen af fri proces til de omkostninger ved sagen, der ville have været forbundet med sagens behandling efter den forenkledte proces.

Det foreslås i § 409, stk. 1, at indsætte »1. pkt.« efter »§ 400, stk. 2,«.

Det foreslås endvidere i § 409, stk. 1, at indsætte som 2. pkt.: »1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på en part, der ensidigt har bestemt, at en sag ikke skal behandles efter reglerne i dette kapitel, jf. § 400, stk. 2, 2. pkt.«.

De foreslåede ændringer skal ses i sammenhæng med det foreslåede § 400, stk. 2, 2. pkt., jf. lovforslagets § 31, nr. 5, hvorefter en part i en privat straffesag, der opfylder betingelserne for anvendelse af den forenkledte proces, ensidigt vil kunne fravælge denne proces, hvorefter sagen i stedet vil skulle behandles efter de almindelige procesregler.

Med de foreslåede ændringer vil begrænsningen af virkningen af fri proces til de omkostninger ved sagen, der ville have været forbundet med sagens behandling efter den forenkledede proces, jf. retsplejelovens § 409, stk. 1, i sager, hvor en part ensidigt har fravalgt den forenkledede proces, kun gælde den pågældende part.

Der forudsættes ingen ændringer i retstilstanden i de tilfælde, hvor parterne efter tvisten er opstået har aftalt, at en sag ikke skal behandles efter den forenkledede proces, jf. § 400, stk. 2.

Til § 36

Til nr. 1

Medieansvarsloven gælder uden krav om anmeldelse for medier, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1 og 2. Medieansvarslovens § 1, nr. 1 og 2, omfatter indenlandske periodiske skrifter, herunder billeder og lignende fremstillinger, der trykkes eller på anden måde mangfoldiggøres, samt lyd- og billedprogrammer, der spredes af DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder og foretagender, der har tilladelse til eller er registrerede til at udøve radio- eller fjernsynsvirksomhed.

Derudover gælder medieansvarsloven for medier, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, når disse enten har indgivet anmeldelse til Presse-nævnet eller modtager redaktionel produktionsstøtte eller projektstøtte (mediestøtte) efter lov om mediestøtte, jf. medieansvarslovens § 8, stk. 1. Medieansvarslovens § 1, nr. 3, omfatter tekster, billeder og lydprogrammer, der periodisk udbredes til offentligheden, hvis de har karakter af en nyhedsformidling, som kan ligestilles med den formidling, der i øvrigt er omfattet af medieansvarsloven.

For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i § 8, stk. 1, 4. pkt., at massemedier som nævnt i medieansvarslovens § 1, nr. 3, der udgives af samme medieforetagende og under samme titel som et massemedie, der er omfattet af § 1, nr. 1 eller 2, omfattes af medieansvarsloven, uanset om de har indgivet anmeldelse til Pressenævnet.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at medieansvarsloven vil gælde uden krav om anmeldelse for massemedier, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, og som udgives af samme medieforetagende og under samme titel som et massemedie, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1 eller 2.

Eksempelvis vil en netavis, som opfylder betingelserne i § 1, nr. 3, og som udgives af samme medieforetagende og under samme titel som en fysisk avis, være omfattet af medieansvarslovens anvendelsesområde, selv om netavisen ikke er anmeldt til Pressenævnet.

Det vil være en betingelse, at der er tale om massemedier, der udgives under samme titel. Titlerne vil som udgangspunkt skulle være identiske. Tilføjelser der f.eks. indikerer, at der er tale om en elektronisk udgave af den pågældende titel eller en udgave, som er tilknyttet en bestemt platform eller som omhandler et særligt emne, vil dog ikke medføre, at titlerne skal anses som forskellige.

Det forhold, at der til en i øvrigt identisk titel er tilføjet eksempelvis »dk« eller »på Facebook« eller er tilføjet emneangivelser som f.eks. »vejret« eller »erhverv«, vil således ikke medføre, at den foreslåede bestemmelse ikke finder anvendelse.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse ikke vil have betydning for muligheden for at indgive anmeldelse til Pressenævnet, jf. medieansvarslovens § 8, stk. 1, 1. pkt. Massemedier, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse, vil således fortsat kunne indgive anmeldelse til Pressenævnet. Indgives der anmeldelse til Pressenævnet, vil massemediet være omfattet af medieansvarslovens anvendelsesområde i medfør af § 8, stk. 1, 1. pkt., og massemediet vil dermed ikke være undtaget fra pligterne i medieansvarslovens § 5, stk. 1, og § 7 i medfør af de ændringer, der foreslås.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 og 3

Det følger af medieansvarslovens § 8, stk. 2, at for foretagender, der er omfattet af § 1, nr. 3, og som er anmeldt til Pressenævnet eller modtager mediestøtte, gælder reglerne i §§ 5-7.

Det betyder bl.a., at medieforetagender, der udgiver sådanne medier, over for Pressenævnet af egen drift skal angive, hvem der er redaktør, jf. § 8, stk. 2, jf. § 5, stk. 1. Redaktøren skal desuden sikre, at der på forsvarlig måde opbevares en kopi af udsendelser, jf. § 8, stk. 2, jf. § 7. Det bemærkes, at begrebet »udsendelser« i denne sammenhæng må forstås som indhold, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3.

Manglende overholdelse af de pligter, der følger af §§ 5-7, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. § 53, stk. 1.

For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås at »1. eller 2. pkt.,« udgår i § 8, *stk. 2*, og at der indsættes et 2. *pkt.*, hvorefter § 5, stk. 1, og § 7 ikke gælder for massemedier, der omfattes af loven efter stk. 1, 4. pkt.

De foreslåede ændringer vil indebære, at pligten til af egen drift at angive over for Pressenævnet, hvem der er redaktør, jf. § 8, stk. 2, jf. § 5, stk. 1, og pligten til at opbevare en kopi af offentliggjort indhold, jf. § 8, stk. 2, jf. § 7, ikke vil gælde for massemedier, der omfattes af medieansvarsloven i medfør af det foreslåede § 8, stk. 1, 4. pkt., jf. lovforslagets § 32, nr. 1.

Det bemærkes i den forbindelse, at sådanne massemedier i øvrigt vil være underlagt de samme forpligtelser, som massemedier, der er omfattet af § 1, nr. 3, som har indgivet anmeldelse til Pressenævnet eller modtager mediestøtte, herunder pligt til på begæring at oplyse, hvem der er redaktør, jf. § 8, stk. 2, jf. § 5, stk. 3.

Den foreslåede undtagelse vil kun gælde massemedier, der omfattes af loven i medfør af det foreslåede § 8, stk. 1, 4. pkt. Massemedier, der opfylder betingelserne i § 1, nr. 3, og som har indgivet anmeldelse sig til Pressenævnet, jf. § 8, stk. 1, 1. pkt., vil således ikke være omfattet af den foreslåede undtagelse, selv om mediet i øvrigt opfylder betingelserne i det foreslåede § 8, stk. 1, 4. pkt. Det samme gælder massemedier, der opfylder betingelserne i § 1, nr. 3, og som modtager mediestøtte, og dermed er omfattet af medieansvarslovens anvendelsesområde uden krav om anmeldelse til Pressenævnet, jf. § 8, stk. 1, 2. pkt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af medieansvarslovens § 43, stk. 2, nr. 1, at Pressenævnets formand kan afvise klager, som åbenbart ikke hører under nævnets kompetence eller som er åbenbart grundløse.

Det følger endvidere af § 43, stk. 2, nr. 2, at formanden kan afvise klager fra personer, virksomheder mv., der er uden retlig interesse i det påklagede forhold.

Endelig følger det af § 43, stk. 3, at formanden afviser sager, hvor klagefristen i medieansvarsloven ikke er overholdt.

Det foreslås i § 43, stk. 2, nr. 2, at indsætte », dog ikke sager indbragt af medieombudsmanden i medfør af § 12 i lov om medieombudsmanden«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at formanden ikke vil kunne afvise sager indbragt af medieombudsmanden i medfør af den foreslåede § 12 med henvisning til, at medieombudsmanden ikke har retlig interesse i sagen.

Formanden vil dog kunne afvise sager, der indbringes af medieombudsmanden, som åbenbart ikke hører under Pressenævnets kompetence eller som er åbenbart grundløse, i medfør af medieansvarslovens § 43, stk. 2, nr. 1, og som er indbragt efter udløbet klagefristen, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 3.

Til § 37

Til nr. 1

Det følger af § 6 i lov om massemediers informationsdatabaser, at en offentligt tilgængelig informationsdatabase for at blive omfattet af loven skal være anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet med angivelse af, hvem der er ansvarlig for informationsdatabasen. Hvis en informationsdatabase ikke er anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet, falder den således uden for anvendelsesområdet af lov om massemediers informationsdatabaser. I så fald finder databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen som udgangspunkt anvendelse.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at i § 6 udgår »ud over at« og »være anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet med angivelse af, hvem der er ansvarlig for informationsdatabasen«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at offentligt tilgængelige informationsdatabaser, der er massemedier, eller som drives til tilknytning til en eller flere virksomheder, der udgiver massemedier, vil være omfattet af lov om massemediers informationsdatabaser uden krav om anmeldelse til Pressenævnet og Datatilsynet.

Informationsdatabaser, hvori der udelukkende er indlagt allerede offentliggjort indhold, der er omfattet af medieansvarslovens § 1 eller dele heraf, vil dog fortsat ikke være omfattet af lov om massemediers informationsdatabaser, når indlæggelsen i informationsdatabasen er sket uændret i forhold til offentliggørelsen, jf. § 1, stk. 2 og 3, i lov om massemediers informationsdatabaser.

Afskaffelsen af anmeldelseskravet vil bl.a. betyde, at hvis den, der er ansvarlig for en offentligt tilgængelig informationsdatabase, underlader efter anmodning at slette informationer, som det f.eks. ville være i strid med god presseskik at offentliggøre, eller nægter at optage et genmæle, vil den, informationerne angår, kunne indbringe spørgsmålet for Pressenævnet. Pressenævnet vil herefter kunne give påbud om sletning eller om, at der optages et genmæle, herunder fastsætte genmælets indhold, form og placering. Efterkommes sådanne påbud ikke, vil dette kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Afskaffelsen af anmeldelseskravet vil også betyde, at Pressenævnet og Datatilsynet ikke længere vil blive underrettet om, at kompetencen til at træffe afgørelse ift. en offentligt tilgængelig informationsdatabase overgår fra den ene myndighed til den anden. Pressenævnet vil desuden ikke længere i forbindelse med anmeldelsen modtage oplysning om, hvem der er ansvarlig for informationsdatabasen. Pressenævnet vil dog kunne anmode om denne oplysning i medfør af § 7 i lov om massemediers informationsdatabaser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 38

Til nr. 1

Efter straffelovens § 267, stk. 1, straffes for ærekrænkelser den, der fremsætter eller udbreder en udtalelse eller anden meddelelse eller foretager en handling, der er egnet til at krænke nogens ære, med bøde eller fængsel indtil 1 år. En ærekrænkelse er dog straffri, hvis den forekom i en sammenhæng, hvor der var rimelig anledning til den, jf. straffelovens § 269, stk. 1.

Det følger af straffelovens § 268, nr. 2, at straffen for ærekrænkelser efter § 267 kan stige til fængsel indtil 2 år, hvis en beskyldning er fremsat eller udbredt gennem indholdet af et massemedie, og beskyldningen er egnet til væsentligt at skade den forurettede.

For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til pkt. 3.9.1.

Det foreslås at der i § 268, *nr. 2*, efter »massemedie« indsættes »eller på en tilsvarende måde«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes på en måde, som svarer til fremsættelse eller udbredelse gennem et massemedie, og som er egnede til væsentligt at skade den forurettede, vil kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Det forudsættes, at det gældende straffniveau for overtrædelse af straffelovens § 268, nr. 2, vil finde anvendelse på sager, omfattet af den foreslåede udvidelse af bestemmelsen.

Derudover vil ændringen indebære, at de pågældende ærekrænkelser – i til-læg til den private påtale – vil blive undergivet betinget offentlig påtale, så politiet og anklagemyndigheden vil kunne efterforske og forfølge overtrædelserne, hvis den forurettede anmoder om det.

Den foreslåede ordning skal desuden ses i sammenhæng med, at det fore-slås, at medieombudsmanden skal kunne føre sager om freds- og ærekrænkelser mod alternative medieaktører. Der henvises herom til bemærknin-gerne til § 14. Medieombudsmanden vil således også efter omstændighe-derne kunne føre sager, der er omfattet af den foreslåede udvidelse af straf-felovens § 268, nr. 2.

I vurderingen af, om en ærekrænkelse er fremsat eller udbredt på en måde, som svarer til fremsættelse eller udbredelse gennem indholdet af et masse-medie, vil der navnlig skulle lægges vægt på, hvor mange personer indhold fra den pågældende afsender normalt når ud til.

For så vidt angår ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes gennem digitale formidlingstjenester, forudsættes det, at ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes af afsendere, der har over 15.000 følgere, abonnenter eller lignende på den digitale formidlingstjeneste, vil være omfattet af bestemmelsen.

Afsendere, der har mindre end 15.000 følgere, abonnenter eller lignende vil efter en konkret vurdering kunne være omfattet af bestemmelsen. Det vil navnlig være relevant i tilfælde, hvor der på den pågældende digitale formidlingstjeneste ikke gøres brug af følgere, abonnenter eller lignende, eller hvor der ikke nødvendigvis er sammenhæng mellem antallet af følgere, abonnenter eller lignende og antallet af personer, som indhold normalt når ud til.

Det bemærkes, at afsenderen i denne sammenhæng vil være den profil, side eller lignende på f.eks. en digitalformidlingstjeneste, som indhold er fremsat eller udbredt igennem. Hvis flere forskellige personer fremsætter eller udbreder indhold gennem den pågældende profil, side eller lignende, vil det afgørende således være, hvor mange personer indhold fra den profil, side eller lignende normalt når ud til.

Det bemærkes, at den foreslåede udvidelse af § 268, nr. 2, ikke vil være afgrænset til ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes gennem internettet. Ærekrænkelser fremsat i f.eks. fysiske udgivelser vil således også kunne være omfattet af bestemmelsen. Det afgørende vil være, om fremsættelsen eller udbredelsen svarer til fremsættelse eller udbredelse gennem indholdet af et massemedie. Det forventes dog, at dette i praksis primært vil være tilfældet for ærekrænkelser, der fremsættes eller udbredes gennem internettet.

Det bemærkes desuden, at den gældende betingelse i § 268, nr. 2, om at ærekrænkelsen skal være egnet til væsentligt at skade den forurettede, også vil finde anvendelse på ærekrænkelser, der omfattes af den foreslåede udvidelse. Selv om en ærekrænkelse er fremsat eller udbredt på en måde, som svarer til fremsættelse eller udbredelse gennem indholdet af et massemedie, vil ærekrænkelsen således ikke være omfattet af § 268, nr. 2, hvis den ikke er egnet til væsentligt at skade den forurettede.

Til § 39

Til nr. 1

UDKAST

Det følger af retsafgiftslovens § 35, nr. 1 at der betales 150 kr. for kopier, der udleveres af retten i medfør af retsplejelovens § 41 b (domme, kendelser og beslutninger om sagsomkostninger i borgerlige sager), § 41 c (skriftlig forelæggelse eller procedure), § 41 f, stk. 5 (andre indførsler i retsbøgerne end domme og kendelser samt visse afskrifter), eller § 41 h (meroffentlighed).

Det følger endvidere af retsplejelovens § 41 f, stk. 5, 1. pkt., at retten efter anmodning udleverer kopi af andre indførsler i retsbøgerne end domme og kendelser samt afskrifter som nævnt i § 713, stk. 3, til de i stk. 1 nævnte personer.

Det følger af § 41 f, stk. 1, 1. pkt., at retten efter anmodning giver personer, der er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, adgang til at gennemse domme, der er afsagt inden for de seneste 4 uger.

§ 172, stk. 1, 2 og 4 omfatter redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et skrift, der er omfattet af § 1, nr. 1, i medieansvarsloven, redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et radio- eller fjernsynsforetagende, der er omfattet af § 1, nr. 2, i medieansvarsloven, og massemedier, der er omfattet af § 1, nr. 3, i medieansvarsloven.

Det foreslås i § 35, *nr. 1*, at », § 41 f, stk. 5,« udgår, og at der efter »§ 41 h« indsættes: », jf. dog stk. 2«.

De foreslåede ændringer skal ses i sammenhæng med det foreslåede stk. 2 i retsafgiftslovens § 35, jf. lovforslagets § 39, nr. 2, hvorefter massemedier omfattet af medieansvarsloven ikke skal betale afgift efter retsafgiftslovens § 35, nr. 1. Med det nye stk. 2 vil det således ikke være relevant at henvise til retsplejelovens § 41 f, stk. 5, i retsafgiftslovens § 35, nr. 1, da retsplejelovens § 41 f, stk. 5, omhandler medier omfattet af medieansvarsloven og deres medarbejdere.

Til nr. 2

Det følger af retsafgiftslovens § 35, nr. 1, at der betales 150 kr. for kopier, der udleveres af retten i medfør af retsplejelovens § 41 b (domme, kendelser og beslutninger om sagsomkostninger i borgerlige sager), § 41 c (skriftlig forelæggelse eller procedure), § 41 f, stk. 5 (andre indførsler i retsbøgerne

end domme og kendelser samt visse afskrifter), eller § 41 h (meroffentlighed). Det samme gælder udskrifter, der udfærdiges af Tinglysningsretten, og kopier, udskrifter og attester, der udfærdiges af Skibsregistret.

Retsafgiftslovens § 35 gælder for alle, herunder massemedier, der er omfattet af medieansvarsloven.

Det foreslås at indsætte et § 35, *stk.* 2, hvorefter massemedier omfattet af medieansvarsloven betaler ikke afgift efter stk. 1, nr. 1.

Den foreslåede ændring vil indebære, at massemedier omfattet af medieansvarsloven ikke vil skulle betale afgift efter retsafgiftslovens § 35 for så vidt angår kopier, der er nævnt i § 35, nr. 1. Massemedierne vil således kunne få udleveret de omfattede kopier gratis.

Massemedier omfattet af medieansvarsloven omfatter indenlandske periodiske skrifter, herunder billeder og lignende fremstillinger, der trykkes eller på anden måde mangfoldiggøres, samt lyd- og billedprogrammer, der spredes af DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder og foretagender, der har tilladelse til eller er registrerede til at udøve radio- eller fjernsynsvirksomhed, jf. medieansvarslovens § 1, nr. 1 og 2.

Derudover omfattes tekster, billeder og lydprogrammer, der periodisk udbrede til offentligheden, hvis de har karakter af en nyhedsformidling, som kan ligestilles med den formidling, der i øvrigt er omfattet af medieansvarsloven, jf. medieansvarslovens § 1, nr. 3. Disse massemedier omfattes dog efter gældende ret kun af medieansvarsloven, hvis de har indgivet anmeldelse til Pressenævnet eller modtager mediestøtte, jf. medieansvarslovens § 8, stk. 1.

Det bemærkes i den forbindelse, at det med lovforslagets § 32, nr. 1 foreslås at ændre medieansvarslovens § 8, stk. 1, så medieansvarsloven også vil gælde for massemedier omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, der ikke har indgivet anmeldelse til Pressenævnet eller modtager mediestøtte, hvis massemediet udgives af samme medieforetagende og under samme titel som et massemedie, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1 eller 2.

Det bemærkes, at de foreslåede ændringer ikke vil påvirke massemediernes ret til aktindsigt i de pågældende kopier og. Ændringerne omhandler således

kun afgiften for udlevering af de kopier omfattet af retsafgiftslovens § 35, nr. 1, som massemedierne har ret til aktindsigt i efter gældende ret.

Til § 40

Til nr. 1

Det fremgår af § 1, stk. 6, i lov nr. 1531 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet med senere ændringer, at loven ikke gælder for Designskolen Kolding, DR og de regionale TV 2-virksomheder.

Det foreslås at nyaffatte § 1, stk. 6, således at den nuværende undtagelsesbestemmelse udvides til også at gælde medieombudsmanden. Den foreslåede nyaffattelse indebærer, at medieombudsmanden ikke vil blive omfattet af lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet. Bestemmelsen skal ses i lyset af denne lovs kapitel 7, hvor der er fastsat særkrav til medieombudsmandens regnskab og revision m.v.

Til § 41

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

De foreslåede ændringer i § 35 vil ikke gælde for Færøerne og Grønland. Det skyldes, at der for Færøerne og Grønland gælder særlige retsplejelove.

De foreslåede ændringer i § 36 vil ikke gælde for Færøerne og Grønland og vil ikke kunne sættes i kraft for disse dele af riget, da Færøerne den 11. maj 2006 og Grønland den 1. januar 2001 har overtaget lovgivningskompetencen vedr. medieansvar.

De foreslåede ændringer i § 37 vil ikke gælde for Færøerne og Grønland og vil ikke kunne sættes i kraft for disse dele af riget, da lov om massemediers informationsdatabaser ikke gælder og ikke vil kunne sættes i kraft for disse dele af riget. Der foreslås derfor ingen territorialbestemmelse.

De foreslåede ændringer i § 38 vil ikke gælde for Færøerne og Grønland og vil ikke kunne sættes i kraft for disse dele af riget, da straffeloven ikke gælder og ikke vil kunne sættes i kraft for disse dele af riget. Færøerne har pr.

UDKAST

1. marts 2010 overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område, mens der for Grønland gælder en kriminallov. Der foreslås derfor ingen territorialbestemmelse.

De foreslåede ændringer i § 39 vil ikke gælde for Færøerne og Grønland, da retsafgiftsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

De foreslåede ændringer i § 40 vil ikke gælde for Færøerne og Grønland, da lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet ikke gælder for Færøerne og Grønland.